

Handboekje voor de leden van de Aartsbroederschap der Heilige Familie Jesus, Maria, Josef

<https://hdl.handle.net/1874/236304>

Vak 87

77

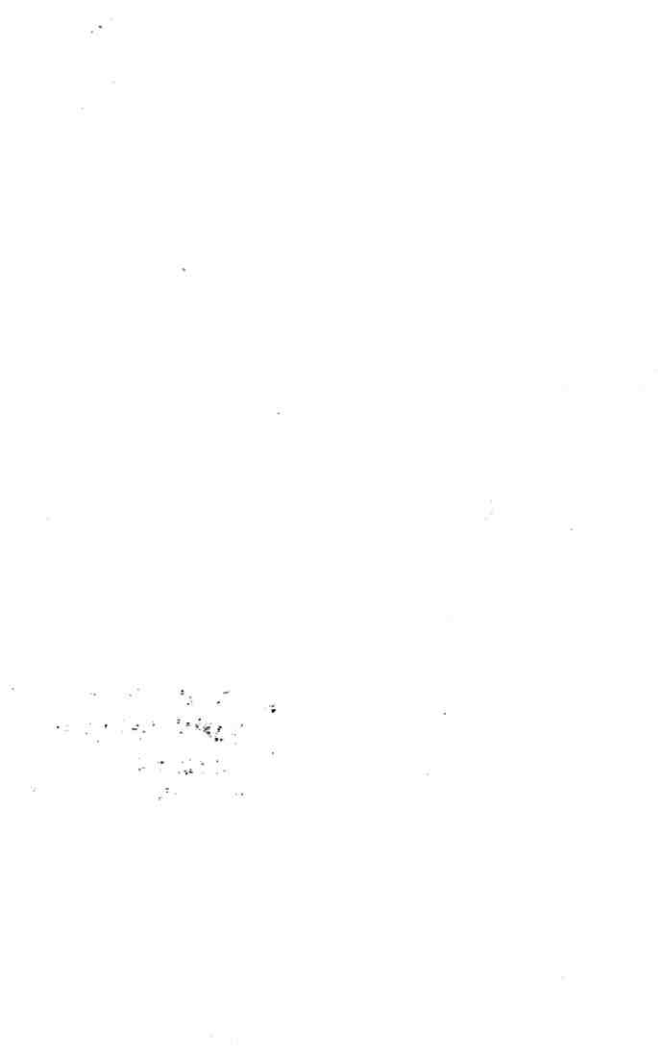
mm 13270

Strohhaufensel. 1 Juni 74

Leiden.

HANDBOEKJE⁷⁷

2

VOOR DE LEDEN

VAN DE

AARTSBROEDERSCHAP

DER

HEILIGE FAMILIE

JESUS, MARIA, JOSEF.

Vierde Druk.

TE LEIDEN,

bij J. N. GEIJER.

1872.

KERKELIJKE GOEDKEURING.

GOEDGEKEURD.

† G. P. WILMER,
Bisschop van Haarlem.

HAARLEM,
den 1 Junij 1864.

VOORREDE.

Onze beminde Moeder de H. Kerk toont voortdurend ook daarin hare bovennatuurlijke en vruchtbare kracht, dat zij naar de eischen van verschillende tijden en standen altoos nieuwe middelen weet te vinden, om in dier behoeften wijselijk, gepast en met gezegend gevolg te voorzien. Hoeveel het eigenlijke familie-leven, de huiselijke maatschappij in de laatste jaren door velerlei tezamenkomende omstandigheden geleden heeft, kan een ieder met eigen oogen tot zelfs in ons eigen vaderland zien, waar anders, met menig ander land vergeleken, huiselijke zin en zeden wel het trouwste schenen bewaard te zijn gebleven. Niet in het huis, maar daarbuiten is veler meeste verkeer; niet ten zijnent, maar elders zoekt men uitspanning, genoeg, geluk; en helaas! op

wat wijze wordt dan nagejaagd, wat alleen in eigen woning moest gezocht worden, en ook dáár alleen te vinden is. Vader, moeder, kind leven en bid-den niet genoeg met elkaár. Vele ouders zijn, ook zonder dat eenige noodzakelijkheid, pligt, nut of reden het vorderen, aithuizig als om strijd, en hunne kinderen ontvangen een geruimen tijd niet van hen of onder hunne oogen, maar veel en verre van hen verwijderd, eene opvoeding en vorming, waar-mede het zooveel inniger en noodiger zielsverkeer van ouder en kind op verre na niet wordt aangevuld.

Dat er aldus geen huiselijke band noch zin, geen huiselijk genoegen en leven worden gekweekt, be-wijzen de treurige gevolgen om ons heen. De liefde der ouders jegens elkaár en hunne kinderen, en der kinderen onderling en jegens hunne ouders moet er noodwendig onder lijden, en de stille deugden van het Christen gezin verminderen en verdwijnen van lieverlede.

Maar wanorde in het gezin baart onvermijdelijk wanorde in de maatschappij.

Is er in 't gezin geen ouderlijk gezag en kinder-lijke gehoorzaamheid, geene gepaste gehechtheid aan huis en haard, geene onderlinge godsvereering en gebed, geen stichten en gesticht worden, geen natuurlijke en bovennatuurlijke band van vereeni-ging der zielen tot het ééne hooger levensdoel: hun aller blijvende vereeniging in het hemelsch huisge-zin, - in de openbare maatschappij zal men die ge-breken welhaast terugvinden in stuursch beheer en

wrevelige ongezeggenheid, of zelfs weérbarstig verzet; in menschen zonder hart, wuft van zin, aan geen levenskring, geen heer of meesteres verknocht, tot geen enkel offer in staat. Aan gemeenschappelijk gebed of verkeer met God, aan wederzijdsche stichting wordt niet eens meer gedacht, en hiermede aller eene bestemming: hunne eeuwige hereeniging in het gemeenschappelijk vaderhuis hierboven, uit het oog verloren en vergeten. De hoogere, door de godsdienst gevoede liefde, welke, altijd offervaardig, zich zelve niet zoekt, maar geeft, zal wijken voor koude baat- en hebzucht, die, zelve reeds onzedelijk, tot alle zedeloosheid voert; terwijl de onkunde in het godsdienstige, reeds groot in gevolge het gemis van huiselijke overlevering, met den dag zal toenemen en eindelijk overslaan tot ongeloof.

Zulk eene wanorde is, òit begrijpt een ieder, niet te keeren zonder het herstel van het waarachtig Christelijk gezin.

Daarom dan is het, dat de zorgzame Moederkerk in deze onhuiselijke tijden bijzondere middelen aanbiedt en bevoorregt, om dat voortwoekerend verderf tegen te gaan. Zij wil het gezin, het familieleven, vooral onder de arbeidende klasse, behouden en aankweken; of waar het kwijnt, herscheppen, verheffen, heiligen; en zij stelt ten dien einde aan allen een even aantrekkelijk als magtig, een even eenvoudig als verheven toonbeeld voor oogen: het volmaakte huisgezin, namelijk, van 't vergeten Nazareth — het leven der *H. Familie*: JESUS, MARIA, JOSEF.

Met op dit leven nu bijzonder te wijzen, en met de geloovigen aan te manen, dit verborgen leven gedurig te gedenken, er zich in te verdiepen, van te doordringen, het zich eigen te maken, wekt de Kerk hen reeds op tot het vervullen eener groote verplichting van dankbaarheid jegens den menschgeworden God, die om onzentwille met Maria en Josef een zoo lang en zoo diep verborgen leven heeft willen leiden. Zij maant te gelijk allen aan, - kinderen, jongelingen, maagden, echtgenooten, moeders, vaders, - dat hoogste toonbeeld van orde, van stil geluk, van alle huiselijke deugd juist met dat doel te beschouwen, om het dankbaar te vereeren, innig lief te krijgen niet alleen, maar vooral ook, om zelve het in hun leven na te volgen en uit te drukken, opdat hunne personen en gezinnen gelukkige en heilige wederbeelden van de H. Familie mogen worden. En ten einde orde, vruchtbare kracht, uitbreiding en bestendigheid aan hare pogingen te geven, sticht de Kerk daartoe eene eigenaardige vereeniging of broederschap, en verleent bij de aangeboden middelen ook bijzondere geestelijke gunsten, om den uitslag van haar werk te verzekeren. Aldus ontstond die vrome vereeniging, welke thans den schoonen naam draagt van *Aartsbroederschap der H. Familie*: JESUS, MARIA, JOSEF.

't Is hiermede gegaan als met de Kerk zelve en hare bloeiendste instellingen: het mostaardzaadje is tot een wijduitgebreden, vruchtbaren boom geworden. De hoogst eenvoudige, *huiselijke* oorsprong is deze.

Een braaf officier te Luik had op Pinkstermaandag van het jaar 1844 de huisgenooten bij wie hij inwoonde, en eenige werklieden uit de nabijheid vereenigd, om zamen zich met goede oefeningen bezig te houden. De godsdiensstige voorlezing, het stichtend gezang en gebed, kortom heel die zamenkomst beviel dermate, dat men dadelijk besloot, voortaan elke week op die wijze te vergaderen. Een Pater Redemptorist nam de leiding op zich. Spoedig echter was de huiselijke woning te klein, en werd de vereeniging dat zelfde jaar op het feest van Maria-Onbevleete Ontvangenis in de kerk van het klooster der Paters Redemptoristen overgebracht. De Bisschop van Luik, Mgr. van Bommel, dadelijk van de heilrijke strekking dier vereeniging diep overtuigd, bekrachtigde den 7 April 1845 dit werk met zijn herderlijk gezag, en vestigde de Broederschap in gezegde kerk van Maria-Onbevleete Ontvangenis. Op zijn verzoek en verslag der gezegende vruchten, verleende onze H. Vader Pius IX den 20 April van het jaar 1847 talrijke aflaten aan die vereeniging, welke drie dagen later door Zijne Heiligheid tot Aartsbroederschap werd verheven. De drie oorkonden dienaangaande zijn in dit HANDBOEKJE opgenomen. Daar vindt men, behalve de verleende aflaten, ook de regels, voorwaarden, oefeningen, en wat verder tot deze Broederschap behoort, zoodat we dit alles hier niet nader te herdenken hebben. We merken echter dit nog aan, dat heel de orde en inrigting zelve der vereeniging, waar meer- en minvermo-

genden worden zamengevoerd; waar verschillende geledingen en betrekkingen zijn van gezag en ondergeschiktheid; waar voor de belangen van allen, voor de geestelijke en de tijdelijke overheden, voor huis en haard, voor land en Kerk, voor levenden en overledenen eenstemmig wordt gebeden, - weldadig op de leden moet terugwerken, en orde, liefde, deelneming in de gezinnen en de maatschappij zal bevestigen, of allengs doen wederkeeren. Vermelden we nog, dat er in drie jaren tijds, in 1850, reeds meer dan 30 vereenigingen uit verschillende plaatsen in de H. Familie waren opgenomen, en thans die broederschap, behalve door België en ons vaderland, ook door Frankrijk, Engeland, Amerika en elders verbreid is. — Daarenboven is eene dergelijke vereeniging, afzonderlijk voor vrouwen opgericht, almede in vollen bloei.

De bepaalde middelen, door de Aartsbroederschap gebruikt, om tot eene waardige vereering en navolging der H. Familie te geraken, zijn het *gebed*, het *aanhooren van Gods woord* en het *dikwerf naderen tot de III. Sakramenten*; middelen die hier zooveel te krachtiger werken, als zij meer in broederlijke vereeniging, met eenparig streven, voor het gansche gezin geschieden, en hierdoor weder van heilzamen invloed zijn op de maatschappij, vooral op den werkenden stand, welke, om diens grootere overeenkomst met het huisgezin van Nazareth, door dit liefdewerk vooral gezocht en op dat toonbeeld gewezen wordt.

Door het *gebed*, in onderlinge liefde gestort, vraagt en verwerft men kracht ter trouwe pligtvervulling; bestrijdt men de koude zelfzucht en eigenbaat; leert men naar het voorbeeld van het Heilig Huisgezin, ter eere Gods en tot heil des naasten, ook een offer, een werk, eene dienst van liefde aan anderen wijden. De deelneming alleen in deze Broederschap is, als gansch onverplicht en uit eigen keuze geschiedende, reeds een werk der vrije liefde, een verdienstelijk offer om den hemel gebracht.

Ter bestrijding van onkunde, ongeloof en zedebederf is de *verkondiging van Gods woord* op die wijze als het in de bijeenkomsten der H. Familie plaats heeft, een bijzonder geschikt en magtig wapen; terwijl daarbij het *meermalen ontvangen der HH. Sakramenten* de zielen heiligt en sterkt ter beoefening der pligten en deugden, welke ieder voor zich van het Heilig Huisgezin heeft na te volgen.

Moge dit *Handboekje*, ten dienste der leden vervaardigd, er toe bijdragen, om het verheven doel te beter te bereiken; moge het de godsvrucht jegens de H. Familie meer en meer ontvonken, vele en waardige leden voor hare Broederschap helpen vormen, tot verzekering van hun eigen heil, tot stichting van den naaste, en alles tot altijd meerdere glorie van God, » in wien wij leven, ons bewegen » en zijn”.

VOORBERIGT BIJ DEN VIERDEN DRUK.

Ter bewaring der gelijkvormigheid, en ten behoeve van de talrijke bezitters der vorige uitgaven, is in dezen vierden druk niets veranderd.

Bij het opgeven der *zangwijzen*, duiden de letters N. M. de *Nieuwe Melodiën*, M. de *Melodiën* aan, in het R. K. Jongensweeshuis te Tilburg gedrukt, en alom voor geringen prijs verkrijgbaar. B. wijst op de *Gezangen*, door J. BEERENDONK te Amsterdam uitgegeven. — Overigens heeft men in de Broederschapskerken te 's Hage, Schiedam, Delfshaven, Leiden, Gouda, enz., waar dit *Handboekje* gebruikt wordt, op een aantal Liederen eigene zeer gepaste molodiën. Men zie ook het *Zondagsblad* voor de *H. Familie*.

We maken nog opmerkzaam, dat de hoofdfestdag, of het Titelfest der Aartsbroederschap niet de *tweede*, maar de *eerste* Zondag van Julij is, gelijk het gemeld staat.

Gebruikt, godvreezende leden van het H. Huisgezin! dit *Handboekje* met veel vrucht voor uw geestelijk Iven.

NADERE OPMERKINGEN

aangaande de op bladz. 9—18 vermelde aflaten.

Bij de opmerking van bladz. 12, en de aantekening onder bladz. 10 is nog te voegen:

1. De Leden die wettig verhinderd zijn, het voorgeschreven bezoek van eene kerk of bidplaats der *Broederschap* te doen, kunnen hunne eigen *parochiekerk* bezoeken. (Rescript van 13 September 1850.)

2. Volgens algemeen Dekreet van de H. Vergadering der Aflaten van den 18 September 1862, kunnen alle geloovigen die *op den duur, langdurig ziek, of om eenig blijvend lichamelijk beletsel niet in staat zijn uit te gaan*, — diegenen echter *uitgenomen, welke in eene communiteit verblijven*, — al de reeds verleende, of nog te verleenen volle aflaten waartoe de H. Communie en het bezoeken van eenige kerk of openbare bidplaats gevorderd worden, en welke zij anders, zoo zij in dien lichaamstoestand niet waren, ter plaatse waar zij leven, verdienen konden, deelachtig worden: mits zij met een waar berouw, na gebiecht, en al de andere voorwaarden, zoo er opgelegd zijn, vol-

bragt te hebben, *in plaats van de H. Communie en het kerkbezoek* andere goede werken, aan ieder door zijnen biechtvader op te leggen, getrouw vervullen.

3. Het voorgeschreven kerkbezoek kan, gelijk bladz. 12 gezegd is, geschieden van de *eerste vesper tot zonne-ondergang* van den feestdag. Doch het gevorderd bezoek voor de aflaten der Statiën, zoo volle als gedeeltelijke, kan enkel *op de dagen zelve der Statiën* geschieden.

4. De volle aflaten kunnen door de Leden verdiend worden óf op de vastgestelde dagen, óf op één der zeven onmiddellijk daaropvolgende dagen, door elk Lid voor zich naar welgevallen te kiezen; mits alle opgelegde werken van godsvrucht naar behooren worden volbragt. (Breve van 23 Junij 1863.)

5. De *gedeeltelijke* aflaten, voor de Leden alleen gegeven, vereischen, dat de voorgeschreven werken ten minste met een rouwmoedig hart getrouw vervuld worden.

INHOUD.

	Bladz.
Voorrede.	III
Voorberigt bij den vierden druk.	X
Nadere opmerkingen aangaande de op bladz. 9—18 vermelde aflaten.	XI

I.

OORKONDEN DER AARTSBROEDERSCHAP.

Herderlijke brief van Zijne D. H. den Bisschop van Luik.	1
Apostolische Breve, bij welke talrijke aflaten aan de Broederschap worden verleend.	3
Apostolische Breve, waarbij de vereeniging der H. Familie tot Aartsbroederschap wordt ver- heven.	6

II.

AFLATEN.

VOLLE AFLATEN OP EENIGE FEESTDAGEN:

1. onzes Heeren.	9
2. der H. Maagd en Moeder Gods Maria. . .	9
3. van den H. Josef.	10
4. der Broederschap.	10
5. van verscheidene Heiligen.	11
Voorwaarden om deze volle aflaten te verdienen.	12

GEDEELTELIJKE AFLATEN, TE VERDIENEN:

1. door alle leden der Broederschap. . . .	13
2. door de prefekten, onderprefekten, enz. .	15
Gedeeltelijke aflaten der Statiën van Rome. .	16
Echtverklaring van al deze aflaten.	18

III.

Voorwaarden tot de opneming in de Aartsbroederschap.	19
--	----

IV.

Regels en verordeningen der Broederschap. .	20
Regels voor den Prefekt.	29

Goedkeuring dezer Regels door Z. D. H. den Bisschop van Haarlem.	31
---	----

V.

GODVRUCHTIGE OEFENINGEN.

OEFENINGEN VOOR DE WEKELIJSCH E BIJ EENKOMST
DER BROEDERSCHAP.

Aanroeping van den H. Geest.	32
Veni Creator. Latijn en vertaling.	33
Gebed tot den H. Geest.	35
Gebed tot de Beschermheiligen der leden en der afdeling.	36
Litanie der H. Familie, met de gebeden.	38
Memorare van de H. Maagd.	42
Memorare van den H. Josef.	42
Aanroeping van Jesus, Maria, Josef.	43
Wijzen om geestelijk te communiceren.	44
Lofzang <i>Tantum ergo</i> , met de vertaling.	44
Gebed tot Jesus in het H. Sakrament.	45

OEFENINGEN VOOR DE MAANDELIJSCH E VERGADE-
RING DER PREFEKTEN EN ONDERPREFEKTEN.

Opening der vergadering, enz.	46
Gebed tot de H. Moeder Gods	47

OEFENINGEN VOOR DE ALGEMEENE VERGADERING DER
PREFEKTEN EN ONDERPREFEKTEN.

Opening dezer vergadering, enz.	48
Gebed tot O. L. V. der Zeven Smarten.	48

OEFENINGEN VOOR DE PLEGTIGE OPDRAGT DER
LEDEN.

Akte van opoffering aan de H. Familie Jesus, Maria, Josef.	50
Formule van aanneming.	50
Gebed voor de wijding van de Medailles en Diplomen.	52

OEFENINGEN VOOR DE GENERALE COMMUNIE.

Wanneer die gewoonlijk plaats heeft.	55
Wat er onder de H. Mis gezongen wordt.	55

OEFENINGEN VOOR DE RETRAITE.

's Morgens.	56
's Avonds.	56

OEFENINGEN EN GEBEDEN GEDURENDE DE ZIELEMIS.

Gebed voor onze overledene broeders.	57
Litanie van den Allerheiligsten Naam Jesus.	60

Litanie van de Allerheiligste Maagd Maria.	63
Litanie van den H. Josef.	68

VI.

GODVRUCHTIGE GEZANGEN.

Groete aan het H. Sakrament. <i>Ave verum</i> , met de vertaling, op dezelfde wijs.	73
Aanbidding van het H. Sakrament. <i>Adoro Te</i> , met de vertaling, op dezelfde wijs.	74
In den Advent. <i>Rorate coeli</i>	76
In den Kerstijd. <i>Puer nobis nascitur</i> , met de vertaling, op dezelfde wijs.	78
In de Vasten. <i>Parce Domine</i>	80
O sanctissima.	80

VOOR DE OVERLEDENEN.

Jesu Salvator.	82
------------------------	----

TOT DANKZEGGING.

Laudate pueri.	82
Laudate Dominum.	84
Magnificat. (Lofzang van Maria.)	86

SMEEK- EN BOETEZANGEN.

Miserere mei, Deus.	88
-----------------------------	----

De profundis 92

KLAAGZANG.

Stabat Mater. (Wijzen als het Latijn). . . 94

VII.

GODVRUCHTIGE LIEDEREN.

I. Aan den H. Geest.	100
II. Aan Jesus eer!	101
III. De H. Familie Jesus, Maria, Josef. . .	103
IV. Lied onzer Broederschap: <i>O Godsgesin</i> .	105
V. De H. Familie, onze troost.	106
VI. Geloofd zij Jesus Christus! } I. . . .	108
} II. . . .	109
} III. . . .	110
VII. Schoon lied van het Allerh. Sakrament.	112
VIII. Vóór de H. Communie.	114
IX. Na de H. Communie.	116
X. De Heer en de ziel. Vóór de H. Com-	
munie.	117
XI. Welkom. Na de H. Communie.	119
XII. Kerslied aan het Kindje Jesus. . . .	120
XIII. Lofzang aan het H. Kruis.	122
XIV. Liefdezucht tot het Kindje Jesus en zijne	
H. Moeder. (Meilied.)	123

XV. De XV Geheimen van den Rozekrans.	} I. Blijde Geheimen. . . 125 II. Droevige Geheimen. . 127 III. Glorierijke Geheimen. 128	
XVI. Jubellied aan Maria, Onbevlekt Ontvangen.		130
XVII. Maria-Bezoek		132
XVIII. Lofzang aan het H. Hart van Maria.	} I. 133 II. 135 III. 136	
XIX. Gegroet zijt gij, Maria!		138
XX. Avondbede aan Maria.		140
XXI. Meilied.	141	
XXII. Aan den H. Josef.	142	
XXIII. Bede aan den H. Josef	144	
XXIV. Aan den H. Joannes.	145	
XXV. De H. Joannes de Dooper, Boetgezant.	146	
XXVI. Lofzang aan de HH. Apostelen Petrus en Paulus.	148	
XXVII. Smeeklied aan den H. Willibrordus, Apostel en Patroon van Nederland.	149	
XXVIII. Loflied aan de H. Moeder Anna.	151	
XXIX. Loflied aan den H. Alphonsus.	152	
XXX. Smeekzang aan de H. Barbara, bijzondere Patrones voor een zalig sterfuur.	153	
XXXI. Smeeklied tot Patroonheiligen.	154	
XXXII. Loflied aan onzen H. Engelbewaarder.	156	
XXXIII. Het gebed te Nazareth.	158	
XXXIV. Maria-Tenhemelopneming.	159	

XXXV. Ave Maris Stella. — Op alle Maria-dagen.	161
XXXVI. Vaandellied van het H. Huisgezin.	162
XXXVII. Avondzang.	164
XXXVIII. Dag van Gramschap.	165

I.

OORKONDEN DER AARTSBROEDERSCHAP.

Herderlijke brief van Zijne Hoogwaardigheid den Bisschop van Luik, krachtens welken de Broederschap werd opgerigt voor de stad Luik.

CORNELIUS, *door de barmhartigheid Gods en de gunst van den H. Stoel, Bisschop van Luik, aan allen en aan een ieder die deze zullen zien, Zaligheid in den Heer.*

Wijl de vijand van het menschelijk geslacht ons overal strikken heeft gespannen, zouden wij ligt in ons streven naar de eeuwige zaligheid verflaauwen, zoo wij niet onophoudelijk door geestelijk voedsel werden gesterkt. Daarom is niet zonder reden in de Kerk het gebruik ingevoerd, de verflaauwende liefde der geloovigen door geestelijke broederschappen, als door zoo-vele gezamentlijke prikkels en vereenigde vlammen, op te wekken.

Een verzoekschrift, ons aangeboden door den Eerw. Pater de Held, Provinciaal van de Congregatie des Allerheiligsten Verlossers in België, behelsde zijn verlangen om

in de kerk van genoemde Congregatie, gelegen in onze stad, en aan God toegewijd onder de aanroeping van de Allerheiligste Maagd Maria, Onbevlekt Ontvangen, tot meerdere eer van God en tot opwekking der godsvrucht van de geloovigen, eene vereeniging in te stellen en op te rigten onder de bescherming en aanroeping der H. Familie, benevens zijne bede, dat wij ons zouden gewaardigen, hem de daartoe noodige volmagt te verstrekken, tegelijk met de bekrachtiging van dit werk door ons herderlijk gezag. Ten einde dus aan de godvruchtige bedoelingen en verlangens van bovengenoemden Pater te voldoen, vergunnen en geven wij hem de volmagt en het verlot, om in zijne kerk vermelde vereeniging in te stellen en op te rigten, gelijk wij die krachtens onze magt volgens de voorgeschreven en door ons goedgekeurde regels en statuten instellen en oprigten bij deze.

Gegeven te Luik, onder onze handteekening, ons zegel en de handteekening van onzen Vikaris-Generaal en onzen Sekretaris, den 7 April 1845.

† CORNELIUS,

Bisschop van Luik.

Op last van Zijne Hoogwaardigheid,

J. P. A. J. BEKKERS,

Sekretaris.

APOSTOLISCHE BREVE,

BIJ WELKE TALRIJKE AFLATEN AAN DE BROEDERSCHAP
WORDEN VERLEEND.

PIUS IX, Paus,

ter altijddurende gedachtenis.

Daar er, gelijk Wij vernomen hebben, in de kerk van O. L. V. Onbevleete Ontvangenis te Luik, eene godvruchtige broederschap of vereeniging van geloovigen van beider geslacht bestaat, wettig opgerigt onder den titel van de HEILIGE FAMILIE, welker leden zich op zeer vele werken van godsvrucht en liefde toeleggen; en daar diezelfde geloovigen Ons hebben doen verzoeken, hunne vereeniging met de heilige schatten der aflaten te willen verrijken: zoo hebben Wij goedgevonden, die godvruchtige verlangens goedgeunstig in den Heer te bewilligen. Weshalve Wij, vertrouwende op de goedertierenheid van den Almagtigen God, en steunende op het gezag zijner gelukzalige apostelen Petrus en Paulus, barmhartiglijk in den Heer aan alle geloovigen van beider geslacht, die in voornoemde vereeniging in het vervolg zullen worden opgenomen, verleenen een *vollen aflat* op den dag hunner intrede,

mits zij met een waar berouw biechten en communiceren; evenzoo aan alle reeds ingeschreven, of later in de broederschap in te schrijven broeders en zusters *vollen afaat* in het sterfuur, mits zij, na met een waar berouw gebiecht en gecommuniceerd te hebben, of zoo hun dit niet mogelijk is, ten minste met berouw den naam van Jesus godvruchtig met den mond, zoo 't hun mogelijk is, of althans met het hart aanroepen; eveneens een *vollen afaat* aan al de broeders en zusters van gemelde vereeniging, tegenwoordige en toekomstige, op elk der feestdagen vermeld in de artikelen 19, 20 en 21 der statuten van de vereeniging, mits zij, na met een waar berouw gebiecht en gecommuniceerd te hebben, op die dagen godvruchtig de kerk, de kapel of de bidplaats dierzelfde vereeniging bezoeken in den tijd tusschen de eerste vespers tot aan zonnendergang, en dáár godvruchtig bidden voor de eendragt onder de Christen vorsten, de uitroeijing der ketterijen en de verheffing van onze Moeder de H. Kerk. Daarenboven verleen en Wij in den vorm bij de Kerk in gebruik, aan de broeders en zusters van voormelde vereeniging, tegenwoordige en toekomstige, kwijschelding

van honderd dagen der straffen, die hun zijn opgelegd, of die zij hoe dan ook schuldig zijn, elken keer dat zij ten minste rouwmoedig tegenwoordig zijn bij de godvruchtige bijeenkomsten der vereeniging, of eenig ander goed werk, bij haar in gebruik, verrigten.

Wij vergunnen ook in den Heer, dat alle en iedere dezer aflaten, kwijtscheldingen van zonden en straffen, kunnen worden toegevoegd, bij wijze van voorspraak, aan de zielen der geloovigen, die in de liefde Gods uit deze wereld zijn gescheiden. Niettegenstaande alles wat hiermede in strijd zoude zijn. Echter is het Onze wil, dat, indien vroeger eenige andere dergelijke aflat aan de voornoemde broeders en zusters voor het verrigten der bovenstaande werken voor altoos of voor een nog niet verstreken tijd is verleend, deze herroepen zij, gelijk Wij ze door Onze Apostolische magt herroepen bij deze; eveneens dat, indien voormelde broederschap reeds bij eenige aartsbroederschap is ingelijfd, of naderhand wordt ingelijfd, of op welke wijze ook met de eene of andere vereenigd, of onder welken vorm ook wordt opgericht, de eerste en alle andere Apostolische Breven hun volstrekt tot niets dienen,

maar van dan af en door dat alleen alle kracht verliezen.

Gegeven te Rome, bij de H. Maria de Meerdere, onder den Visschersring, den 20 April, 1847, het eerste jaar van Onze Pauselijke Regering.

Voor Zijne Eminentie den Kardinaal

LAMBRUSCHINI,

L † S.

A. PICCHIONI, *Substituut.*

APOSTOLISCHE BREVE,

WAARBIJ DE VEREENIGING DER H. FAMILIE TOT AARTS-
BROEDERSCHAP WORDT VERHEVEN.

PIUS IX, Paus,

ter altijddurende gedachtenis.

Aan de godvruchtige vereenigingen der geloovigen, wier zorg en toeleg de beoefening van werken van godsvrucht, en de behartiging der zaligheid van den naaste ten doel hebben, verleenen Wij volgaarne bijzondere blijken Onzer opperherderlijke welwillendheid. Wij nu de broeders van de vereeniging, opgericht onder den titel van de HEILIGE FAMILIE in de kerk van O. L. V. Onbevleete Ont-

vanging te Luik in België, welke vereeniging voornamelijk het zieleheil der behoeftige werklieden behartigt, Ons nederig gesmeekt hebben, aan gemelde vereeniging den titel en de voorregten van AARTSBROEDERSCHAP te verleen: zoo hebben Wij, in aanmerking nemende de geestelijke vruchten door haar voortgebracht, vruchten, welke eene getuigenis van groot gewigt ¹⁾ Ons verzekert zeer overvloedig te zijn, goedgevonden, de wenschen en het verzoek dier broeders in te willigen.

Dientengevolge een bijzonder blijk van Onze welwillendheid wenschende te schenken aan allen ten wier gunste Wij deze brieven afgeven, en hen, alleen ten dien einde, ontslaande en voor ontslagen houdende van alle vonnis van excommunicatie en interdict en van alle andere kerkelijke censuren, sententiën en straffen, op welke wijze en uit welken hoofde dan ook geweest, in zoover ze hen mogten hebben getroffen, verheffen Wij genoemde vereeniging, opgericht te Luik onder den titel van de HEILIGE FAMILIE, door Ons Apostoliesch Gezag bij luid van deze tot den titel van AARTSBROEDERSCHAP, en verleen

---

1) Van Mgr. van Bommel, Bisschop van Luik.

haar en deelen haar mede alle en iedere regten en voorregten, welke de overige aartsbroederschappen uitoefenen en genieten, of kunnen, of zullen kunnen uitoefenen en genieten. Wij verleenen haar bij gevolg het regt, om andere vereenigingen van denzelfden naam en van dezelfde instelling, echter buiten de voormelde stad, en overeenkomstig hetgeen is voorgeschreven in de Constitutie ten dien aanzien door Onzen Voorganger Clemens VIII zaliger gedachtenis gegeven, in zich op te nemen, benevens het regt om aan voormelde vereenigingen al de voorregten en aflaten mede te deelen, welke de Aartsbroederschap door ons opgericht bezit.

Dit verleenen en staan Wij goedgunstig toe, niettegenstaande alle Apostolische, en in generale en provinciale en synodale conciliën uitgevaardigde algemeene of bijzondere constitutiën en ordonnantiën, en al hetgeen er mede zoude strijden.

Gegeven te Rome bij de H. Maria de Meerdere, onder den Visschersring, den 23 April 1847, het eerste jaar Onzer Pauselijke Regering.

Voor Zijne Eminentie den Kardinaal

LAMBRUSCHINI,

L † S.

A. PICCHIONI, *Substituut*.

II.

AFLATEN,

vergund door Zijne Heiligheid Pius IX, aan de Aartsbroederschap der H. Familie, alsook aan al de vereenigingen, zamengesteld uit geloovigen van beider geslacht, die in de voornoemde Aartsbroederschap zijn opgenomen.

VOLLE AFLATEN OP DE VOLGENDE FEESTDAGEN :

1. *Onzes Heeren.*

Kersmis; Driekoningen; de Opdragt in den tempel, 2 Februarij; de Vlucht naar Egypte, 4 zondag van April; Paschen; Hemelvaart; H. Sakramentsdag, donderdags na het feest der H. Drievuldigheid; het H. Hart van Jesus, vrijdags na het octaaf van het H. Sakrament; den Allerheiligsten Verlosser, 3 zondag van Julij; Kruisverheffing, 14 September.

2. *Der Heilige Maagd en Moeder Gods Maria.*

De Geboorte van Maria, 8 September; onze Lieve Vrouw van Smarten, 3 zondag

van September en vrijdags na Passiezondag ; de Tenhemelopneming , 15 Augustus ; * het Allerheiligste en Onbevleete Hart , zondags na het octaaf van Maria-Tenhemelopneming ¹⁾ ; en voor het godvruchtig vieren der Meimaand.

3. *Van den H. Josef.*

Den 19 Maart , en op het Beschermfeest , den 3 zondag na Paschen.

4. *Der Broederschap.*

De oprigting onzer vereeniging op Pinkstermaandag.

Des zondags na den 7 April , feest van de kerkelijke oprigting der broederschap.

Den eersten zondag van Julij , den voornaamsten feestdag der broederschap. (Art. 19.)

Den 8 December , feestdag der Onbevleete Ontvangenis van Maria , waarop de broederschap is overgebracht naar de kerk van O. L. V. van de Onbevleete Ontvangenis te Luik.

---

1) De aflaten met dit teeken (*) aangeduid , zijn bij eene latere vergunning , namelijk van den 13 Julij 1850 , toegestaan , en kunnen door alle geloovigen verdiend worden , mits zij de kerk of openbare bidplaats bezoeken , waar de broederschap is opgericht , en de gewone aflatgebeden volbrengen. (Zie verder de opmerkingen achter de voorrede.)

* Den 23 April, den dag, waarop deze vereeniging tot Aartsbroederschap is verheven.

Op den dag, dat de leden de plegtige akte van opoffering doen en in de broederschap ingelijfd worden.

5. *Van verscheidene Heiligen.*

Den 18 Maart, den H. Aartsengel Gabriël.

Den 5 April, de Z. Juliana van Cornillon.

Den 29 Junij, de HH. Apostelen Petrus en Paulus.

* Den 26 Julij, de H. Anna.

* Den 2 Augustus, den H. Alphonsus.

* Den zondag onder het octaaf van O. L. V. Tenhemelopneming, den H. Joachim.

Den 1 zondag van September, de HH. Engelen-bewaarders.

Den 29 September, den H. Aartsengel Michaël.

Den 1 November, Allerheiligen.

Den 2 November, Allerzielen.

Het feest van den Patroonheilige voor elk lid en van den Beschermeilige voor de geheele afdeeling.

* Het feest van den Patroonheilige der plaats waar de broederschap is opgericht.

* Verder volle aflat voor hen, die het H. Sakrament bij de Processie vergezellen; —

en voor die in het uur van sterven den H. Naam van Jesus met den mond, of dit niet kunnende, althans met het hart aanroepen.

Eindelijk de volle aflaten der Statiën van Rome, op Witten Donderdag, Paschen, 's Heeren Hemelvaart, en Kersmis; alsmede de hierna volgende gedeeltelijke aflaten.

OPMERKING.

OM DEZE VOLLE AFLATEN TE KUNNEN VERDIENEN,
WORDT VEREISCHT: DAT MEN

1°. Met ware gevoelens van boetvaardigheid zijne zonden biechte en communicere.

2°. De kerk, of openbare bidplaats bezoeke, waar de broederschap is opgericht, tusschen de eerste vespers der feestdagen en zonne-ondergang van den dag. Zouden de vermelde feesten op een werkdag invallen, dan kunnen de aflaten den daaropvolgenden zondag verdiend worden.

Al deze volle, alsmede de hierna volgende gedeeltelijke aflaten zijn toepasselijk op de afgestorvene zielen in het vagevuur. (*Zie verder achter de voorrede.*)

GEDEELTELIJKE AFLATEN.

Honderd dagen aflat voor de leden der broederschap :

1. Die de wekelijksche vergadering bijwonen.

2. Die het een of ander goed werk, daarbij in gebruik, verrigten.

Deze aflat kan derhalve verdiend worden :

I. DOOR ALLE LEDEN DER BROEDERSCHAP.

1. Met elken morgen de werken van den dag aan Jesus, Maria, Josef op te dragen.

2. Met 's morgens en 's avonds driemaal het *Wees gegroet* te bidden, wat de H. Alphonsus zoozeer aanbeveelt.

3. Met 's morgens en 's avonds het *Onze Vader* en *Wees gegroet* te bidden, ter eere van den Patroonheilige des jaars.

4. Met geestelijk te communiceren.

5. Met 's avonds, alvorens men zich ter ruste begeeft, zijn geweten te onderzoeken.

6. Met op de werkdagen in de H. Mis tegenwoordig te zijn.

7. Met zieken, armen, zieken, gevangenen, hospitalen te bezoeken.

8. Met de lijkdienst, welke de broe-

derschap voor de overledenen laat verrigten, bij te wonen.

9. Met zich bereid te toonen, om die zich aanbieden voor de broederschap, te vergezellen ¹⁾.

10. Met de gevaarlijke gezelschappen en vermaken te vlugten, of ook anderen er een afschuw voor in te prenten, alsook met het lezen van kwade boeken en dagbladen, enz. te vermijden.

11. Met vijanden te verzoenen.

12. Met geduldig de vernederingen, de verachting en de beledigingen te verdragen, enz.

13. Met de lichamen der overledenen ter begraafplaats te vergezellen.

14. Met eenig liefdewerk, hoedanig ook, jegens de broederschap uit te oefenen.

15. Met godvruchtig de bijeenkomsten, ter aanleering der lofgezangen en geestelijke liederen, bij te wonen.

16. Met het Heilig Sakrament te vergezellen, wanneer het aan zieken gebragt of in processie rondgedragen wordt.

17. Met het Allerheiligste Sakrament te bezoeken, bijzonder gedurende het 40-urengebed.

---

1) Men zie de aanmerking onder Art. 14 der regels.

18. Met preken, octaven, of novenen bij te wonen.

19. Met de godslasteringen te helpen uitroeijen.

20. Met een armen zondaar van zijnen dwaalweg terug te brengen.

II. DOOR DE PREFEKTEN, ONDERPREFEKTEN, SEKRETARISSEN EN ANDEREN, DIE EENE BEDIENING IN DE BROEDERSCHAP WAARNEMEN.

1. Met de bijzondere vergaderingen, waarvan de regels Art. 12 spreken, bij te wonen.

2. Met de liefdepligten, aan hunne bediening verbonden, te vervullen.

3. Met de zieken hunner afdeeling te bezoeken.

4. Met de leden hunner afdeeling aan te moedigen tot het ontvangen der Heilige Sakramenten op de feestdagen van de Broederschap.

Gegeven te Rome, bij de H. Maria de Meerdere, onder den Visschersring, den 20 April 1847.

Voor Zijne Eminentie den Kardinaal

LAMBRUSCHINI,

A. PICCHIONI, *Substituut*.

GEDEELTELIJKE AFLATEN DER STATIËN VAN ROME.

1. Op Asch-woensdag en den 4 zondag van de vasten, 15 jaren en 15 quadragenen.

2. Op Palm-zondag, 25 jaren en 25 quadragenen.

3. Op Goeden vrijdag, en Paasch-zaterdag, 30 jaren en 30 quadragenen.

4. Op de andere nog niet vermelde zonen werkdagen van de vasten, 10 jaren en 10 quadragenen.

5. Alle dagen, van Paasch-maandag tot en met zondag Beloken-Paschen, 30 jaren en 30 quadragenen.

6. Op de vigilie van Pinksteren, 10 jaren en 10 quadragenen.

7. Op Pinkster-zondag en iederen dag van het octaaf tot en met zaterdag, 30 jaren en 30 quadragenen.

8. Op den 1, 2 en 4 zondag van den Advent, 10 jaren en 10 quadragenen.

9. Op den derden zondag van den Advent, 15 jaren en 15 quadragenen.

10. Op de vigilie van Kersmis, Kersmis-nacht en in de eerste Kersmis, 15 jaren en 15 quadragenen.

11. Op de drie dagen die Kersmis volgen, op de Besnijdenis, Drie-Koningen, de zondagen van Septuagesima, Sexagesima

en Quinquagesima, 30 jaren en 30 quadragenen.

12. Op de drie dagen van elken quartertemper, 10 jaren en 10 quadragenen.

13. Op den feestdag van den H. Marcus en op de drie Kruisdagen, 30 jaren en 30 quadragenen.

Volgens een besluit van de H. Vergadering der aflaten, 9 Julij 1777.

GEPRIVILEGIËRD ALTAAR VAN DE H. FAMILIE.

Breve: „Volgens verzoek ¹⁾ in bijzonder „gehoor, heeft Zijne Heiligheid Pius IX „uitdrukkelijk verklaard: dat Hij gaarne „de gunst toestond van het *altare privilegiatum quotidianum et perpetuum* onder „den titel van de Heilige Familie, zoodat „ieder priester, die aan hetzelfde de H. „Mis opdraagt voor de zielen der overledenen van de vereeniging, een vollen „aflaat kan verkrijgen.”

Gegeven te Rome, in het Sekretariaat van de H. Vergadering der Aflaten, den 9 Julij 1850.

F. Card. ASQUINIUS, *Pref.*

JAC. GALLO, *Sekr.*

---

1) Van de oversten der Vergadering van den Allerheiligsten Verlosser in België.

ECHTVERKLARING VAN AL DEZE AFLATEN.

Indulgentias hoc libello contentas ut authenticas recognovimus, easque in locis nostrae jurisdictionis promulgari permittimus.

Datum Hagae Comitum,
die 16 mensis Februarii 1853.

C. BELGRADO.

S̄smi Dñi nostri Pii divina providentia PP. IX, Antistes domesticus, protonotarius apostolicus, Vice-Superior Missionis Hollandiae, etc.

III.

VOORWAARDEN,

TOT DE OPNEMING IN DE BROEDERSCHAP VAN DE HEILIGE FAMILIE.

Opdat eene bijzondere congregatie of vereeniging in de moeder-congregatie van de H. Familie kunne opgenomen worden, en deel hebben aan de aflaten en voorregten, welke Zijne Heiligheid Pius IX aan de Aartsbroederschap verleend heeft, moet zij het volgende nakomen.

1. De vereeniging moet door den Bisschop van het Diocees opgericht worden.

2. Moet men bij den algemeenen Bestuurder der Aartsbroederschap, te Luik bij de Eerw. PP. Redemptoristen, of dáár waar de zetel der Aartsbroederschap bij vergunning van Zijne Heiligheid zou verplaatst worden, de uitdrukkelijke aanvraag doen om in gemelde Aartsbroederschap van de Heilige Familie opgenomen te worden. Op deze twee voorwaarden zendt de algemeene Bestuurder een brief van aan- of opneming, die aan de bijzondere congregatie het regt toekent om de aflaten en de andere voorregten te genieten.

IV.

REGELS EN VERORDENINGEN

VAN DE BROEDERSCHAP DER H. FAMILIE

JESUS, MARIA, JOSEF.

ART. 1. Het doel der vereeniging is: de H. FAMILIE, bestaande uit Jesus Christus, den menschgeworden Zoon Gods, zijne Allerheiligste Moeder Maria en den H. Josef, zijnen Voedstervader, te vereeren, en aan de Katholieken van beider geslacht, van allen leeftijd en stand, eene heilzame gelegenheid te verschaffen, om met zekerheid den weg van het goed en der deugd te bewandelen.

ART. 2. De middelen bij de vereeniging in gebruik, om haar edel en nuttig doel te bereiken, zijn: het gebed, het hooren der prediking van Gods woord en het dikwerf naderen tot de HH. Sakramenten.

ART. 3. De vereeniging is gesteld onder het gezag en de bescherming van den Bisschop van het diocees, waar zij opgericht is.

ART. 4. De vereeniging wordt in het algemeen bestuurd door den tijdelijken Pastoor der parochie, in welke zij is

opgerigt, of door eenen van hem daartoe benoemden Priester.

ART. 5. Zij wordt verdeeld in afdeelingen van een bepaald getal leden. Iedere afdeeling wordt onder de bescherming gesteld van een Heilige. Aan het hoofd van iedere afdeeling staat een Prefekt, door den Bestuurder gekozen. Den Prefekt wordt de vervulling eeniger pligten van liefde en zorg opgelegd. Hem wordt toegevoegd een Onderprefekt, gekozen uit zijne afdeeling. Dezes plicht is, den Prefekt bij te staan, en hem in geval van afwezigheid te vervangen.

ART. 6. De Bestuurder van de vereeniging kiest daarenboven uit hare leden één of meer Sekretarissen, alsook de andere beambten, aan welke de congregatie behoefte mogt hebben. Hij kan hen naar goedvinden door anderen doen vervangen.

ART. 7. De leden der H. Familie vergaderen ééns in de week, op den dag door den Bestuurder bepaald. Deze vergaderingen worden toegewijd aan het gebed en het aanhooren van Gods woord: zij zijn eene aangename afwisseling van het eene en het andere.

ART. 8. Iedere afdeeling neemt in de kerk der vereeniging de haar aangewezen

plaats in, en ieder lid van de Congregatie beware het nummer der afdeeling waarin hij geplaatst is, althans zoolang de Bestuurder hem geene andere plaats aanwijst.

ART. 9. De leden der vereeniging overtuigen zich wel, dat zij allen kinderen zijn der congregatie van de Heilige Familie, en bijgevolg Broeders, in wier midden de hartelijkste liefde moet heerschen. Zij moeten dus wel weten, dat er geen onderscheid bestaat tusschen de verschillende afdeelingen waarin zij geplaatst zijn; de laatsten toch zijn zooveel als de eersten, en de eersten zooveel als de laatsten.

Men hechte aan deze rangschikking veel gewigt, dewijl zij eene noodzakelijke voorwaarde is voor de instandhouding der goede orde in eene talrijke congregatie, die zonder dit middel aanleiding zou geven tot verwarring.

ART. 10. De oefeningen van godsvrucht, die in de bijeenkomsten gewoonlijk zullen gehouden worden, zijn: de Litanie van de Heilige Familie, het gebed: *Gedenk, o goedertierenste Maagd*, een gedeelte van den Rozekrans, het onderzoek van geweten, de geestelijke Communie, de aanroeping van de Heilige Patronen des jaars, en van

die der afdeelingen. Eindelijk worden de bijeenkomsten gesloten met den zegen van het Allerheiligste Sakrament.

ART. 11. Zonder voorloopige verwitting van den Prefekt of Onderprefekt, zal zich niemand aan de bijeenkomsten mogen onttrekken.

ART. 12. Iedere Prefekt, vergezeld van zijnen Onderprefekt, zal ééns in de maand, op den hem bepaalden dag, aan den Bestuurder rekening afleggen van de afdeeling aan zijne liefderijke zorgen toevertrouwd. Hij moet hem bekend maken, of, en hoe dikwijls iemand, zonder reden en zonder voorkennis, van de bijeenkomsten afwezig zij geweest. Het wordt vervolgens aan het oordeel van den Bestuurder overgelaten, of men de in gebreke zijnde leden buiten de vereeniging moet sluiten. De Sekretarissen vervoegen zich insgelijks, op eenen bepaalden dag van iedere week, bij den Bestuurder. — Daarenboven vereenigen zich alle beampten der congregatie viermaal in het jaar op een bepaald uur van den zondag, onmiddellijk volgende op den quateremper, om gezamentlijk te bidden, en om van den Bestuurder onderrigtingen te ontvangen, geschikt om den ijver van de geheele congregatie te onderhouden.

ART. 13. Die in de vereeniging met eene bediening is belast, zal, indien hij de uitgestrektheid zijner pligten begrijpt, wel verre van hieruit eene reden te nemen, om zich boven zijne medebroeders te verheffen, zich integendeel meer gedrongen voelen, om hen door een voorbeeldig leven, maar bijzonder door eene stiptere naleving der regels en verordeningen van de congregatie te stichten.

ART. 14. Die in de congregatie der Heilige Familie verlangt opgenomen te worden, moet zich door een lid van gezegde vereeniging, of door een ander aanbevelenswaardig persoon doen voorstellen aan den Bestuurder, die, na zich van zijne zeden, woonplaats en betrekking te hebben verzekerd, hem tot de beproeving zal kunnen toelaten ¹⁾.

ART. 15. Na den proeftijd, die onbepaald zal duren, en afhangen van het goed gedrag, alsook van den ijver, waarmede hij die wenscht opgenomen te worden, de

---

1) Nieuwe leden in de Broederschap brengen, is zeker een bewijs van liefde en toegenegenheid voor haar: nogtans is het ten sterkste af te raden, iemand voor te dragen, die niet genoegzaam bekend is, of den ouderdom van 18 jaren nog niet bereikt heeft; het is zelfs lakenswaardig en der vereeniging zeer schadelijk, iemand tot haar te brengen, van wien ze niets dan oneer en verdriet te wachten heeft.

bijeenkomsten bijwoont, zal hij zijne plegtige intrede doen in de Broederschap, door het ontvangen der HH. Sakramenten, en door de akte van opoffering aan Jesus, Maria, Josef. Daarna wordt hem een open brief van aanstelling als lid der Broederschap overhandigd. Mede verkrijgt hij het recht tot het dragen van het onderscheidingsteeken der Broederschap.

ART. 16. De verpligtingen, welke de leden der vereeniging op zich nemen, zijn verpligtingen geheel van liefde. In het algemeen zijn zij gehouden te leven als goede Christenen, als voortreffelijke jongelieden, als uitmuntende huisvaders. Immer zullen zij vermijden de gevaarlijke gezelschappen, het lezen van slechte boeken of dagbladen, de gevaarlijke speelplaatsen, in één woord alles wat hen tot zonde zou brengen.

In het bijzonder zullen zij iederen dag, behalve het vervullen der pligten van een goed Christen, nog 1° 's morgens de werken van den dag aan Jesus, Maria, Josef opdragen, en deze opdracht door den dag nu en dan vernieuwen; 2° 's avonds hun geweten onderzoeken en geestelijk communiceren.

ART. 17. Als een der leden ziek wordt, zal hij den Bestuurder hiervan verwitti-

gen ¹⁾, opdat deze dit ter kennisse brenge van de medebroeders, die allen altijd in elkanders lijden moeten deel nemen, en slechts één hart en ééne ziel uitmaken, gelijk de eerste geloovigen der Kerk. Men moet hen door deze opregt broederlijke liefde van anderen kunnen onderscheiden. En na elkander in het leven bemind te hebben, zullen zij nog na den dood elkander liefde toedragen. Daarom zal de vereeniging eene lijkdienst doen verrigten voor ieder lid, dat tot aan den dood in de congregatie zal hebben volhard.

ART. 18. De Heilige Patronen van het jaar worden aan elk lid, in de bijeenkomst onmiddellijk den eersten Januarij voorafgaande, door het lot toegewezen ²⁾.

ART. 19. Het titelfeest der Heilige Familie, dat ook het Patroonfeest is van de Aartsbroederschap, wordt gevierd op den eersten zondag van Julij. Op dien feestdag heeft gewoonlijk de algemeene Communie plaats en de plegtige aanneming tot leden van de Broederschap, door akte van opoffering aan Jesus, Maria, Josef.

1) Door den Prefekt of Onderprefekt.

2) Ieder trachte zich de bescherming van zijn Patroonheilige waardig te maken, door dagelijks een *Onze Vader* en *Wees gegroet* ter zijner eere te bidden, maar vooral door zijne deugden na te volgen.

ART. 20. De overige feesten van de Aartsbroederschap zijn : maandag van Pinksteren, het feest van de oprigting der congregatie (dezen dag vernieuwen de leden plegtig hunne Doopbeloften); het feest van de Onbevleete Ontvangenis, de dag waarop de vereeniging van de plaats harer opkomst werd overgebracht naar de kerk van Onze Lieve Vrouw Onbevleete Ontvangen; zondag na den 7 April, het feest van de kerkelijke oprigting der vereeniging door Monseigneur Antonius Richardus van Bommel, Bisschop van Luik, in het jaar 1845. — De feesten van Kersmis, — Drie-Koningen, — der Opdragt van Christus in den tempel, — der vlugt naar Egypte, 4^e zondag van April, — van Paschen, — van O. H. Hemelvaart; van het Allerheiligste Sakrament; van het Heilig Hart, vrijdags na het Octaaf van H. Sakramentsdag; van den Allerheiligsten Verlosser, 3 zondag van Julij; van Kruisverheffing, 14 September; van Maria's Geboorte, en Tenhemelopneming, en Onze Lieve Vrouw der Zeven Smarten, vrijdag na Passie-zondag en den 3 zondag van September; van den H. Josef, 19 Maart; en der Bescherming van den H. Josef, 3 zondag na Paschen; van den H. Michaël, 29 September; van den H. Gabriël, 18

Maart; van de HH. Engelen-Bewaarders, 2 October; van de HH. Petrus en Paulus, 29 Junij; van den H. Alphonsus Maria de Liguori, 2 Augustus; van den H. Carolus Borromaeus, 4 November; van de H. Tere-sia, 15 October; van de H. Juliana van Cornillon, 5 April; van Allerbeiligen en Allerzielendag.

Ieder lid behoort ook de Maand van Maria ijverig te vieren.

Eindelijk is de dag, aan ieders Patroon-heilige toegewijd, voor elk lid in het bij-zonder, en die van den Beschermheilige der afdeeling, voor dezer leden in het algemeen, een feestdag.

ART. 21. De leden zullen op de ver-schillende feestdagen de oefeningen ver-richten, bij de vereeniging in gebruik. Evenwel rust op hen de verplichting niet, hunnen arbeid daarom te verzuimen.

Indien deze feesten op een werkdag invallen, worden zij tot den naastvolgen-den zondag uitgesteld.

ART. 22. Ieder lid, welks gedrag be-rispelijk is en dat, niettegenstaande de herhaalde vermaningen van den geestelijken Bestuurder, zich niet wil verbeteren, wordt buiten de vereeniging gesloten.

ART. 23. Indien in vervolg van tijd de

ondervinding zou leeren, dat nog andere regels of verordeningen nuttig of noodzakelijk zijn, zullen deze bij wijze van bijvoegsel in het *Handboekje* worden opgenomen, evenwel onder voorwaarde, dat zij de goedkeuring van Z. D. Hoogwaardigheid wegdragen.

REGELS VOOR DEN PREFEKT.

De verplichtingen, welke een Prefekt bij de aanvaarding zijner bediening op zich neemt, kunnen naar den geest der statuten tot de volgende gebracht worden:

- 1° De Prefekt wake zorgvuldig op de getrouwe nakoming der regels in zijne afdeeling; hij trachte steeds hare leden daartoe op te wekken door een voorzigtigen en liefdevollen ijver.
- 2° Hij zorge ook voor de handhaving der eenmaal bepaalde rangschikking en plaatsing van de leden zijner afdeeling. Hij kan zonder uitdrukkelijk verlof van den Bestuurder hierin nimmer eene verandering maken.
- 3° Den Prefekt is tevens opgedragen eene nauwkeurige aantekening te houden van namen, voornamen, beroep en woonplaatsen der leden zijner afdeeling,

en den Bestuurder kennis te geven van de verhuizingen, beroepsveranderingen, enz.

- 4° Mede wordt den Prefekt dringend aanbevolen, met de meeste naauwgezetheid op eene daartoe ingerigte lijst aan te teekenen, wie der leden met of zonder de voorkennis, waarvan in Art. 11, de wekelijksche bijeenkomsten niet heeft bijgewoond, alsook wie zonder eenige gegronde reden bijna altijd de lijkdienst verzuimt.
- 5° Is de onderlinge liefde der Broeders algemeen voorgeschreven (Art. 9), veel meer is zij het den Prefekt jegens de leden zijner afdeeling; daarom verzuime hij niet, hen gedurende het jaar nu en dan te bezoeken, vooral in ziekte of andere rampen.
- 6° Wil de Prefekt of Onderprefekt op eene waardige en voor den hemel verdienstelijke wijze zijn ambt waarnemen, dan geve hij aan de leden zijner afdeeling het voorbeeld van een opregt Christelijk en deugdzaam leven, in het bijzonder dat eener stipte nakoming van de statuten der Broederschap.
- 7° Volgens Art. 5 is aan den Onderprefekt opgedragen, zijnen Prefekt bij te staan

en in geval van afwezigheid te vervangen. De Onderprefekt kan dus zonder voorkennis van den Prefekt nooit ambts-halve met de leden zijner afdeeling spreken of ze bezoeken. Evenwel is het den Prefekt hoogst aan te raden, zijnen medehelper in de vervulling zijner pligten te doen deelen.

GOEDKEURING.

Bovenstaande regels worden door Ons bij deze goedgekeurd en bekrachtigd, voor alle parochiën waar de Broederschap der *H. Familie* is opgericht, of in het vervolg opgericht zal worden; zóó nogtans, dat Wij Ons en Onzen opvolgers voorbehouden, daarin die wijzigingen of bijvoegingen te verordenen, als ons naar bevind van omstandigheden dienstig zal schijnen, om het doel der Broederschap te beter te bereiken.

De getrouwe naleving dezer regels wordt aan de leden door Ons ten zeerste aanbevolen.

Gegeven te *Haarlem*, den 1 Junij 1864.

† GERARDUS PETRUS WILMER,
Bisschop van Haarlem.

V.

GODVRUCHTIGE OEFENINGEN

BIJ DE BROEDERSCHAP IN GEBRUIK.

Oefeningen voor de wekelijksche bijeenkomst der Broederschap.

(Art. 7 en 10.)

1°. Het gebed van den H. Rozekrans, geheel of gedeeltelijk.

2°. Aanroeping van den H. Geest.

Allen. Kom, Heil'ge Geest! daal in dit uur (*bis.*).
In onze harten neêr, ontsteek ze in liefdevuur.*Eenigen.* { Komt niet uw licht ons hart bestralen,
Wij zagen 't hemelpad niet meer;
Wij bleven in de zonde dwalen, (*bis.*)
En zonken zonder U, in d'eeuw'gen afgrond neêr.*Allen.* Kom, Heil'ge Geest! daal in dit uur (*bis.*)
In onze harten neêr, ontsteek ze in liefdevuur.*Eenigen.* { Want onverpoosd blijft Satan ons belagen;
De wereld lokt alom en altoos aan;
En zwaar is ook de last van 't vleesch te dragen;
Behoud ons toch, of wij, o Heer! vergaan. (*bis.*)*Allen.* Kom, Heil'ge Geest! daal in dit uur (*bis.*)
In onze harten neêr, ontsteek ze in liefdevuur.

Eenigen. { Komt Gij ons met uw heilig licht bestralen ,
 Dan duchten wij den helschen vijand niet ;
 Dan doet geen vleesch, geen wereld ons verdwalen:
 Wij zien den hemel in 't verschiet.

Allen. Kom, Heil'ge Geest, daal in dit uur (*bis.*)
 In onze harten neêr, ontsteek ze in liefdevuur.

Op de bijzondere feestdagen der Broederschap wordt de Lofzang *Veni Creator* gezongen.

Veni ,	Creator	Kom, Schepper!	kom,
	Spiritus ,		o Heil'ge Geest!
Mentes tuorum vi-	sita ,	Bezoek de harten, die Ge	U riept ,
Imple superna gra-	tia ,	En met uw hemelsche	genâ ,
Quae tu creasti	pectora.	Vervul de zielen die Gij	schiept.

Qui diceris Para-	clitus ,	Dien men als Trooster,	als de Gaaf
Altissimi donum	Dei ,	Van God den Allerhoog-	ste roemt ;
Fons vivus, ignis,	charitas ,	En levensbron, en Liet-	de Vuur ,
Et spiritalis unctio.		En geestelijke Zalving	noemt.

Tu septiformis	munere,	Gij, die met zeven-	voude gaaf
----------------	---------	---------------------	------------

Digitus	Paternae	Des Vaders	regter	vinger
	dexteræ,			blijkt,
Tu rite	promissum	En als	zijn	trouw
	Patris,			belof-
Sermone	ditans	Den	mond	met
	guttura.			milde
				spraak
				verrijkt;

Accende	lumen	Ontsteek	de	zinnen
	sensibus,			door
Infunde	amorem	Stort	in	de
	cordibus;			harten
Infirma	nostri	En	naar	de
	cor-			krankten
	poris			van
				ons
Virtute	firmans	Versterk	ons	altoos
	perpeti.			meer
				en
				meer.

Hostem	repellas	Verdrijf	den	vijand
	longius,			ver
Pacemque	dones	Voer	ons	den
	protinus;			vrede
Ductore	sic	Dat	wij	aldus
	te			door
	prae-			U
	vio,			geleid,
Vitemus	omne	Al	wat	ons
	noxium.			schaden
				kan
				ontgaan.

Per	te	sciamus	Geef,	dat	een	elk	den
	da	Patrem,					Vader
							kenn',
Noscamus	atque	En	God	den	Zoon	met	
	Filium,					ons	belijd',

Teque	utriusque	Dat wij in U , als	Beider
	Spiritum		Geest ,
Credamus	omni	Gelooven nu en t' allen	
	tempore.		tijd.

Deo	Patri sit	Aan God den Vader	
	gloria ,	lof en eer ,	
Et Filio,	qui a mor-	Aan zijn uit 't graf ver-	
	tuis	rezen Zoon!	
Surrexit, ac Para-	clito	Zij lof en eer den Troos-	
		ter ook	
In saeculorum sae-	cula. Amen.	Door aller eeuwen eeuw	
		geboôn! Amen.	

GEBED TOT DEN H. GEEST.

ANT. Veni, sancte	ANT. Kom , Heilige
Spiritus, reple tuo-	Geest , vervul de harten
rum corda fideli-	uwer geloovigen en ont-
um, et tui amoris in	steek in hen het vuur
eis ignem accende.	uwer liefde.

v. Emitte spiri-	v. Zend uwen geest
tum tuum et crea-	uit en zij zullen gescha-
buntur.	pen worden.

A. Et renovabis	A. En Gij zult het aan-
— faciem terrae ¹⁾ .	schijn der aarde ver-
	nieuwen.

---

1) De streepjes tusschen de woorden duiden het rustpunt in het zingen of lezen aan.

OREMUS.

LAAT ONS BIDDEN.

Deus, qui corda fidelium Sancti Spiritus illustratione docuisti, da nobis in eodem Spiritu recta sapere, et de ejus semper consolatione gaudere. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

God, die de harten der geloovigen door de verlichting van den H. Geest hebt onderwezen, geef ons, dat wij in denzelfden Geest de ware wijsheid bezitten, en ons altijd over zijne vertroosting verblijden. Door Christus, onzen Heer. Amen.

GEBED

TOT DE BESCHERMHEELIGEN VAN DE LEDEN EN DER AFDEELINGEN.

v. Orate pro nobis, sancti Patroni nostrae congregationis.

A. Ut digni efficiamur — promissionibus Christi.

v. Bidt voor ons, heilige Patronen van onze congregatie.

A. Opdat wij waardig worden de beloften van Christus.

OREMUS.

LAAT ONS BIDDEN.

Deus, qui nobis per singulos annos aliquos e coelitibus Patronos assignas,

God, die ons ieder jaar eenigen uwer hemelingen tot Patronen schenkt: geef genadig-

concede propitius,
 ut intercessione be-
 atorum, quos pa-
 tronos hoc anno de
 tua benignitate ac-
 cepimus, nos et
 omnes parentes,
 amici et inimici,
 praesentis gratiae
 auxilium sentiamus,
 et ejusdem
 gratiae muniti au-
 xilio, virtutem
 quam suis nos do-
 cuerunt exemplis,
 valeamus exercere.

Omnes Sancti
 tui, quaesumus, Do-
 mine, nos ubique
 adjuvent, ut dum
 eorum merita re-
 colimus, patrocinia
 sentiamus. Per
 Christum Domi-
 num nostrum. Am.

v. Sancti Patro-
 ni congregationis
 nostrae.

lijk, dat wij en al onze
 naastbestaanden, vrien-
 den en vijanden, door
 tusschenkomst der Hei-
 ligen, welke wij dit jaar
 van uwe goedertieren-
 heid tot Patronen ont-
 vangen hebben, voor het
 tegenwoordige den bij-
 stand uwer genade mo-
 gen gevoelen, opdat wij
 door de hulp van die-
 zelfde genade versterkt,
 de deugden mogen be-
 oefenen, welke zij ons
 door hunne voorbeel-
 den geleerd hebben.

Wij smeeken U, Heer,
 dat al uwe Heiligen ons
 overal bijstaan, opdat
 wij, bij het herdenken
 hunner verdiensten,
 hunne bescherming mo-
 gen gevoelen. Door
 Christus, onzen Heer.
 Amen.

v. Heilige Patronen
 van onze congregatie.

A. Intercedite— A. Bidt voor ons.
pro nobis.

3°. Aankondiging der Patroonheiligen, die in den loop der week gevierd worden, en aan de leden of afdeelingen der Broederschap ter bijzondere vereering door het lot zijn aangewezen. (Art. 18.) Ook kunnen hier gevoegelijk die aanmerkingen of verordeningen gemaakt worden, welke de Eerwaarde Bestuurder voor de Broederschap noodzakelijk of nuttig oordeelt.

4°. Gezang door den Eerw. Bestuurder aan te wijzen.

5°. Litanie der H. Familie en de daaropvolgende gebeden.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

God, hemelsche Vader, ontferm U onzer.

God, Zoon, Verlosser der wereld, ontferm U onzer.

God, Heilige Geest, ontferm U onzer.

Jesus, Maria, Josef, wij nemen allen onze toevlugt tot u.

Jesus, Maria, Josef, onze eeredienst
 en liefde zoo waardig,
 Jesus, Maria, Josef, die door de taal
 aller eeuwen de Heilige Familie ge-
 noemd wordt,
 Jesus, Maria, Josef, voor altijd geze-
 gende namen van den Vader, van
 de Moeder en van het Kind, welke
 de Heilige Familie uitmaken,
 Jesus, Maria, Josef, nieuwe Bruide-
 gom, nieuwe Bruid, nieuw Kind,
 die de familie, welke vervallen was
 vóór het Christendom, hersteld hebt,
 Jesus, Maria, Josef, afbeeldsel van de
 aanbiddelijke Drievuldigheid op aarde,
 Heilige Familie, wier zuivere verbind-
 tenis voorbereid werd door eene on-
 schuldige en deugdzame jeugd,
 Heilige Familie, beproefd door de groot-
 ste wederwaardigheden,
 Heilige Familie, beproefd op uwe reis
 naar Bethlehem,
 Heilige Familie, van iedereen verstooten,
 genoodzaakt in een stal te gaan her-
 bergen,
 Heilige Familie, begroet door het ge-
 zang der Engelen,
 Heilige Familie, bezocht door arme
 herders,

wij nemen allen onze toevlugt tot u.

- Heilige Familie, vereerd door de drie
 Koningen,
 Heilige Familie, hooggeprezen door
 den heiligen grijsaard Simeon,
 Heilige Familie, vervolgd en naar een
 vreemd land verbannen,
 Heilige Familie, verborgen en onbekend
 te Nazareth,
 Heilige Familie, zeer getrouw aan de
 wet des Heeren,
 Heilige Familie, voorbeeld van de
 Christelijke familie,
 Heilige Familie, waarin vrede en een-
 dragt heerschen,
 Heilige Familie, waarvan het Hoofd
 een toonbeeld is van vaderlijke waak-
 zaamheid,
 Heilige Familie, waarvan de Bruid
 een toonbeeld is van moederlijke
 zorgvuldigheid,
 Heilige Familie, waarvan het Kind
 een toonbeeld is van gehoorzaamheid
 en kinderlijke liefde,
 Heilige Familie, die een arm, werk-
 zaam en boetvaardig leven hebt geleid,
 Heilige Familie, die in het zweet uws
 aanschijns uw brood hebt gewonnen,
 Heilige Familie, arm in aardsche maar
 rijk in hemelsche goederen,

wij nemen allen onze toevlugt tot u.

Heilige Familie, versmaad bij de menschen,
 maar groot in de oogen van God, wij
 nemen allen onze toevlugt tot u.

Heilige Familie, onze steun gedurende het
 leven en onze hoop in het uur des doods,
 wij nemen allen onze toevlugt tot u.

Heilige Familie, die onze vergadering be-
 schermt, wij nemen allen onze toevlugt
 tot u.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der
 wereld, spaar ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der
 wereld, verhoor ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der
 wereld, ontferm U onzer.

LAAT ONS BIDDEN.

God van goedheid en barmhartigheid,
 die U gewaardigd hebt, ons te roepen tot
 deze godvruchtige vergadering van de Hei-
 lige Familie: verleen ons de genade, van
 Jesus, Maria en Josef altijd te vereeren
 en na te volgen, opdat wij, na hun aan-
 genaam geweest te zijn op aarde, hunne
 tegenwoordigheid mogen genieten in den
 hemel. Door denzelfden Jesus Christus,
 onzen Heer. Amen.

MEMORARE VAN DE H. MAAGD.

Gedenk , o goedertierenste Maagd , hoe het nooit gehoord is , dat iemand , die tot u zijne toevlugt nam , uwen bijstand verzocht , of uwe voorspraak inriep , door u verlaten is. Bemoedigd door dit vertrouwen , snel ik tot u , o Maagd der maagden , en zuchtend onder het gewigt mijner zonden , werp ik mij rouwmoedig voor uwe voeten neder. O Moeder des eeuwigen Woords , versmaad mijne gebeden niet , maar neem die gunstig aan en gewaardig u die te verhooren. Amen.

MEMORARE VAN DEN H. JOSEF.

Herinner u , o beste , beminnelijkste , zoetste en barmhartigste vader , Heilige Josef , dat de groote Heilige Teresia verzekert , dat zij nooit hare toevlugt tot uwe bescherming genomen heeft , zonder verhoord te zijn geworden. Aangemoedigd door datzelfde betrouwen , o mijn zeer beminde Heilige Josef , kom ik en neem ik tot u mijne toevlugt , en zuchtende onder het zwaar gewigt van mijne menigvuldige zonden , werp ik mij voor uwe voeten neder ; o allarmededoogendste vader , verwerp

mijne arme en zwakke gebeden niet, maar hoor ze gunstig aan en gewaardig u die te verhooren. Amen.

6°. Een *Wees gegroet*, om de genade te verkrijgen van veel vrucht te trekken uit de conferentie.

7°. Gezang.

8°. De conferentie.

Het onderwerp der conferentiën is: de godsdienst beschouwd in hare leerstellingen, zedeleer en eeredienst; heel het leven, het lijden en al de deugden van den Heer; het leven en de voorbeelden van de Allerheiligste Maagd Maria, den H. Josef, en de Heiligen, enz.

9°. Onderzoek van geweten.

10°. Aanroeping van

JESUS, MARIA, JOSEF.

Jesus, Maria, Josef! ik geef U mijn hart, mijn geest en mijn leven.

Jesus, Maria, Josef! staat mij bij in mijnen doodstrijd.

Jesus, Maria, Josef! laat mij in uw heilig gezelschap in vrede sterven. Amen.

(300 dagen aflat voor iederen keer. Dezen aflat kan men aan de geloovige zielen toevoegen. Pius VII, 1807.)

11°. Geestelijke Communie.

Kom, Heer Jesus, ik bemin U, ik verlang naar U, kom in mijn hart: ik verbind mij, ik vereenig mij met U, wil nooit van mij scheiden. Amen.

of:

Mijn lieve Jesus, ik geloof, dat Gij in dit Allerheiligste Sakrament tegenwoordig zijt. Ik bemin U bovenal, ik wensch U in mijn hart te ontvangen; maar terwijl dit thans niet werkelijk geschieden kan, kom er dan ten minste geestelijker wijze; ik vereenig mij met U, alsof Gij werkelijk in mijne ziel waart nedergedaald; laat toch niet toe, mijn Jesus, dat ik mij ooit van U scheid. Amen.

Volgt de aanbeveling der zieken in de gebeden der broederschap.

12°. De zegen met het Allerheiligste Sakrament.

Tantum ergo Sacra-	Eeren wij dan diep gebo-
mentum	gen
Veneremur cernui,	Een zoo Heilig Sakrament;
Et antiquum docu-	De oude schaduwe is ver-
mentum	vlogen
Novo cedat ritui;	En in 't nieuw Geheim
	volend;

Praestet fides supple-	Steun' 't geloof het zinver-
mentum	mogen,
Sensuum defectui.	Dat niet zelf dit wonder
	kent.

Genitori Genitoque	Aan den Vader lof en jubel,
Laus et jubilatio,	Lof en jubel aan den Zoon;
Salus, honor, virtus	Heil en eer, en kracht en
quoque	glorie,
Sit et benedictio,	Dankgebed en zegetoon!
Procedenti ab utroque	En Die voortkomt uit hen
	Beiden,
Compar sit laudatio.	D'eigen lofzang aangeboôn.

v. Panem de coelo	v. Gij hebt hun brood
praestitisti eis ¹⁾ .	van den hemel ge-
	gegeven.

A. Omne delecta-	A. Dat alle genoegens
mentum in se ha-	in zich bevat.
bentem.	

OREMUS.

LAAT ONS BIDDEN.

Deus, qui nobis	God, die ons onder
sub Sacramento	dit wonderbare Sakra-
mirabili, passionis	ment de gedachtenis van

---

1) In den Paaschtijd (dat is: van Paasch-zaterdag tot aan de eerste vespers van het feest der H. Drievuldigheid) voegen men er bij: ALLELUJA.

tuae memoriam reliquisti; tribue, ten: wij bidden U, geef
 quaesumus, ita nos ons, dat wij de heilige
 corporis et sanguinis tui sacra mysteria venerari, ut geheimen van uw lichaam en bloed zóó
 redemptionis tuae vrucht uwer verlossing
 fructum in nobis gedurig in ons mogen
 jugiter sentiamus. gevoelen. Die leeft en
 Qui vivis et regnas regeert in de eeuwen
 in saecula saeculorum. Amen. Amen.

Oefening voor de maandelijksche vergaderingen der Prefekten en Onderprefekten.

(Art. 12.)

1°. Opening der vergadering met het gebed:

Kom, Heilige Geest, vervul, enz. (bl. 35), en driemaal het *Wees gegroet*.

2°. Overzicht der lijsten, waarop de met of zonder voorkennis afwezig gebleven leden zijn aangeteekend.

---

1) Bij afwezigheid van den Bestuurder wordt deze vergadering uitgesteld.

De Bestuurder kan hier gevoeliglijk die heilzame aanmerkingen en bepaalde verordeningen aan de vergadering mededeelen, welke hij voor haar belang en werkkring noodzakelijk of nuttig oordeelt.

3'. Sluiting dezer vergadering met het volgende gebed:

Onder uwe bescherming nemen wij onze toevlugt, Heilige Moeder Gods, — verstoot onze bede niet in onze noodwendigheden, — maar bevrijd ons altijd van alle gevaren, o roemwaardige en gezegende Maagd.

v. Bid voor ons, Heilige Moeder Gods.

A. Opdat wij waardig worden de beloften van Christus.

LAAT ONS BIDDEN.

Wij bidden U, Heer, stort uwe genade in onze harten; opdat wij, die door de boodschap des Engels de menschwording van Christus, uwen Zoon, gekend hebben, door zijn lijden en kruis tot de heerlijkheid der verrijzenis gebragt worden. Door denzelfden Christus, onzen Heer. Amen.

Oefeningen voor de algemeene vergaderingen
der Prefekten en Onderprefekten ¹⁾.

(Art. 12.)

1°. Opening dezer vergaderingen met het gebed: *Kom, H. Geest, vervul, enz.* (bl. 35.) Daarna

2°. De Litanie der H. Maagd. (Bl. 63.)

3°. De conferentie.

4°. Zevenmaal het *Wees gegroet* ter eere van de Zeven Smarten der Moeder Gods, waarna onmiddellijk volgt:

A. Bid voor ons, o Maagd, vol van smarten.

v. Opdat wij waardig worden de beloften van Christus.

LAAT ONS BIDDEN.

God, om wiens lijden volgens de voorzegging van Simeon de allerteederste ziel van de verheerlijkte Maagd en Moeder Gods Maria met een zwaard van droefheid doorboord werd: verleen goedgunstiglijk, dat wij, die eerbiedig hare smarten herdenken, de gelukkige uitwerkselen van uw lijden mogen ondervinden. Die leeft en regeert door alle eeuwen der eeuwen. Amen.

---

1) Deze vergadering wordt gewoonlijk 's zondags en zoo veel mogelijk in de kerk gehouden.

5°. Sluiting der vergadering met de psalmen *Miserere* (bl. 88), *De profundis* (bl. 92), en de gebeden voor onze overledene bloedverwanten en leden der broederschap. (Bl. 57.)

Oefeningen voor de plegtige opdracht der leden.

(Art. 15.)

1°. Het gebed van den H. Rozekrans, als naar gewoonte.

2°. De afkondiging der Patroonfeesten, enz.

3°. Het *Veni Creator*, (geheel of gedeeltelijk) met de gebeden. (Bl. 33.)

4°. De Litanie der H. Familie met de gewone gebeden ¹⁾. (Bl. 38.)

5°. Het gezang der Broederschap: *O Godsgezin, o drietal leden*. (Bl. 105.)

6°. De toespraak, waarna de plegtige opdracht en aanneming der leden ²⁾.

1) Als de plegtigheid te lang zou duren, kan men deze gebeden achterlaten.

2) Deze akte van opoffering wordt van den predikstoel langzaam voorgelezen en na ieder rustpunt door de leden herhaald.

AKTE VAN OPOFFERING.

O JESUS! MARIA! JOSEF!

Ik . . . . .

in de tegenwoordigheid — van geheel het hemelsch Hof, — kies u op dezen dag — vol vertrouwen tot mijne Beschermers; — ik offer u op, en heilig u plegtig in deze congregatie toe, *mijn lichaam en mijne ziel*, — *alles wat ik heb*, — *en alles wat ik ben*; ik maak het vaste besluit, — als een goed Christen te zullen leven, — om als een uitverkorene te kunnen sterven. — Welk een geluk voor mij, — eens, na een trouw vereerder — en navolger — van JESUS, MARIA, JOSEF — geweest te zijn op aarde, — in hun heilig gezelschap — opgenomen te worden in den hemel! — en dat voor eene eeuwigheid! — dit hoop ik. — Amen.

7°. Onmiddellijk na deze akte, leest of zingt de Eerw. Bestuurder de volgende formule van aanneming:

Et ego, in Nomine   En ik, in Naam der
Sanctissimae Tri-   Allerheiligste Drieën-
nitatis, et ex facul-   heid, en door de mij ver-
tate mihi concessa,   leende magt, neem
vos omnes adscribo   u allen aan in de
Archisodalitati (*vel*   Aartsbroederschap (of

Sodalitati) Sanctae
 Familiae Jesu, Ma-
 riae, Joseph, in hac
 nostra Ecclesia ca-
 nonice erectae, vos-
 que participes de-
 claro omnium gra-
 tiarum et Indulgen-
 tiarum quae Archi-
 sodalitati ejusdem
 Sanctae Familiae,
 Leodii, in Ecclesia B.
 M. V. Immaculatae
 a Sancta Sede Apo-
 stolica similiter
 erectae, a Summo
 Pontifice Pio Papa
 IX concessae sunt:
 Deum ac Dominum
 nostrum Jesum
 Christum enixe de-
 precans, ut vos in
 Sancto Dei servitio
 confortare, in pace
 mutuaque charitate
 conservare et per-
 severantiam in fide,
 operibusque bonis
 concedere dignetur.

Broederschap) der Hei-
 lige Familie Jesus,
 Maria, Josef, in deze
 onze kerk wettig op-
 gerigt, en verklaar u
 deelachtig aan alle gun-
 sten en aflaten, welke
 door Z. H. Paus Pius
 IX verleend zijn aan
 dezelfde Aartsbroeder-
 schap der H. Familie
 te Luik, door den H.
 Apostolischen Stoel in
 de kerk van de Zalige
 en Onbevleete Maagd
 Maria insgelijks opge-
 rigt: onzen Heer en
 God, Jesus Christus
 vurig smeekende, dat
 Hij u in de heilige dienst
 van God gelieve te ver-
 sterken, in onderlinge
 vrede en liefde te be-
 waren, en de volhar-
 ding in het geloof en
 in goede werken te
 verleenen.

Daarna besproeije men de leden met wijwater, zeggende:

In Nomine Pa-	In den Naam des
tris et Filii † et	Vaders en des Zoons
Spiritus Sancti.	† en des Heiligen
Amen.	Geestes. Amen.

Middelerwijl men zich tot de zegening der Diplomen en Medailles gereed maakt, worden eenige strofen van een lied gezongen.

8°. De zegening en uitdeeling der Medailles en Diplomen.

GEBED TER ZEGENING.

v. Adjutorium nos-	v. Onze hulp is in
trum in nomine	den naam des Hee-
Domini.	ren.
r. Qui fecit coelum	r. Die hemel en aarde
et terram.	gemaakt heeft.
v. Dominus vobis-	v. De Heer zij met u.
cum.	
r. Et cum spiritu	r. En met uwen geest.
tuo.	

OREMUS.

LAAT ONS BIDDEN.

Omnipotens sem-	Almagtige en eeu-
piterne Deus, qui	wige God, die het ma-
Sanctorum imagi-	ken of schilderen van
nes sculpi aut pingi	afbeeldingen der Heili-

non reprobas, ut gen niet verbiedt, op-
 quoties illas oculis dat wij, zoo dikwerf
 corporis intuemur, wij die met de oogen
 toties eorum actus des ligchaams beschou-
 et sanctitatem ad wen, ook met de oogen
 imitandum, me des geestes hunne da-
 moriae oculis me den en heiligheid ter
 ditemur; has quae navolging zouden over-
 sumus imagines in wegen; wij bidden U,
 honorem et memo gewaardig deze afbeel-
 riam Unigeniti Filii dingen, ter eere en ter
 tui Domini nostri gedachtenis van uwen
 Jesu Christi, Be Eéngelboren Zoon, on-
 atissimae Virginis zen Heer Jesus Chris-
 Mariae et Beati tus, van de Allerzalgste
 Josephi adaptatas, Maagd Maria, en van
 bene † dicere et san den H. Josef vervaar-
 cti † ficare digneris, digd, te zetgenen en
 et praesta: ut te heifligen, en ver-
 quicumque coram leen: dat alwie vóór
 illis Unigenitum die afbeeldingen uwen
 Filium tuum, Be Eéngelboren Zoon, de
 atissimam Virgi Allerzalgste Maagd en
 nem, et gloriosum den glorierijken H. Jo-
 Josephum suppli sef ootmoedig en ijverig
 citer colere, et ho vereert, door hunne
 norare studuerit, verdiensten voor het
 illorum meritis et tegenwoordige uwe ge-
 obtentu, a Te gra nade, en voor de toe-

tiam in praesenti, et aeternam gloriam obtineat in futuro. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

De Medailjes, na met wijwater besproeid te zijn, worden te gelijk met de Diplomen uitgedeeld.

Bij het omhangen der Medailjes zegt de Eerw. Bestuurder:

<p>Accipe, Frater, hoc numisma benedictum, singulare signum Archisodalitatis sacrae Familiae Jesu, Mariae, Joseph, ut ita indutus, sub eorum patrocínio perpetuo vivas.</p>	<p>Ontvang, mijn broeder, deze gezegende medailje, het onderscheidingsteeken der Aartsbroederschap van de Heilige Familie Jesus, Maria, Josef, opdat gij, het dragende, voortdurend onder hunne bescherming moogt leven.</p>
---	--

<p>Benedictio Dei omnipotentis, Patris et Filii † et Spiritus Sancti,</p>	<p>De zegen van den almachtigen God, den Vader en den Zoon † en den Heiligen Geest,</p>
---	---

descendat super vos dale over u neder en
 et maneat semper. blijve altijd. Amen.
 Amen.

9°. Een kort woord van gelukwensching,
 indien de tijd het toelaat.

10°. De sluiting dezer plegtigheid met
 den zegen van het Allerheiligste Sakrament.

Oefeningen voor de generale Communie ¹⁾.

(Art. 19.)

1°. De lofzang *Veni, Creator* (bl. 33) wordt
 gezongen tot aan het Evangelie, waarna:

2°. De preek en voorbereiding tot de
 H. Communie.

3°. Onder de H. Communie het gezang
Magnificat. (Bl. 86.)

4°. Na de H. Communie, dankzegging
 en eene korte opwekking tot volharding.

5°. De zegen met het H. Sakrament.

6°. Ten slotte het lied: *Aan Jesus eer!*
 (Bl. 101.)

---

1) Deze heeft (te Amsterdam, en elders) gewoonlijk plaats
 in de Meimaand en bij het eindigen der Retraite.

Oefeningen voor de Retraite.

's Morgens.

- 1°. Eene stille H. Mis, waarna
- 2°. Eene korte onderrigting van een half uur.
- 3°. Eene stille H. Mis, of de zegen met het Allerheiligste.

's Avonds.

- 1°. De Rozekrans volgens gewoonte.
- 2°. Twee strofen van het *Veni, Creator* (bl. 33); of: *Kom, Heil'ge Geest!* (Bl. 32.)
- 3°. De predicatie.
- 4°. De zegen met het Allerheiligste.

**Oefeningen en gebeden gedurende de ziele-
mis voor onze overledene broeders.**

(Art. 17.)

1°. Bij het begin der H. Mis, heft de zangers-afdeeling den psalm *Miserere* (bl. 88) aan en vervolgt dien; de overige afdeelingen herhalen na elk vers alleen het eerste van dezen psalm.

2°. Aan het *Sanctus* wordt voor de overledene broeders, ter eere van de H. Vijf Wonden, gebeden vijfmaal het *Onze Vader, Wees gegroet*, en: Heer, geef aan

de geloovige zielen de eeuwige rust. —
En het eeuwige licht verlichte haar.

3°. Na de Consecratie: *Jesu Salvator*
(bl. 82). Vervolg van den psalm *Miserere*,
met deze gebeden.

Pater noster, etc. Onze Vader, enz.

v. Et ne nos inducas in tentationem. v. En leid ons niet in bekoring.

r. Sed libera nos a malo. r. Maar verlos ons van den kwade.

v. A porta inferi. v. Van de poorte der hel.

r. Erue, Domine, animas eorum. r. Verlos, Heer, hunne zielen.

v. Requiescant in pace. v. Dat zij rusten in vrede.

r. Amen. r. Amen.

v. Domine, exaudi orationem meam. v. Heer, verhoor mijn gebed.

r. Et clamor meus ad Te veniat. r. En mijn geroepkome tot U.

v. Dominus vobiscum v. De Heer zij met u.

r. Et cum spiritu tuo. r. En met uwen geest.

OREMUS.

LAAT ONS BIDDEN.

Absolve, quae- Verlos, bidden wij U,

sumus, Domine, animam famuli tui N. ab omni vinculo delictorum, ut defunctus saeculo Tibi vivat, et quae per fragilitatem carnis humana conversatione commisit, Tu venia misericordissimae pietatis absterge.

Deus, veniae largitor, et humanae salutis amator quae sumus clementiam tuam, ut nostrae congregationis fratres, propinquos et benefactores, qui ex hoc saeculo transierunt, Beata Maria semper Virgine intercedente cum omnibus Sanctis tuis, ad perpetuae beatitudinis consortium pervenire concedas.

Heer, de ziel van uwen dienaar N. van alle banden der zonden, opdat hij, uit deze wereld gescheiden, voor U leve, en wisch Gij wat hij door de zwakheid des vleesches in het menschelijk verkeer misdreef, door de vergeving uwer allerbarmhartigste goedertierenheid uit.

God, die vergiffenis verleent, en de zaligheid der menschen bemint: wij smeeken uwe genadige goedertierenheid, dat Gij de broeders, naastbestaanden en weldoeners van onze congregatie, die uit deze wereld overgegaan zijn, door de voorspraak van de Zalige Maria altijd Maagd, en van al uwe Heiligen, tot het deelgenootschap der eeuwige zaligheid wilt laten geraken.

Fidelium Deus God, Schepper en
 omnium Conditor Verlosser aller geloovi-
 et Redemptor, ani- gen, verleen aan de
 mabus famulorum zielen uwer dienaren en
 famularumque tu- dienaressen vergiffenis
 arum remissionem van al hunne zonden;
 cunctorum tribue opdat zij de kwijtschel-
 peccatorum; ut in- ding, waarnaar zij al-
 dulgentiam quam toos verlangden, door
 semper optaverunt, ootmoedige smeekin-
 piis supplicationi- gen mogen verwerven.
 bus consequantur. Die leeft en regeert in
 Qui viviset regnas in de eeuwen der eeuwen.
 saecula saeculorum.

R. Amen.

R. Amen.

v. Requiem aeter-
 nam dona eis,
 Domine.

v. Heer, geef hun de
 eeuwige rust.

R. Et lux perpetua
 luceat eis.

R. En het eeuwige licht
 verlichte hen.

v. Requiescant in
 pace.

v. Dat zij rusten in
 vrede.

R. Amen.

R. Amen.

4*. Na deze gebeden wordt de psalm
De profundis (bl. 92) gezongen ¹⁾.

1) Onder het zingen van dezen psalm, kunnen de leden,
 die anders hun werk te laat zouden moeten beginnen, de
 kerk uitgaan.

LITANIE

VAN DEN ALLERHEILIGSTEN NAAM JESUS.

Heer, ontferm U onzer.
 Christus, ontferm U onzer.
 Heer, ontferm U onzer.
 Jesus Christus, hoor ons.
 Jesus Christus, verhoor ons.
 God, Vader in den hemel, ontferm U onzer.
 God, Zoon, Verlosser der wereld,
 God, H. Geest,
 H. Drievuldigheid, één God,
 Jesus, Zoon van den levenden God,
 Jesus, Zoon van de Maagd Maria,
 Heiligste Jesus,
 Almagtigste Jesus,
 Volmaaktste Jesus,
 Regtvaardigste Jesus,
 Ootmoedigste Jesus,
 Zachtmoedigste Jesus,
 Geduldigste Jesus,
 Jesus, Zaligmaker der wereld,
 Jesus, Middelaar tusschen God en ons
 menschen,
 Jesus, Goede Herder,
 Jesus, onze toevlugt,
 Jesus, vriend van reine zielen,
 Jesus, waar Licht der wereld,
 Jesus, eeuwige Wijsheid,

ontferm U onzer.

Jesus, oneindige goedheid,
 Jesus, voorbeeld aller deugden,
 Jesus, vader der armen,
 Jesus, trooster der bedroefden,
 Jesus, vreugde der Engelen,
 Jesus, koning der Aartsvaderen,
 Jesus, verlichter der Profeten,
 Jesus, meester der Apostelen,
 Jesus, leeraar der Evangelisten,
 Jesus, sterkte der Martelaren,
 Jesus, licht der belijders,
 Jesus, bruidegom der Maagden,
 Jesus, kroon van alle Heiligen,
 Wees genadig, spaar ons, Jesus.
 Wees genadig, verhoor ons, Jesus.
 Wees genadig, verlos ons, Jesus.
 Van alle zonden,
 Van alle helsche aanvechtingen,
 Van de overtreding uwer geboden,
 Van alle ongeluk,
 Door uwe menschwording,
 Door uwe geboorte,
 Door uwe besnijdenis,
 Door al uw lijden,
 Door uwe geeseling,
 Door uwen dood,
 Door uwe opstanding,
 Door uwe hemelvaart,
 Door uwe heerlijkheid in den hemel,

ontferm U onzer.

verlos ons, Jesus.

Om de voorspraak van uwe heilige maagdelijke Moeder, verlos ons, Jesus.

Om de voorspraak van al uwe Heiligen, verlos ons, Jesus.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, spaar ons, Jesus.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, verhoor ons, Jesus.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U onzer.

Jesus Christus, hoor ons.

Jesus Christus, verhoor ons.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Onze Vader, enz.

Gezegend zij de naam des Heeren.

Van nu af tot in eeuwigheid.

LAAT ONS BIDDEN.

God, die uwen Ééngelboren Zoon tot Verlosser van het menschelijk geslacht hebt gesteld, en Jesus doen noemen: vergun genadiglijk, dat wij, die zijnen H. Naam op aarde vereeren, hiernamaals ook zijn aanschijn in den hemel mogen genieten. Door denzelfden Jesus Christus, onzen Heer, die met U leeft en regeert in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

LITANIE

VAN DE ALLERHEILIGSTE MAAGD MARIA.

Heer, ontferm U on- zer.	Kyrie eleison.
Christus, ontferm U onzer.	Christe eleison.
Heer, ontferm U on- zer.	Kyrie eleison.
Christus, hoor ons.	Christe, audi nos.
Christus, verhoor ons.	Christe, exaudi nos.
God, Vader in den hemel, ontferm U onzer.	Pater, de coelis Deus, miserere nobis.
God, Zoon, Verlosser der wereld, ont- ferm U onzer.	Fili, Redemptor mun- di Deus, miserere nobis.
God, Heilige Geest, ontferm U onzer.	Spiritus Sancte Deus, miserere nobis.
Heilige Drievuldig- heid één God, ont- ferm U onzer.	Sancta Trinitas, unus Deus, miserere no- bis.
Heilige Maria, bid voor ons.	Sancta Maria, Ora pro nobis.
H. Moeder Gods, bid voor ons.	Sancta Dei Genitrix, Ora pro nobis.
H. Maagd der Maag- den,	Sancta Virgo virgi- num,

Moeder van Christus,	Mater Christi,	
Moeder der goddelijke genade,	Mater divinae gratiae,	
Allerreinste Moeder,	Mater purissima,	
Allerzuiverste Moeder,	Mater castissima,	
Ongeschondene Moeder,	Mater inviolata,	
Onbevleete Moeder	Mater intemerata,	
Beminnelijke Moeder,	Mater amabilis,	<i>ora pro nobis.</i>
Wonderbare Moeder,	Mater admirabilis,	
Moeder des Scheppers,	Mater Creatoris,	
Moeder des Zaligmakers,	Mater Salvatoris,	
Allervoorzigtigste Maagd,	Virgo prudentissima,	
Eerwaardige Maagd,	Virgo veneranda,	
Lofwaardige Maagd,	Virgo praedicanda,	
Magtige Maagd,	Virgo potens,	
Goedertierene Maagd,	Virgo clemens,	

bid voor ons.

Getrouwe Maagd,	Virgo fidelis,	
Spiegel der rechtvaardigheid,	Speculum justitiae,	
Zetel der wijsheid,	Sedes sapientiae,	
Oorzaak onzer blijdschap,	Causa nostrae laetitiae,	
Geestelijk vat,	Vas spirituale,	
Eerwaardig vat,	Vas honorabile,	
Uitmunten vat van godsvrucht,	Vas insigne devotionis,	
Geheimzinnige roos,	Rosa mystica,	
Toren van David,	Turris Davidica,	ora pro nobis.
Ivoren Toren,	Turris eburnea,	
Gulden Huis,	Domus aurea,	
Ark des Verbonds,	Foederis arca,	
Deur des hemels,	Janua coeli,	
Morgenster,	Stella matutina,	
Behoud der zieken,	Salus infirmorum,	
Toevlugt der zondaren,	Refugium peccatorum.	
Troosteres der bedrukten,	Consolatrix afflictorum,	
Hulp der Christenen,	Auxilium Christianorum,	
Koningin der Engelen,	Regina Angelorum,	
Koningin der Aartsvaderen,	Regina Patriarcharum,	

bid voor ons.

Koningin der Profeten,	Regina Prophetarum,	
Koningin der Apostelen,	Regina Apostolorum,	
Koningin der Martelaren,	Regina Martyrum,	ora
Koningin der Belijderen,	Regina Confessorum,	pro nobis.
Koningin der Maagden,	Regina Virginum,	
Koningin van alle Heiligen,	Regina Sanctorum omnium,	
Koningin, zonder vlek ontvangen,	Regina, sine labe concepta,	
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, spaar ons, Heer.	Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, Parce nobis, Domine.	
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, verhoor ons, Heer.	Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, Exaudi nos, Domine.	
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U onzer.	Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, Miserere nobis,	
Christus, hoor ons.	Christe, audi nos.	
Christus, verhoor ons.	Christe, exaudi nos.	

Wees gegroet, enz.

Ave Maria.

Bid voor ons, H.
Moeder Gods,

Opdat wij waardig
worden de beloften
van Christus.

V. Ora pro nobis,
Sancta Dei Genitrix.

Ut digni efficiamur
promissionibus
Christi.

LAAT ONS BIDDEN.

OREMUS.

God, die door de
Onbevleete Ontvan-
genis der H. Maagd,
uwen Zoon eene waar-
dige woonplaats hebt
bereid: wij bidden U,
dat Gij die haar door
den vooruitgezien
dood van denzelfden
uwen Zoon voor alle
smet hebt voorbe-
hoed, op hare voor-
spraak onsookreint tot
U laat geraken. Door
denzelfden Christus,
onzen Heer. Amen. Amen.

Deus, qui per Im-
maculatam Virginis
Conceptionem dig-
num Filio tuo habita-
culum praeparasti:
quaesumus, ut qui ex
morte ejusdem Filii
tui praevisa, eam
ab omni labe prae-
servasti, nos quoque
mundos ejus inter-
cessione ad Te per-
venire concedas. Per
eundem Christum,
Dominum nostrum.

LITANIE

VAN DEN H. JOSEF, PATROON DER H. KERK.

Heer, ontferm U onzer.
 Christus, ontferm U onzer.
 Heer, ontferm U onzer.
 Christus, hoor ons.
 Christus, verhoor ons.
 God, hemelsche Vader, ontferm U onzer.
 God, Zoon, Verlosser der wereld, ontferm
 U onzer.
 God, Heilige Geest, ontferm U onzer.
 Heilige Drievuldigheid, één God, ontferm
 U onzer.
 H. Maria, bid voor ons.
 H. Moeder Gods,
 H. Maagd der Maagden,
 H. Josef,
 Bruidegom van Maria,
 Voedstervader van Jesus,
 Man naar Gods hart,
 Getrouwe en wijze dienaar,
 Bewaarder der zuiverheid van Maria,
 Medehulp van Maria,
 Die om Maria met bijzondere genade
 begunstigd zijt,
 Zoo zuiver in maagdelijkheid,
 Zoo diep in ootmoedigheid,

H. Josef,

bid voor ons.

Zoo vurig in liefde,
 Zoo hoog in beschouwing,
 Die door den H. Geest regtvaardig
 zijt verklaard,
 Die in de goddelijke verborgenhe-
 den boven anderen zijt verlicht
 geweest,
 Die door den Engel in het geheim
 der Menschwording onderwezen
 zijt,
 Die met Maria, uwe Bruid, welke
 bevrucht was, naar Bethlehem
 gereisd zijt,
 Die, in de herberg geene plaats
 vindende, in een stal zijt gaan
 vernachten,
 Die waardig geacht zijt, bij Christus
 te wezen, toen Hij bij zijne ge-
 boorte in eene krib gelegd werd,
 Die, toen Christus besneden werd,
 zijnen naam JESUS genoemd hebt,
 Die met Maria het Kind Jesus in
 den tempel hebt opgeofferd,
 Die, op het woord van den Engel,
 met Jesus en Maria naar Egypte
 gevlugt zijt,
 Die, na Herodes dood, met het Kind
 en zijne Moeder naar het land
 van Israël zijt wedergekeerd,

H. Josef,

bid voor ons.

Die, toen het Kind Jesus te Jeru-
salem gebleven was, Het vol-
droefheid, met Maria, zijne Moe-
der, gezocht hebt,

Die Hem, zittende in het midden
der leeraren, na drie dagen met
blijdschap gevonden hebt,

Aan wien de Heer der heeren op
aarde is onderdanig geweest,
Wiens lof in het Evangelie vermeld
wordt,

Man van Maria, uit wie Jesus ge-
boren is,

Patroon der H. Kerk,

Onze voorspreker, hoor ons, H. Josef.

Onze beschermer, verhoor ons, H. Josef.

In onzen nood, help ons, H. Josef.

In al onze benaauwdheden,

In het uur van onzen dood,

Door uwe allerheiligste trouw,

Door uwe vaderlijke zorg en teederheid,

Door al uw arbeid en zwoegen,

Door al uwe deugden,

Door al uwe verdiensten,

Wij, die u als beschermer aanroepen, wij
bidden u, verhoor ons.

Dat gij van Jesus vergiffenis onzer zonden
wilt verwerven, wij bidden u, verhoor
ons.

H. Josef,

bid voor ons.

help ons, H. Josef.

- Dat gij ons steeds aan Jesus en Maria gelieft
aan te bevelen, wij bidden u, verhoor ons.
- Dat gij voor alle maagden en ongehuwden
de gaaf van zuiverheid gelieft
te verwerven,
- Dat gij voor de gehuwden eene onbevleete
getrouwheid en heilige eendragt wilt verkrijgen,
- Dat gij voor alle vergaderingen eene
volmaakte liefde en overeenstemming
wilt verwerven,
- Dat gij de vaders der huisgezinnen
in het Christelijk opvoeden hunner
kinderen wilt behulpzaam zijn,
- Dat gij alle vergaderingen, die u
zonder zijn toegedaan, wilt begunstigen,
- Dat gij allen, die op uwe hulp betrouwen,
altijd en overal, wilt beschermen,
- Dat gij alle geloovigen en de gansche
H. Kerk door uwe voorbede wilt helpen,
- Lam Gods, dat wegneemt de zonden der
wereld, spaar ons, Heer.
- Lam Gods, dat wegneemt de zonden der
wereld, verhoor ons, Heer.
- Lam Gods, dat wegneemt de zonden der
wereld, ontferm U onzer.

wij bidden u, verhoor ons.

Jesus Christus, hoor ons.
 Jesus Christus, verhoor ons.
 Heer, ontferm U onzer.
 Christus, ontferm U onzer.

Onze Vader, enz.

Bid voor ons, H. Josef.

Opdat wij waardig worden de beloften
 van Christus.

LAAT ONS BIDDEN.

Wij bidden U, Heer, dat wij door de
 verdiensten van den Bruidegom uwer Al-
 lerheiligste Moeder geholpen worden, opdat
 ons door zijne voorspraak worde gegeven,
 wat wij door ons zelve niet kunnen ver-
 krijgen. Die leeft en regeert in de eeuwen
 der eeuwen. Amen.

*De oefening van den H. Kruisweg wordt
 tweemaal in het jaar plegtig gehouden,
 namelijk: op den zondag na den 3 Mei en
 na den 14 September.*

VI.

GODVRUCHTIGE GEZANGEN.

GROETE AAN HET H. SAKRAMENT.

Ave verum. — WIJZE, als het Latijn.

Ave, verum corpus	Wees gegroet, waar-
natum	achtig Ligchaam
De Maria Virgine,	Uit Maria's maag-
	denschoot!
Vere passum, immo-	Dat aan 't kruishout
latum	opgedragen,
In cruce pro ho-	Zich voor ons ten
mine,	offer bood;
Cujus latus perfora-	Aan wiens diep door-
tum	boorde zijde
Vero fluxit san-	Uw waarachtig
guine.	Bloed ontvloot;
Esto nobis praegusta-	Geef ons, U vooraf
tum	te smaken
Mortis in examine.	In den kampstrijd
	van den dood.
O dulcis, o pie,	O Zoete, o Goede!
O Fili Mariae.	O Zoon van Maria!

AANBIDDING VAN HET H. SAKRAMENT.

Adoro Te.

Adoro Te devote, latens Deitas,
 Quae sub his figuris vere latitas;
 Tibi se cor meum totum subjicit,
 Quia Te contemplans totum deficit.
 (*Koor.*) Ave Jesu, Pastor fidelium,
 Adauge fidem omnium in Te credentium.

Visus, gustus, tactus in Te fallitur,
 Sed auditu solo tuto creditur;
 Credo quidquid dixit Dei Filius,
 Nil hoc verbo veritatis verius.
 (*Koor.*) Ave Jesu, Pastor fidelium,
 Adauge fidem omnium in Te credentium.

In cruce latebat sola Deitas,
 Sed hic latet simul et humanitas;
 Ambo tamen credens atque confitens,
 Peto quod petivit latro poenitens.
 (*Koor.*) Ave Jesu, Pastor fidelium,
 Adauge fidem omnium in Te credentium.

AANBIDDING VAN HET H. SAKRAMENT.

Adoro Te. — WIJZE, als het Latijn.

'k Aanbid U diep, mijn God! die hier verborgen
troont,
Die waarlijk onder deez' gedaanten schuilt en woont;
Mijn hart geeft algeheel zich over in uw magt,
Omdat het algeheel, als 't U beschouwt, versmacht.
Wees, o Jesus! onze Herder! wees gegroet;
Ontsteek 't geloof in ons gemoed, in altijd hoo-
ger gloed.

't Gezigt, de smaak, 't gevoel, het wordt in U misleid:
't Gehoor alleen brengt aan 't geloof hier zekerheid;
'k Geloof al wat de Zoon van God gesproken heeft:
Niets is méér waar dan 'tgeen dit woord der Waar-
heid geeft.
Wees, o Jesus! onze Herder! wees gegroet;
Ontsteek 't geloof in ons gemoed, in altijd hoo-
ger gloed.

Aan 't kruis weleer verschool de Godheid zich alleen:
Doch hier verschuilt de menschheid zich meteen;
Maar beide toch geloof, belijd ik hier bevat,
U biddend wat vol rouw de goede moord'naar bad.
Wees, o Jesus! onze Herder! wees gegroet;
Ontsteek 't geloof in ons gemoed, in altijd hoo-
ger gloed.

Plagas sicut Thomas non intueor,
 Deum tamen meum Te confiteor;
 Fac me Tibi semper magis credere,
 In Te spem habere, Te diligere.

(Koor.) Ave Jesu, Pastor fidelium,
 Adauge fidem omnium in Te credentium.

O memoriale mortis Domini!
 Panis vivus vitam praestans homini!
 Praesta meae menti de Te vivere,
 Teque illi semper dulce sapere.

Pie Pelicane, Jesu Domine,
 Me immundum munda tuo sanguine,
 Cujus una stilla salvum facere
 Totum mundum quit ab omni scelere.

Jesu, quem velatum nunc aspicio,
 Oro fiat illud, quod tam sitio,
 Ut Te revelata cernens facie,
 Visu sim beatus tuae gloriae.

IN DEN ADVENT.

Rorate, coeli, desuper, et nubes pluant
 justum.

Ik zie de wonden niet, als Thomas zag weleer,
 Maar ik belijd U toch als mijnen God en Heer;
 Ik bid U: stort steeds méér geloof in U mij in,
 Dat 'k méér op U steeds hope, U méér en méér beminn'.

Wees, o Jesus! onze Herder! wees gegroet;
 Ontsteek 't geloof in ons gemoed, in altijd hooger gloed.

O heilgedachtenis van onzes Heeren dood!
 O levend, en den mensch het leven gevend Brood!
 Verleen aan mijne ziel, dat Gij haar leven zijt,
 En zij zich immer in uw zoet genot verblijd'.

O teed're Pelikaan! Heer Jesus, Opperst Goed!
 Ach, reinig mij, onreine, in uw zoo kostbaar bloed;
 Waarvan een druppel zelfs ons aller schulden slaakt,
 Geheel de wereld van haar zonden zalig maakt.

O Jesus! wien ik nu omslujerd aan mag zien,
 Ik bid U, laat het, wat ik zóózeer dorst, geschiên:
 Dat ik U eenmaal met ontslujerd aangezigt
 Aanschouwe en zalig zij in 't eeuwig glorielicht.

IN DEN ADVENT.

Dauwt, hemelen! van boven, en laat de
 wolken den Regtvaardige regenen.

IN DEN KERSTIJD.

Puer nobis nascitur.

Puer nobis nascitur,
Rector Angelorum,
In hoc mundo pascitur
Dominus Dominorum.

In praesepe ponitur
Sub foeno asinorum,
Cognoverunt Dominum
Christum Regem coelorum.

Nuntiat pastoribus
Angelus de coelis
Ipsam, quem in Bethlehemi
Natum ostendit eis.

Tunc Herodes timuit
Magno cum dolore,
Infantes et pueros
Occidit cum livore.

Christus nasci voluit
Nostra pro salute,
Sed nobiscum doluit,
Hostem sternens virtute.

IN DEN KERSTIJD.

Puer nobis nascitur. — WIJZE, als het Latijn, en:
Vreedzaam wandelt ster bij ster.

Ons geboren is een Kind,
Vorst der Engelsferen;
In de wereld wordt gevoed
Die is Heer der Heeren.

In een krib wordt Hij gelegd,
In der dieren woning;
Zij erkennen Hem, hun Heer,
Christus, Hemelkoning.

Aan de herders brengt die maar'
Een der Engelkoren;
Toont hun, hoe te Bethlehem
't Kind hun is geboren.

Toen was daar Herodes' hart
Vol van vrees en beven;
Bragt hij kind en zuigeling
In zijn nijd om 't leven.

Christus heeft voor aller heil
Aller leed gedragen,
Onzen vijand aan het kruis
Door zijn kracht verslagen.

Qui natus est ex Maria,
 Die hodierna,
 Perducat nos cum gratia
 Ad gaudia superna.

Nos de tali gaudio
 Cantemus in choro,
 In chordis et organo
 Benedicamus Domino.

Laus et jubilatio
 Nostro sit in ore,
 Et semper angelicas
 Deo dicamus gratias.

IN DE VASTEN.

Parce, Domine, parce populo tuo, ne in
 aeternum irascaris nobis.

O SANCTISSIMA.

O sanctissima, o piissima, dulcis Virgo
 Maria. (*bis.*)

Mater amata, intemerata, ora, ora pro
 nobis. (*bis.*)

Hij die ons geboren is,
 Op den dag van heden,
 Voere ons ook door zijn genâ
 In het hemelsch Eden.

Laat dan, laat voor zulk een vreugd
 't Dankbaar lofied rijzen,
 Laat ons vrolijk feestgeschal
 God eenstemmig prijzen!

Nooit moge onze jubeltoon
 Op de lippen zwijgen;
 Maar gepaard aan 't Engelkoor,
 Immer opwaarts stijgen!

IN DE VASTEN.

Spaar, Heer! spaar uw volk, en wees
 niet in eeuwigheid op ons verbolgen.

O SANCTISSIMA.

O allerheiligste, o goedertierenste, o
 zoete Maagd Maria!

Beminde, ongeschondene Moeder! bid,
 o bid voor ons.

VOOR DE OVERLEDENEN.

Jesu Salvator.

Eenigen. Jesu Salvator mundi, exaudi preces supplicum.

Allen. Miseremini mei, miseremini mei saltem vos amici mei, quia manus Domini tetigit me.

Eenigen. Pelli meae, consumptis carnibus, adhaesit os meum.

Allen. Miseremini, etc.

Eenigen. Quare persequimini me sicut Deus, et carnibus meis saturamini.

Allen. Miseremini, etc.

TOT DANKZEGGING.

Laudate pueri.

Laudate — pueri Dominum; * laudate — nomen — Domini. 1)

Sit nomen Domini benedictum, * ex hoc nunc — et usque in saeculum.

---

1) Dit eerste vers wordt door de zangers-afdeeling aangeheven en na elk vers des psalms door de geheele broederschap herhaald.

De streepjes tusschen de woorden duiden het rustpunt, en onder de lettergrepen den klem- of valtoon aan.

VOOR DE OVERLEDENEN.

Jesu Salvator.

Jesus, Verlosser der wereld, verhoor de beden van die U nederig smeeken.

Ontfermt u mijner, ontfermt u mijner, ten minste gij, mijne vrienden, want de hand des Heeren heeft mij getroffen.

Mijn vleesch is verteerd, mijn vel kleeft aan mijn gebeente.

Ontfermt u mijner, enz.

Waarom vervolgt gij mij, gelijk God, en verzadigt gij u met mijn vleesch?

Ontfermt u mijner, enz.

TOT DANKZEGGING.

Laudate pueri.

Looft, kinderen den Heer; looft den naam des Heeren.

De naam des Heeren zij gezegend, van nu af en in eeuwigheid.

A solis ortu — usque ad occasum, * laudabile nomen Domini.

Excelsus — super omnes gentes Dominus, * et super coelos gloria ejus.

Quis sicut Dominus Deus noster, — qui in altis habitat, * et humilia respicit — in coelo et in terra?

Suscitans à terra inopem, * et de stercore erigens pauperem.

Ut collocet eum — cum principibus, cum principibus populi sui.

Qui habitare facit — sterilem in domo, * matrem filiorum laetantem.

Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, — et nunc et semper, * et in saecula saeculorum. Amen.

Laudate Dominum.

Laudate Dominum — omnes gentes: * laudate eum — omnes populi.

Quoniam confirmata est super nos — misericordia ejus, * et veritas Domini — manet in aeternum.

Gloria Patri, etc.

Van zonne-opgang tot zonne-ondergang,
moet de naam des Heeren geloofd.

Hoog boven alle volken is de Heer;
en boven de hemelen zijne glorie.

Wie is gelijk de Heer onze God? die
in den hooge woont en het nederige aanziet,
in den hemel en op aarde.

Die den behoeftige oprigt uit het stof,
en uit het slijk den arme verheft.

Dat Hij hem plaatse met de vorsten,
met de vorsten zijns volks.

Die de onvruchtbare wonen doet in het
huis, als blijde moeder van kinderen.

Glorie zij den Vader, en den Zoon, en
den Heiligen Geest.

Gelijk het was in den beginne, en nu
en altijd, en in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Laudate Dominum.

Looft den Heer, alle natiën, looft Hem
alle volken.

Want zijne barmhartigheid is over ons
bevestigd, en de waarheid des Heeren blijft
in eeuwigheid.

Glorie zij den Vader, enz.

MAGNIFICAT.

Lofzang van Maria.

Magnificat anima mea Dominum.

Et exultavit spiritus meus * in Deo salutari meo.

Quia respexit humilitatem ancillae suae: * ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes.

Quia fecit mihi magna qui potens est, * et sanctum nomen ejus.

Et misericordia ejus à progenie in progenies, * timentibus eum.

Fecit potentiam in brachio suo; * dispersit superbos mente cordis sui.

Deposuit potentes de sede, * et exaltavit humiles.

Esurientes implevit bonis, * et divites dimisit inanes.

Suscepit Israël puerum suum, * recordatus misericordiae suae.

Sicut locutus est ad patres nostros, * Abraham et semini ejus in saecula.

Gloria Patri, etc.

MAGNIFICAT.

Lofzang van Maria.

Mijne ziel verheft den Heer.

En gejuicht heeft mijn geest in God,
mijnen Zaligmaker.

Omdat Hij nederzag op de geringheid
zijner dienstmaagd; want zie, van nu af
zullen alle geslachten mij zalig prijzen.

Omdat Hij groote dingen aan mij heeft
gedaan, Hij die magtig is, en heilig is
zijn naam.

En zijne barmhartigheid is van geslachte
tot geslacht over degenen, die Hem vreezen.

Hij heeft kracht gedaan door zijnen arm;
verstrooid heeft Hij de hoogmoedigen in
de gedachten huns harten.

Magtigen heeft Hij van den troon gezet,
en geringen verheven.

Hongerigen heeft Hij met goederen ver-
vuld, en rijken ledig weggezonden.

Hij heeft Israël, zijnen dienstknecht,
aangenomen, indachtig zijner barmhartig-
heid.

Gelijk Hij heeft gesproken tot onze va-
deren, aan Abraham en zijn nageslacht
in eeuwigheid.

Glorie zij den Vader, enz.

SMEEK- EN BOETEZANGEN.

Miserere mei Deus.

Miserere — mei Deus, — secundum magnam — misericordiam tuam.

Et secundum multitudinem — miserationum tuarum, * dele — iniquitatem meam.

Amplius lava me — ab iniquitate mea *, et à peccato — meo munda me.

Quoniam — iniquitatem meam — ego cognosco, * et peccatum meum — contra me est semper.

Tibi soli peccavi — et malum — coram te feci; * ut justificeris — in sermonibus tuis, et vincas cum judicaris.

Ecce enim — in iniquitatibus — conceptus sum, — et in peccatis — concepit me mater mea.

Ecce enim veritatem dilexisti; * incerta et occulta — sapientiae tuae — manifestasti mihi.

Asperges me hyssópo — et mundabor; * lavabis me, — et super nivem dealbabor.

SMEEK- EN BOETEZANGEN.

Miserere mei Deus.

Ontferm U mijner, God, volgens uwe groote barmhartigheid.

En volgens de menigte uwer erbarmingen, wisch mijne boosheid uit.

Wasch mij meer en meer van mijne ongerechtigheid, en reinig mij van mijne zonden.

Want ik ken mijne boosheid, en mijne zonde is altijd voor mijne oogen.

Voor U alleen heb ik gezondigd, en kwaad voor uw aanschijn gedaan, opdat Gij geregtvaardigd wordt in uwe woorden, en verwint, als Gij geoordeeld wordt.

Want zie, in ongerechtigheden ben ik ontvangen, en in zonde heeft mij mijne moeder ontvangen.

Want zie, Gij hebt de waarheid bemind; de onbekende en verborgene geheimen uwer wijsheid hebt Gij mij geopenbaard.

Gij zult mij besproeijen met hysoop en ik zal gezuiverd worden; Gij zult mij waschen en ik zal witter worden dan sneeuw.

Auditui meo -- dabis gaudium — et laetitia[m]; * et exultabunt — ossa humi-liata.

Averte faciem tuam — à peccatis meis; * et omnes — iniquitates meas dele.

Cor mundum crea — in me, Deus; * et spiritum rectum — innova — in visce-ribus meis.

Ne projicias me — a facie tua; * et spiritum sanctum tuum — ne auferas a me.

Redde mihi laetitia[m] — salutaris tui; * et spiritu — principali confirma me.

Docebo iniquos vias tuas, * et impii ad te convertentur.

Libera me — de sanguinibus Deus, — Deus salutis meae, * et exultabit lingua mea — justitia[m] tuam.

Domine, — labia mea aperies, * et os meum annuntiabit laudem tuam.

Quoniam si voluisses sacrificium — dedissem utique; * holocaustis non delectaberis.

Sacrificium Deo — spiritus contribulatus, *

Gij zult aan mijn gehoor vreugde en blijdschap geven, en mijne vernederde gebeenten zullen juichen.

Keer uw aangezicht af van mijne zonden, en wisch al mijne ongeregtigheden uit.

Schep in mij, o God, een zuiver hart, en vernieuw den regten geest in mijn binnenste.

Verwerp mij niet van uw aanschijn, en neem uwen heiligen geest van mij niet weg.

Geef mij weder de blijdschap uws heils, en versterk mij met den verwinnenden geest.

Ik zal de boozen uwe wegen leeren, en de goddeloozen zullen zich tot U keeren.

Verlos mij van de bloedschuld, o God, God mijns heils, en mijne tong zal uwe regtvaardigheid loven.

Heer, Gij zult mijne lippen openen, en mijn mond zal uwen lof verkondigen.

Want hadt Gij offerande gewild, ik zou ze zeker gegeven hebben; in brandoffers zult Gij geen behagen vinden.

Een bedrukte geest is eene offerande

cor contritum — et humiliatum, — Deus, non despicias.

Benigne fac, Domine, — in bona voluntate — tua Sion; * ut aedificentur muri Jerusalem.

Tunc acceptabis — sacrificium iustitiae — oblationes et holocausta; * tunc imponent — super altare tuum vitulos.

Requiem aeternam * dona eis, Domine.
Et lux perpetua * luceat eis.

De Profundis.

De profundis — clamavi ad te, Domine: Domine, exaudi vocem meam.

Fiant aures tuae — intendentes, * in vocem — deprecationis meae.

Si iniquitates — observaveris, Domine, * Domine, — quis sustinebit.

Quia apud te — propitiatio est, * et propter legem tuam — sustinui te, Domine.

Sustinuit anima mea — in verbo ejus, * speravit — anima mea in Domino.

A custodia matutina — usque ad noctem, * speret Israël in Domino.

voor God; een vermorzeld en verootmoedigd hart zult Gij, o God, niet versmaden.

Doe wel, Heer, volgens uwe goedgunstigheit aan Sion, opdat de muren van Jerusalem opgebouwd worden.

Dan zult Gij de offerande van regtvaardigheid, de dank- en brandoffers aannemen; dan zullen zij varren op uw altaar leggen.

Heer, geef hun de eeuwige rust.

En het eeuwige licht verlichte hen.

De Profundis.

Uit de diepten heb ik tot U geroepen, Heer: Heer! verhoor mijne stem.

Laat toch uwe ooren luisteren naar de stem mijner smeekeing.

Indien Gij de ongeregtigheden gadeslaat, Heer, — Heer, wie zal dan bestaan?

Maar bij U is verzoening, en om uwe wet heb ik U, o Heer, verbeid.

Mijne ziel heeft op zijn woord gewacht; mijne ziel heeft op den Heer gehoopt.

Van den morgenstond tot den nacht. hope Israël op den Heer.

Quia apud Dominum — misericordia, *
et copiosa — apud eum redemptio.

Et ipse redimet Israël, * ex omnibus —
iniquitatibus ejus.

Requiem aeternam dona eis, Domine.
Et lux perpetua luceat eis.

K L A A G Z A N G.

Stabat Mater.

Stabat Mater dolorosa
Juxta crucem lacrymosa,
Dum pendebat Filius;

Cujus animam gementem
Contristatam et dolentem
Pertransivit gladius.

O quam tristis et afflicta
Fuit illa benedicta
Mater Unigeniti;

Quae moerebat, et dolebat,
Et tremebat, cum videbat
Nati poenas inclyti.

Want bij den Heer is barmhartigheid,
en bij Hem is overvloedige verlossing.

En Hij zal Israël verlossen, uit al zijne
ongeregtigheden.

Heer, geef hun de eeuwige rust.
En het eeuwige licht verlichte hen.

KLAAGZANG.

Stabat Mater. — WIJZEN, als het Latijn.

Naast het kruis, met schreiende oogen,
Stond de Moeder, diep bewogen,
Daar de Zoon te sterven hing,

En haar door het zuchtend harte,
Overstelp't van wee en smarte,
't Zevenvoudig slagzwaard ging.

O hoe droef, hoe vol van rouwe
Was die zegenrijkste vrouwe
Om Gods Ééengeboren Zoon.

Ach, hoe streed zij! ach, hoe kreet zij,
En wat folteringen leed zij
Bij 't aanschouwen van dien hoon!

Quis est homo, qui non fleret,
 Christi Matrem si videret
 In tanto supplicio?

Quis posset non contristari,
 Piam Matrem contemplari
 Dolentem cum Filio?

Pro peccatis suae gentis
 Vidit Jesum in tormentis
 Et flagellis subditum;

Vidit suum dulcem Natum
 Morientem desolatum,
 Dum emisit spiritum.

Eja Mater, fons amoris,
 Me sentire vim doloris
 Fac, ut tecum lugeam;

Fac ut ardeat cor meum
 In amando Christum Deum,
 Ut sibi complaceam.

Sancta Mater, istud agas,
 Crucifixi fige plagas
 Cordi meo valide;

Tui Nati vulnerati,
 Tam dignati pro me pati
 Poenas mecum divide.

Wie, die hier niet schreijen zoude,
 Die het grievend leed aanschouwde,
 Dat Maria's ziel verscheurt?

Wie kan zonder meê te weenen,
 Christus' Moeder hooren stenen,
 Daar zij met haar Zoon hier treurt?

Voor de zonden van de zijnen
 Zag zij Jesus zoo in pijnen
 En in wreede geeselstraf;

Zag haar lieven Zoon zoo lijden,
 Heel alleen den doodkamp strijden,
 Tot Hij zijnen geest hergaf.

Geef, o Moeder! bron van liefde,
 Dat ik voele wat u griede,
 Dat ik met u medeklaag;

Dat mij 't hart ontgloei' van binnen
 In mijn God en Heer te minnen,
 Dat ik Hem alleen behaag.

Heil'ge Moeder! wil mij hooren,
 Met de wonden mij doorboren,
 Die Hij aan het kruishout leed;

Ach, dat ik de pijn gevoelde,
 Die uw lieven Zoon doorwoelde,
 Toen Hij stervend voor mij streed.

Fac me vere tecum flere,
 Crucifixo condolere,
 Donec ego vixero;

Juxta crucem tecum stare,
 Te libenter sociare
 In planctu desidero.

Virgo Virginum praeclara,
 Mihi jam non sis amara,
 Fac me tecum plangere;

Fac ut portem Christi mortem,
 Passionis fac consortem,
 Et plagas recolere.

Fac me plagis vulnerari,
 Cruce hac inebriari,
 Ob amorem Filii.

Inflammatum et accensum,
 Per te, Virgo, sim defensum
 In die judicii.

Fac me cruce custodiri,
 Morte Christi praemuniri,
 Confoveri gratia;

Quando corpus morietur,
 Fac ut animae donetur
 Paradisi gloria. Amen.

Mogt ik klagen al mijn dagen,
 En zijn plagen waarlijk dragen
 Tot mijn jongste stervenssmart.

Met u onder 't kruis te weenen,
 Met uw rouwe mij vereenen,
 Dat verlangt mijn weenend hart.

Maagd der maagden! nooit volprezen,
 Wil nu niet mij tegen wezen,
 Laat mij treuren aan uw zij' ;

Laat mij al de wreede plagen
 En den dood van Christus dragen,
 Laat mij sterven zoo als Hij.

Laat mij, in zijn kruis verslonden,
 Laat zijn wonden mij doorwonden,
 Om de liefde van uw Zoon.

Dan, in wederliefde ontstoken,
 Worde ik door u voorgesproken,
 Moeder! voor zijn regtertroon.

Maak, dat mij het kruis beware,
 Dat dan Christus' dood mij spare,
 Dat Hij mij genâ bewijz' ;

En als 't ligchaam eens zal sterven,
 Doe mij dan de glorie erven
 Van het hemelsch Paradijs. Amen.

VII.

GODVRUCHTIGE LIEDEREN.

I.

AAN DEN H. GEEST.

WIJZE, als elke Benedictie, doch met herhaling van den *sang*
der twee laatste verzen, en N. M. 7.

1.

Glorie zij U, God de Vader!
U, die onze Schepper zijt;
Glorie zij U, God de Zone!
Die ons van den dood bevrijdt;
Glorie zij aan U gegeven,
Heilige, ongeschapen Geest!
Die met Hen als Beider Liefde
Eeuwig ook zijt één geweest.

2.

't Is die Geest, die zacht en vlijtig,
Trouw, gehoorzaam, heilig maakt;
In ons binnenst met ons biddend,
Onuitspreekb're zuchten slaakt;
Die de zaal'ge vrees des Heeren
En de liefde stort in 't hart,
En wierd God door ons beleedigd,
Tranen geeft van boetesmart.

3.

Hoor, o Geest van licht en liefde!

Hoor ons broederlijk gebed,
 Dat wij naar uwe inspraak leven
 En gehoorzaam aan Gods wet;
 Wil, wil onze zwakheid sterken,
 Ons geleiden waar wij gaan,
 Dan zal onze voet niet wank'len,
 Geest van liefde! hoor ons aan.

II.

AAN JESUS EER!

NA DE AKTE VAN OPOFFERING, OF OOK NA DE H. COMMUNIE.

WIJZE: *Dat Jesus lev'!* B., en M. 16.

1.

Aan Jesus eer!

Zoo stijge ons dankbaar smeeken,
 Aan Jesus eer! door aarde en hemelheer!
 O zoete naam, dien ik nimmer kan spreken,
 Of 'k voel te feller in liefde me ontsteken,
 Aan Jesus eer! (*bis.*)

2.

Aan Jesus eer!

Is 't lied der Christen scharen,
 Aan Jesus eer! Hem, onzen God en Heer,
 Die al wie trouw om Hem henen vergâren,
 Trouw in den strijd voor zijn naam zal bewaren,
 Aan Jesus eer! (*bis.*)

3.

Aan Jesus eer!

Mag ook de zondaar zuchten,
 En tot zijn Heer ga Hij rouwmoedig weêr;
 Geen boet'ling, neen! heeft zijn wrake te
 duchten,
 Hij heeft alleen in zijne armen te vlugten,
 Aan Jesus eer! (*bis.*)

4.

Aan Jesus eer!

Is 't lied van 't zielsvertrouwen,
 Aan Jesus eer! zoo roepen we immer weêr;
 Hoe langer toch wij zijn wonden beschouwen,
 Hoe méér ons ook onze zonden berouwen,
 Aan Jesus eer! (*bis.*)

5.

Aan Jesus eer!

Is 't lied der hemelzalen,
 En 't Eng'lenkoor valt diep aanbidde
 neêr;
 Dat moet heel de aard' met haar tongen en
 talen,
 Dát al wat is door alle eeuwen herhalen,
 Aan Jesus eer! (*bis.*)

6.

Aan Jesus eer!

Nog eens het aangeheven!

Aan Jesus eer! en immer, immer meer!

Aan Hem alléén zij van nú af ons leven,

Aan Hem gehéél ons ten offer gegeven!

Aan Jesus eer! (*bis.*)

7.

Aan Jesus eer!

Zoo blijve ons danklied stroomen,

Aan Jesus eer! voor eeuwig onzen Heer!

Hij zélf, Hij zélf is nu in ons gekomen,

Hij zélf heeft ons tot de zijnen genomen:

Aan Jesus eer! (*bis.*)

III.

DE H. FAMILIE JESUS, -MARIA, JOSEF.

WIJZE, als B, en M 34.

1.

U, Josef! wijd ik mijnen zang,

Maria zing ik levens-lang;

U, Jesus! mijnen God en Heer,

Geve aarde en hemel eind'loos eer.

O Heilig Huisgezin!
 Ik eer er Josef in,
 Ik eer Maria, Moedermaagd;
 Ik aanbid uw Kind,
 Dat ons teêr bemint,
 En enkel wederliefde vraagt.

2.

Was ooit gezin zoo goed en groot,
 En tevens in zoo diep een nood,
 Als 't allerheiligst Huisgezin?
 Dat storte ons troost bij 't lijden in.
O Heilig Huisgezin! enz.

3.

Was ooit gezin op heel deze aard',
 Zoo heilig, zoo vereerenswaard?
 Het hoofd gebogen in het stof,
 Zing ik dit heilig Drietal lof.
O Heilig Huisgezin! enz.

4.

Was ooit op aarde een huisgezin
 Zoo mild, en vol van menschenmin?
 Ik werp mij dan, mijn God en Heer!
 Voor U ten dankbaar offer neêr.
O Heilig Huisgezin! enz.

IV.

LIED ONZER BROEDERSCHAP.

WIJZE, als B: *Gezin, het heiligst wat tot heden, en vooral*
M. 33.

1.

O Godsgezin, o drietal leden,
Die aller heilig toonbeeld zijt,
Wij komen weêr tot u getreden,
Die allen u zijn toegewijd.
Vergun, dat we op uw schuldloos leven
Eerbiedig onze blikken slaan,
Om stil de deugden na te streven } (*bis.*)
Waarin gij ons zijt voorgegaan. }

2.

Wat reinheid, wat een hemelvrede!
Wat zachte rust en zaligheid!
Gedurig gaan en oog en bede
Omhoog naar de Oppermajesteit.
Wat ijver in uw pligtbetrachten,
Van d' eersten tot den laatsten stond!
Op God alleen zijn uw gedachten, } (*bis.*)
Nooit wijkt zijn lof uit hart of mond. }

3.

O, dat wij dan, tot lid verheven
Van 't allerheiligst Huisgezin,
Naar hun drievuldig toonbeeld streven
Van vader-, moeder-, kindermijn!

Onze arbeid ook zij God geheiligd,
 Op God zij altoos hart en oog,
 De beê, die ons voor't kwaad beveiligt, } (bis.)
 Ga met hun lofgebed omhoog.

4.

O Jesus, God en mensch te gader!
 Maria, reine Moedermaagd!
 O Josef, 's Heeren Voedstervader!
 Hoort wat dit broedertal u vraagt:
 Laat ons u stil en trouw beminnen,
 Geliefde Vader, Moeder, Zoon!
 Dat we eens met onze huisgezinnen } (bis.)
 U eeuwig zien in 's hemels woon.

V.

DE H. FAMILIE, ONZE TROOST.

WIJZE, als B.

1.

Is arbeid 't lot, door God ons hier beschoren,
 't Is zoet, voor wie zijn' Zoon selv' werken ziet;
 't Is 't beste deel, door Jesus zich verkoren;
 Is 't ons geen troost in 's werelds zielsverdriet?
 O Huisgezin, ten toonbeeld ons geschonken!
 Wij willen trouw uw leven gadeslaan:
 Moog' dit gezigt uw liefde in ons ontvonken,
 En troostend licht bij 't lijden op doen gaan!

Ach, denken wij, als we onder kommer bukken:
 Mijn Jesus zelf was arm zoowel als wij;
 O Godsgezin! wat jamm'ren ons dan drukken,
 Ze worden zoet, voor wie ze draagt als gij.
 O Huisgezin, ten toonbeeld ons geschonken!
 Wij willen trouw uw leven gadeslaan:
 Moog' dit gezigt uw liefde in ons ontvonken,
 En troostend licht bij 't lijden op doen gaan!

3.

Wij willen naar geen aardsche schatten streven:
 Was Jesus arm: — is de armoë dan niet schoon?
 Is 't zwoegen zwaar, — ten offer is 't verheven,
 En Jesus geeft zijn hemel ons tot loon!
 O Huisgezin, ten toonbeeld ons geschonken!
 Wij willen trouw uw leven gadeslaan:
 Moog' dit gezigt uw liefde in ons ontvonken,
 En troostend licht bij 't lijden op doen gaan!

4.

De smart duurt kort, en eind'loos is 't verblijden:
 O troosten we ons in 't hemelsch Huisgezin;
 De Heer geeft kracht, om mét Hem hier te lijden,
 En voert ons eens zijne eeuw'ge blijdschap in.
 O Huisgezin, ten toonbeeld ons geschonken!
 Wij willen trouw uw leven gadeslaan,
 Moog' dit gezigt uw liefde in ons ontvonken,
 En troostend licht bij 't lijden op doen gaan!

VI.

GELOOFD ZIJ JESUS CHRISTUS I

Eigen melodie, en N. M. 44, M 17.

I.

1.

Als 't eerste duister breekt,
 Ontwaakt mijn hart en spreekt:
 Geloofd zij Jesus Christus!

2.

De heil'ge feestklok luidt
 En roept het plechtig uit:
 Geloofd zij Jesus Christus!

3.

Wat is de schoonste klank?
 De zoetste toon van dank?
 Geloofd zij Jesus Christus!

4.

In 's Heeren heilig huis
 Is 't eerste beêgesuis:
 Geloofd zij Jesus Christus!

5.

In mijn gelukkigst uur,
 Zing ik met liefdevuur:
 Geloofd zij Jesus Christus!

6.

Bij al wat ik begin,
 Roep ik met hart en zin:
 Geloofd zij Jesus Christus!

7.

En wat mijn werk ook zij,
 Ik zeg er vrolijk bij:
 Geloofd zij Jesus Christus!

II.

1.

De schoonste vruchten kweekt
 Het hart dat altijd spreekt:
 Geloofd zij Jesus Christus!

2.

Bij spijzen en bij drank,
 Is dit mijn vrome dank:
 Geloofd zij Jesus Christus!

3.

Zoo zing ik vroeg en spâ,
 Als 'k bid of werken ga:
 Geloofd zij Jesus Christus!

4.

En nooit verveelt de groet
 Zoo schoon, zoo wonder zoet:
 Geloofd zij Jesus Christus!

5.

Als treurigheid mij plaagt,
 Dan roep ik onversaagd:
 Geloofd zij Jesus Christus!

6.

Bij 's levens zielsverdriet,
 Vind ik mijn troost in 't lied:
 Geloofd zij Jesus Christus!

7.

In nood en bitt're smart,
 Roep ik met mond en hart:
 Geloofd zij Jesus Christus!

8.

Droef om mijn schuld te moê,
 Zucht ik mijn Jesus toe:
 Geloofd zij Jesus Christus!

9.

De magt der helle vliedt
 Voor dit mijn zoete lied:
 Geloofd zij Jesus Christus!

III.

1.

De liefelijkste lof
 Is ook in 's hemels hof:
 Geloofd zij Jesus Christus!

2.

Des Vaders eeuwig woord
 Klinkt daar en eeuwig voort:
 Geloofd zij Jesus Christus!

3.

Zingt, menschenkind'ren! luid,
 Zingt jubelend het uit:
 Geloofd zij Jesus Christus!

4.

Heel 't aardrijk in het rond,
 Weêrclinke telken stond:
 Geloofd zij Jesus Christus!

5.

Als 't licht ten einde spoedt,
 Zij dit de laatste groet:
 Geloofd zij Jesus Christus!

6.

De duisternis wordt dag
 Voor wie slechts zingen mag:
 Geloofd zij Jesus Christus!

7.

Mijn hart houdt sluim'rend wacht,
 't Zingt in den stillen nacht:
 Geloofd zij Jesus Christus!

8.

Ja, nog mijne ziele spreekt,
 Als reeds mij 't harte breekt:
 Geloofd zij Jesus Christus!

9.

Zingt, hemel, aarde, zee!
 Zing al wat ademt meê:
 Geloofd zij Jesus Christus!

10.

't Weêrkinke wijd en luid,
 Voor Hem eeuw in eeuw uit:
 Geloofd zij Jesus Christus!

VI.

SCHOON LIED

VAN HET

ALLERHEILIGSTE SAKRAMENT.

Eigen melodie, en M. 11.

1.

Eene stem.

O Christen! sterk
 't Geloof, en merk
 Dit liefdewerk,
 Waar God algoed
 Met vleesch en bloed,
 Hij zelf u voedt.

Allen.

Wees, o Jesu!
 Die ons steeds nu
 Hier in 't vleesch U
 Bezitten doet,
 O Jesu zoet!
 Wees, wees gegroet.

2.

Eene stem.

Daar in dien krans
Der Remonstrans,
Is Christus gansch:
Van brood en wijn
Daar enkel zijn
Gedaante en schijn.

Allen.

Wees, o Jesu!
Die ons steeds nu
Hier in 't vleesch U
Bezitten doet,
O Jesu zoet!
Wees, wees gegroet.

3.

Eene stem.

De Hostie daar,
De schijn voorwaar
Van brood is 't maar:
't Blijkt wel gewis,
't Geheimenis:
Dat JESUS 't is.

Allen.

Wees, o Jesu!
Die ons steeds nu
Hier in 't vleesch U

Bezitten doet,
O Jesu zoet!
Wees, wees gegroet.

4.

Eene stem.

Kniel, kniel dan neêr
Voor d' Opperheer,
En vraag niet meer,
Hoe dat geschiedt:
Zie 't oog het niet,
't Geloof 't wel ziet.

Allen.

Wees, o Jesu!
Die ons steeds nu
Hier in 't vleesch U
Bezitten doet,
O Jesu zoet!
Wees, wees gegroet.

5.

Eene stem.

Met Cherubien
En Serafien
Wil hulde biên;
Val voor Hem neêr,
Geef, geef Hem eer,
Uw' God en Heer.

Allen.

Wees, o Jesu!
 Die ons steeds nu
 Hier in 't vleesch U
 Bezitten doet,
 O Jesu zoet!
 Wees, wees gegroet.

6.

Eene stem.

Ach bij mijn dood
 En jongsten nood,
 Wees, Hemelsch
 Brood!

Mijn zielespijs,
 Op mijne reis
 Naar 't Paradijs.

Allen.

Wees, o Jesu!
 Die ons steeds nu
 Hier in 't vleesch U
 Bezitten doet,
 O Jesu zoet!
 Wees, wees gegroet.

VIII.

VOOR DE H. COMMUNIE.

WIJZE: *Lieve Moeder van den Heer!* — en N. M. 78, 86'
 doch vooral M. 12.

1.

Eenigen. Jesus! Menschgeworden God,
 Die niet in uw woord kunt falen,
 Gij rust hier in 't Sakrament;
 Kan 't mijn geest niet achterhalen:
Allen. } God der waarheid, 'k tuig het nu,
 Jesus! ik geloof in U.

2.

Eenigen. God van almagt, liefde en trouw!
 'k Ben beschaamd om al mijn zonden.

Maar Gij, Heer! hebt ze uitgewischt
In het bloed van zóóveel wonden:

Allen. } Vol betrouwen kom ik nu,
Goede Jesus! 'k hoop in U.

3.

Eenigen. God van liefde en opperst Goed!
Gij wilt spijzen ons en drenken,
In 't geheim der hoogste min
Heel U-zelfen aan ons schenken;

Allen. } Liefste Jesus! kom, kom nu,
Ach mijn ziel verzucht naar U.

4.

Eenigen. 'k Ben niet waardig, groote God!
Dat Gij ingaat in mijn harte;
Spreek, Heer! spreek een enkel woord,
En, doorwond van liefdesmarte,

Allen. } Schrei ik: Jesus! kom toch nu,
Kom, o kom! ik smacht naar U.

5.

Eenigen. 'I. Zal dan aan den heil'gen Disch
U, mijn Jesus! gaan ontvangen,
U, mijn' God, mijn' grooten God,
Aan mijn zalig harte prangen;

Allen. } Goede Jesus! kom toch nu,
Kom, o kom, ik snel tot U.

IX.

NA DE H. COMMUNIE.

Eigen melodie, en B: *O Moeder Gods, o reinste Maagd!* Het Koor (*Allen*) herhaalt de tweede helft der melodie met kleine wijziging aan het einde.

1.

Eene stem. Nu heeft mijn lieve Jesus dan
 Zich mij tot spijs gegeven,
 Die mijn verkwikte ziel bewaar'
 In 't eindelooze leven; (*bis.*)
Allen. } Ach, goede God, U smeeken wij:
 Blijf ons nu eeuwig bij. (*bis.*)

2.

Eene stem. Zoo is dan waarlijk 's Vaders Zoon
 Tot mijne ziel gekomen,
 En heeft zijn zetel in mijn hart,
 Mijn zondig hart genomen; (*bis.*)
Allen. } Ach God! ach God! U smeeken wij:
 Blijf ons nu eeuwig bij. (*bis.*)

3.

Eene stem. O dat ik al de stemmen had,
 Die opgaan van deze aarde,
 En 't nimmer-zwijgend hemelkoor
 Zich aan mijn loflied paarde: (*bis.*)
Allen. } U, God! U, God! aanbidden wij,
 Blijf ons nu eeuwig bij. (*bis.*)

4.

Eene stem. 'k Aanbid, ik loof, ik dank U, God!

Ach, zie mijn tranen beven;

Wat zal ik, goede Jesus! U.

Voor zóóveel liefde geven? (*bis.*)

Allen. } U, God! U, God! beminnen wij,

Blijf ons nu eeuwig bij. (*bis.*)

5.

Eene stem. Ik wil, mijn Jesus! wat ik ben,

Mijn hart, mijn vreugd en lijden,

Mijn leven en mijn stervensuur

Ten offerand U wijden; (*bis.*)

Allen. } U, God! U, God, beminnen wij,

Blijf ons nu eeuwig bij. (*bis.*)

6.

Eene stem. Maar zwak is onze ziel, o Heer!

Als 't ligt-bewogen riet;

Almagtig God! wij smeeken U:

Verlaat, verlaat ons niet; (*bis.*)

Allen. } Nog eens, nog eens dan smeeken wij:

Blijf ons toch eeuwig bij! (*bis.*)

X.

DE HEER EN DE ZIEL.

VÓÓR DE H. COMMUNIE.

WIJK, als B.: *Mijn gastmaal is bereid.*

De Heer spreekt.

Mijn feestdich is bereid,

Ik wil uw Gastvriend wezen.

Vergeet mijn majesteit,
En nader zonder vreezen.

Ik wacht met ongeduld: kom, mijn geliefde! kom,
Beminnen wij elkaâr als bruid en bruidegom.

De Ziel.

AKTE VAN GELOOF.

'k Geloof, Heer! maar ach, sterk
Mijn al te zwak gelooven
In liefde's wonderwerk:
Mijn God kwam neêr van boven,
Mijn God is waarlijk spijs in 't Heilig Sakrament!
O liefde niet bemind, o liefde niet gekend!

AKTE VAN VERLANGEN.

O goddelijke Disch!
Waar 't Vleesch en Bloed mijns Heeren
Der zielen feestmaal is,
Wie zou u niet begeeren?
Mijn kranke ziel verzucht, verkwijnt van liefdesmart:
O kom, mijn Bruidegom! kom in mijn smachtend hart.

AKTE VAN HOOP EN LIEFDE.

Heil mij, het uur is daar,
Mijn Bruidegom gaat komen,
Hij wacht mij op 't altaar,
Ik ga dan zonder schromen....
Hier ben ik, kom, mijn God!... Maria, bid voor mij!
O Jesus, Jesus! kom! treedt, Eng'len! aan mijn zij'.

XI.

WELKOM.

NA DE H. COMMUNIE.

WIJZE, als B., en M. 14.

1.

Welkom geheeten,
 Mijn Jesus! in ons hart.
 O blij geweten!
 O zoete liefdesmart!
 Die met uw vleesch mij voedt,
 Door U mij leven doet,
 Ik zal U nooit vergeten,
 Nog eens U, Jesus zoet!
 Welkom geheeten!

2.

Dank zal ik zingen,
 Zijn bloed was mij ten drank,
 Gij, Hemellingen!
 Zegt gij met mij Hem dank,
 Die om zijn zetel zweeft,
 Hem eeuwig glorie geeft,
 Nu hier ons komt omringen,
 Daar Jesus in ons leeft,
 Dank zal ik zingen.

Aan Jesus geven
 Zal ik mijn hart en ziel
 Voor heel mijn leven!
 Wat mij ten deele viel,
 Het peilt geen aardsch verstand,
 't Is door geen menschenhand
 Nog immer neêrgeschreven,
 'k Wil hart en ziel ten pand
 Aan Jesus geven.

XII.

KERSLIED.

AAN 'T KINDJE JESUS.

WIJZE, als: *Creator alme siderum*, vele kerkzangen en andere
 melodiën.

1.

O Kindje Jesus! arm als wij,
 Als we aan U denken, zijn we blij;
 Want werdt Gij, lieve Heer! een kind,
 't Was zeker, wjl Gij ons bemint.

2.

De groote Schepper van 't heeral
 Geboren in een armen stal!...
 Wat geven wij, o lieve Heer!
 Aan U voor zooveel liefde weêr.

3.

Ach zie! hoe, op het stroo geleid,
 Het Kindjen in de kribbe schreit,
 En hoe 't met doeken half-gedekt,
 Naar ons zijn lieve handjes strekt.

4.

Ach, hadden wij maar goud of goed,
 Dan, zóó als 't drietal Wijzen doet,
 Dan voor uw kribje knielden wij,
 En gaven 't even blij als zij.

5.

Maar danken, prijzen 't lieve Kind,
 En zingen, dat ons hart het mint,
 En zeggen: 't is geheel voor U:
 Dat kunnen en dat doen wij nu.

6.

Dat, Kindje Jesus! doen wij nu,
 Wij geven heel ons hart aan U,
 Als we aan U denken zijn we blij,
 U danken, U beminnen wij.

XIII.

LOFZANG

AAN HET H. KRUIS.

(Vexilla Regis.)

WIJZE, als het Latijn, of ook als Lied XII, en M. 27.

1.

Des Konings rijksbanier treedt voort,
 Het heilgeheim van 't Kruis ontgloort,
 Waaraan het leven ging ter dood,
 En door den dood ons 't leven bood.

2.

Het heeft, door 't staal der lans gewond,
 Om ons van alle smet der zond'
 Te wasschen in dien milden vloed,
 Gestroomd van water en van bloed.

3.

Vervuld is 't, wat in 't trouwe lied
 Ons David toezong in 't verschiet,
 Waar hij aan alle volken leert:
 „Van 't Hout is 't, dat de Heer regeert!”

4.

O schoone boom! die glansrijk straalt,
 En met des Konings purper praalt;
 Verkoren Stam! die 't voorregt smaakt,
 Dat gij zoo heil'ge leden raakt.

5.

Welzalige! aan uwe armen hing
 De losprijs van deez' wereldkring;
 Gij weegschaal, waaraan 't ligchaam woog,
 Dat aan de hel haar buit onttoog.

6.

O Kruis! dat de een'ge hope zijt,
 Gegroet in dezen lijdenstijd;
 Stort heilkracht op de vromen af,
 En delg der boozen schuld en straf.

7.

U, bron des heils, Drievuldigheid!
 Zij lof door allen geest bereid:
 Schenk wie de kruistriomf verblij',
 Schenk hun den glorieprijs er bij.

XIV.

LIEFDEZUCHT

TOT HET KINDJE JESUS EN ZIJNE H. MOEDER.

(M. liied.)

Eigen melodie, *Pius Novus*, on N. M. 69, M. 52.

1.

Hoor, o Zoete!
 Onze groete,
 Die we u, lieve Moeder! biên;

'Toon ons, armen,
 Toch erbarmen,
 Laat, laat ons uw Kindje zien.

2.

Wil gehengen,
 Dat we brengen
 Lentebloesems, lentedicht;
 Dat we waken,
 't Harte maken
 Tot een rustplaats voor uw Wicht.

3.

O die Zonne,
 Liefdebronne,
 Die gij als uw' God bemint,
 Geef, o Reine,
 Ons dat kleine,
 Geef ook ons uw god'lijk Kind.

4.

Laat ons zamen,
 Naar betamen,
 Lelies vlechten tot een kroon,
 't Hart, zoo louter
 Als het outer-
 Waslicht, wijden aan uw Zoon.

En Hem drukken,
 Met verrukken,
 En Hem wiegen aan de borst,
 Die alleene
 Naar dat eene
 Lieve kleene Kindje dorst.

En dan sluiten
 Alles buiten,
 Om met Hem alléén te zijn,
 En te geven
 Heel ons leven
 Alles aan het Kindekijn.

XV.

DE VIJFTIEN GEHEIMEN VAN DEN ROZEKRANS.

I.

De vijf Blijde Geheimen.

WIJZE: M. 56; en: *Wij groeten u, o zuiv're Maagd!*

Eenigen. Gods vader oog sloeg de aarde gā,
 Een Engel daalt met spoed:
 «Wees,» sprak hij, o gij vol genā,
 «Maria! wees gegroet.»

<i>Allen.</i>	{	Maria, Koninginne!
		O gij vol moederminne!
En zoo vervolgens.	{	Sta ons bij in allen nood,
		In den dood, Maria! (<i>bis.</i>)

1.

Nauw heeft ze uit Gods gezant gehoord,
 Wat 's Heeren wil behaagt:
 Of zij stemt in, - en 't eeuwig Woord
 Nam 't Vleesch aan uit de Maagd.

Allen. Maria, Koninginne! enz.

2.

En zij, die 's werelds Schepper droeg,
 Is tot haar nicht gegaan,
 Om dienend waar de nood het vroeg,
 Aan hare zij' te staan.

Allen. Maria, Koninginne! enz.

3.

Zij trekt naar Davids kleine stad,
 Dáár baart zij 't god'lijk Kind!
 Dat mét haar 't hemelsch heir aanbad,
 En zij in doeken windt.

Allen. Maria, Koninginne! enz.

4.

Zij bood Het God ten offer weêr
 In Salems tempelsteê:
 «Laat nu,» sprak Simeon, «o Heer!
 «Uw dienaar gaan in vree.»

Allen. Maria, Koninginne! enz.

Wat blijdschap voelde uw moederhart,
 Maria! nu ge uw Kind,
 Zoo lang gezocht met zooveel smart,
 In 's Heeren tempel vindt.

Allen. Maria Koninginne! enz.

II.

De vijf Droevige Geheimen.

WIJZE: M. 57.

Wie is er, Moeder! die het meldt,
 Hoe u het harte brak,
 Toen 't zwaard, van Simeon voorspeld,
 U zevenwerf doorstak.

Allen. Maria, Koninginne! enz.

1.

Gij zaagt den Heer, Gethsemané!
 Bedroefd tot in den dood;
 Hoe 't bloed, dat de angst Hem storten deé,
 Op de aarde nedervloot.

Allen. Maria, Koninginne! enz.

2.

Mijn Jesus! ach, wat foltering!...
 'k Zie diepe wond bij wond,
 De striemen van de geeseling,
 Die Gij voor ons doorstondt.

Allen. Maria Koninginne! enz.

3.

Nu mengt de moedwil pijn en hoon
 Wreedaardig ondereen:
 Ruw vlecht de beul een doornen kroon
 Om 's Heeren hoofd nog heen!

Allen. Maria, Koninginne! enz.

4.

Mijn Jesus sleept, bedekt met bloed,
 Zijn kruis naar Golgotha;
 Wie onzer draagt niet welgemoed
 Voortaan zijn kruis Hem na.

Allen. Maria Koninginne! enz.

5.

Hij sterft, aan 't smart'lijk kruis gehecht,
 Zijn Moeder ziet het aan!
 Ach, toen is 't zwaard, zoo lang voorzegd,
 Diep door haar ziel gegaan!

Allen. Maria, Koninginne! enz.

III.

De vijf Glorierijke Geheimen.

WIJZE: M. 58 en 56.

Juich, Moeder! juich, uw Zoon regeert
 In opperheerschappij:
 Uw droefheid is in vreugd verkeerd,
 Gij heerscht nu aan zijn zij'.

Allen. Maria, Koninginne! enz.

1.

De Heer, de Heer is opgestaan,
 En leeft nu voor altijd!
 O dood! gij jaagt geen vrees meer aan:
 Uw prikkel gingt ge kwijt.

Allen. Maria, Koninginne! enz.

2.

Daar klimt Hij door de sterrenbaan,
 Een Eng'lenpaar daalt neêr,
 En kondigt d' elf Apost'len aan:
 «Zóó keert Hij eenmaal weêr.»

Allen. Maria, Koninginne! enz.

3.

Hij zendt hun d' afgebeden Geest,
 Die licht en krachten geeft;
 De Apost'len tuigen 't onbevreesd,
 Dat Jesus weder leeft.

Allen. Maria, Koninginne! enz.

4.

Toen gij, o Maagd! van liefde stierft,
 Schonk Hij u 't rijksgebied,
 Dat ge in uw mart'laarschap verwierft,
 En thans met Hem geniet.

Allen. Maria, Koninginne! enz.

5.

Daar werdt gij door uw eigen Zoon
 Gekroond tot Koningin,
 En schittert naast zijn glorietroon
 Voor uwe moedermin.

Allen. Maria, Koninginne! enz.

XVI.

JUBELLIED

AAN

MARIA, ONBEVLEKT ONTVANGEN.

WIJZE: M. 50, en vele bekende melodiën; zie ook Lied VIII.

1.

Lieve Moeder van den Heer!
 Laat ons om uw zetel dringen,
 Laat uw kind'ren u ter eer
 't Zielverrukkend feestlied zingen;
 't Moet weêrklinken luid en blij:
 MOEDER, ONBEVLEKT ZIJT GIJ!

2.

't Heeft reeds 't wijde wereldrond
 En herscheppend overklonken,
 't Woord door PIUS' mond verkond:
 En uw kind'ren vreugdedronken,
 Jub'len op uw feestgetij:
 MOEDER, ONBEVLEKT ZIJT GIJ!

3.

Neen dat loflied zwijgt niet meer:
 Tot aan 's werelds verste palen
 Zullen met het hemelsch heer
 Al uw kind'ren 't luid herhalen,
 't Woord van 't zalig jubeltij:
 MOEDER, ONBEVLEKT ZIJT GIJ!

4.

En wij voegen dank en beê
 Aan de blijde feestgezangen;
 Wie, wie dankt niet met ons meê,
 Voor al 't heil door u ontvangen,
 In het zalig jubeltij:
 MOEDER, ONBEVLEKT ZIJT GIJ!

5.

Zonnezuiv're Moedermaagd!
 Om de glorie u gegeven,
 Hoor ook wat ons hart u vraagt:
 Dat wij na een schuldloos leven
 Eeuwig jub'len aan uw zij':
 MOEDER, ONBEVLEKT ZIJT GIJ!

XVII.

MARIA-BEZOEK.

WIJZE: N M. 53 en M. 49.

1.

Gods Moeder, 's hemels Koninginne,
 IJlt in haar teed're naastenminne
 Naar Juda's stad met snellen tred,
 En over 't hoog gebergte henen,
 Om ned'rig dienstb're hulp te leenen
 Aan hare nicht Elisabeth.

2.

Nauw komt ze er groetend ingetreden,
 Of hare nicht voelt op haar schreden
 Het nad'ren van haar God en Heer!
 Voelt zich van heilgenâ doordrongen:
 Haar kind, van blijdschap opgesprongen,
 Geeft in haar schoot zijn' Jesus eer.

3.

Drie maanden wijdt er in 't verborgen
 Maria hare teêrste zorgen
 Aan 't allerned'rigst dienstbetoon:
 O liefde! o toonbeeld, ons gegeven,
 Maria dient!... en Eng'len zweven
 Rondom de Moeder van Gods Zoon!

4.

O gunstbezoek! op hare schrede
 Droeg ze ook haar Jesus met zich mede,
 En 's werelds heil die woning in:
 Beschermster! Moeder! ons gegeven,
 Ach, in dit kommervolle leven,
 Bezoek ook ons en ons gezin!

5.

Ach dat uw Zoon van zonde ons heilig',
 Ons huis voor alle kwaad beveilig',
 Ons zegene en ons huisgezin:
 O dan, - dat is ons zoet vertrouwen, -
 Gaan we eens, gezegendste aller vrouwen!
 Met Hem en u ten hemel in.

XVIII.

LOFZANG

TER EERE VAN HET H. EN ONBEVLEKTE HART VAN MARIA

WIJZE, als Lied XVI en VIII.

I.

1.

Laat nu de aarde op blijden toon
 't Duizendstemmig feestlied zingen,
 Reeds weêrklinkt om 's Heeren troon
 't Lofgezag der hemellingen,
 't Ruisch' der Moeder van den Heer
 En haar heilig Hart ter eer!

2.

Spiegel, gij! van Godes magt,
 Die voor de erfsmet u beveiligd,
 En u onder 't aardsch geslacht
 Zich ten woontent heeft geheiligd,
 Heiligdom van Gods genâ,
 Tempel zonder wedergâ!

3.

Vlekloos Hart! wie zal uw lof,
 Wie uw zaligheid bezingen!
 De Eng'len van het hemelsch hof
 Spreken in hun hooge kringen,
 Neen zij spreken nimmer uit,
 Wat dit heilig Hart omsluit.

4.

Voor het magtig zonnlicht
 Wijkt de stille starrenluister,
 Maar de zon haalt 't aangezigt
 En haar stralen weg in 't duister
 Voor de glorie van de Maagd,
 Die aan 't hart van God behaagt.

5.

Reiner dan ooit sneeuwvlok viel,
 Waardig hier haar God te aanschouwen,
 Was de nederige ziel
 Der gezegendste aller vrouwen;
 Op die schoonheid zag de Heer
 Van zijn hoogen zetel neêr.

II.

1.

Toen nu 't Woord in uwen schoot ,
 Moedermaagd ! was neêrgekomen ,
 En , bereid ten offerdood ,
 Knechtsgestalt had aangenomen ,
 O wat hebt ge een liefdegloed
 In uw Moederhart gevoed.

2.

Hoe was toen uw hart verheugd ,
 En in liefdevuur verslonden ,
 Want gij droegt der heem'len vreugd ;
 Maar , o Moeder ! eens ook wonden
 Al de schichten van de smart
 Uw beminnend Moederhart.

3.

U doorgriefde wond bij wond
 Door geheel uw lijdend leven ;
 Maar toen ge onder 't kruishout stondt,
 En uw' Zoon den geest zaagt geven ,
 En een speer zijn zij' doorstak ,
 Ach ! wie meldt , hoe 't Hart u brak.

4.

Uit dat ligchaam , zoo verscheurd ,
 Vloeit een bloedstroom voor haar neder ;

Wie, wie is er die niet treurt
 Met een moederhart zoo teeder:
 Maatloos als de onmeetb're zee
 Is Maria's boezemwee.

5.

Ach! droog hare tranen af,
 Rijs, o Koning van het leven!
 Rijs weêr uit het duister graf;
 En van glorielicht omgeven,
 Trooste uw aangezigt de smart
 Van 't gebroken Moederhart.

III.

1.

Wees, Maria! wees getroost:
 Lang zal 't lijdensuur niet wezen,
 Eer de derde morgen bloost,
 Ziet ge uw' Zoon, uit 't graf gerezen,
 Vrij van smart en vrij van smaad,
 In 't onsterflijk lichtgewaad.

2.

Daar, daar ziet zij reeds haar God,
 Haar beminden Zoon genaken,
 En een nameloos genot
 Voelt zij nu haar Hart doorblaken,
 Tot Hij, in triumf gekeerd,
 Aan des Vaders zij' regeert.

3.

Rustloos zucht haar minnend Hart,
 Nu ze op aard' nog moet verwijlen ;
 O zij wil van liefdesmart
 Opwaarts naar heur Jesus ijlen ,
 Die in 's Vaders heerlijkheid
 Reeds haar zetel toebereidt.

4.

Als het maagd'lijk Was voor 't vuur ,
 Voelde zij haar Hart verteren ,
 En versmacht naar 't zalig uur ,
 Dat de stem haar roep' des Heeren ;
 Toen kwam Jesus haar te moet ,
 En zij stierf van liefdegloed.

5.

Heilig Harte ! vrij van smet ,
 Troost voor wie op u vertrouwen ,
 Hoor ons kinderlijk gebed ,
 O gezegendste aller vrouwen !
 Vraag nu , vraag van 't god'lijk Lam ,
 Dat zijn liefde ons hart ontvlamm'.

XIX.

GEGROET ZIJT GIJ, MARIA!

WIJZE, als Lied VI; M. 51; B.: Lofzang aan de Allerh.
Maagd Maria.

1.

O Hemelkoningin!
Ik zing uit kindermin:
Gegroet zijt gij, Maria!

2.

Wat heil heeft niet voor de aard'
Dat hemelsch woord gebaard:
Gegroet zijt gij, Maria!

3.

De helmagt stond ontsteld,
Toen u Gods Engel meldt:
Gegroet zijt gij, Maria!

4.

Die groet had het begin
Van 's werelds redding in:
Gegroet zijt gij, Maria!

5.

Daarom zong wijd en zijd
De Kerk ten allen tijd:
Gegroet zijt gij, Maria!

6.

Nóg zingt in vreugd en smart,
Elk dankbaar kinderhart :

Gegroet zijt gij , Maria !

7.

Ja , Moeder van Gods Zoon !
Wie juicht niet op dien toon :

Gegroet zijt gij , Maria !

8.

De hemel gaat ons voor ,
Daar zingt heel 't Engelkoor :

Gegroet zijt gij , Maria !

9.

En wij in 't aardsche stof ,
Wij zingen tot uw lof :

Gegroet zijt gij , Maria !

10.

Als Satan ons bekoort ,
Wij spreken 't magtig woord :

Gegroet zijt gij , Maria !

11.

Wij roepen in den nood ,
En nu en in den dood :

Gegroet zijt gij , Maria !

En eens in 's hemels steê,
 Dan juichen we eeuwig meê:
 Gegroet zijt gij, Maria!

XX.

AVONDBEDE TOT MARIA.

WIJZE: *Maria's beeld te midden*, of B.: *Avondgroet tot Maria*; en M. 61.

1.

Komt, nog een kinderbede
 Maria toegebracht!
 En dan in 's Heeren vrede
 Den slaap weêr ingewacht,
 Gerust en wel te moede,
 Vertrouwend op haar hoede,
 Maria, Maria, Moeder! *zegen ons.*

2.

Wij bidden u te gader
 Bij 't einde van deez' dag:
 Vraag, Moeder! onzen Vader,
 Wiens wakend oog ons zag,
 Dat Hij ons kwaad verschoone,
 Het goede ons eenmaal loone,
 Maria, Maria, Moeder! *bid voor ons.*

Beveilig uwe kind'ren ,
 O Moeder ! dezen nacht ;
 Dan zal geen kwaad ons hind'ren ,
 Dan is ons slapen zacht ;
 Dan ziet ge ons morgen weder ,
 O Moeder goed en teeder !
 Maria , Maria , Moeder ! *wees gegroet.*

XXI.

MEILIËD.

WIJZE, als B.: De Meimaand: *Juicht nu, blijde Sions
 chooren.*

1.

De eerste lentegeuren zweven ,
 Op dan , kind'ren ! eer gegeven
 Aan de Moeder van Gods Zoon ;
 Meimaand biedt ons kroon bij kroon ;
 Op dan , om haar beeld te sieren ,
 Om het lentefeest te vieren
 Van de reine Moedermaagd ,
 Die eene eeuw'ge bruidskroon draagt.

2.

Lentezonne ! met uw stralen
 Kunt gij bij haar glans niet halen ;
 Met den zang van Edens hof
 Huwt de jeugdige aard' haar lof :

't Heilig Kind, haar God en Heere,
 Wien al 't schepsel eeuwig eere!
 Droeg zij aan 't ontvlamd gemoed:
 Moeder Gods! wees, wees gegroet.

3.

Maar geen maagdelijke glansen
 Al dier licht- en bloemenkransen,
 Maar geen lofgezag alleen
 Offren we om uw zetel heen:
 Dat we naar een lichtend leven,
 Vol van deugdengeuren streven, -
 Dát is wat u 't meest behaagt,
 Dát is wat ons lied u vraagt.

XXII.

AAN DEN H. JOSEF.

WIJZE: M. 64, als het Costenrijksche volkslied, en
 andere melodien.

1.

Eenigen. Heil'ge Josef! trouwe hoeder
 Van uw god'lijk Voedsterkind,
 Die uw' Jesus heel uw leven
 Onuitspreeklijk hebt bemind:
Allen. } Heil'ge Josef! vraag dat wij
 Hem beminnen zoo als gij.

2.

Eenigen. Heil'ge Josef! die uw' Jesus
 In uw stulpje met u hadt,
 Vaak vand'arbeid tot Hem opziend,
 Stil en innig Hem aanbadt:
Allen. { Heil'ge Josef! vraag dat wij
 Jesus dienen zoo als gij.

3.

Eenigen. Heil'ge Josef! door Gods Zone
 In uw ned'rig werk verligt,
 Daar Maria 't oog vol liefde
 Op haar Kind en Bruïgom rigt:
Allen. { Vraag, dat in hun aanschijn wij
 Ons verblijden zoo als gij.

4.

Eenigen. Heil'ge Josef! die in de armen
 Van uw Bruiden Pleegkind stierft,
 En voor uw getrouwe liefde
 't Loon der eeuwigheid verwierft:
Allen. { Heil'ge Josef! vraag dat wij
 Zalig sterven zoo als gij.

XXIII.

B E D E

A A N D E N H. J O S E F .

W I J Z E : M. 62, en B.

1.

O Josef! Voedstervader
 Van Jesus, onzen Heer,
 Wij treden biddend nader,
 En knielen voor u neêr;
 Want in uw vaderarmen
 Draagt gij het godlijk Kind;
 't Zal onzer zich erbarmen,
 Wijl 't uw gebed bemint.

2.

Wil, Josef! voor ons vragen,
 Dat wij in 's levens lot
 Ons naar zijn wil gedragen,
 Getrouw aan zijn gebod.
 Wil door uw beê verwerven,
 O trouwe toeverlaat!
 Dat wij den hemel erven,
 Als eens ons sterfuur slaat.

3.

Wij smeeken u te gader,
 Patroon van Nederland!
 Blijf, Josef! ons ten vader,
 Bescherm 't u dierbaar pand;

Vraag ons met Jesus' Moeder
 Zijn hulp in allen nood,
 En blijf ons trouw ten hoeder
 Van nu tot in den dood.

XXIV.

AAN DEN H. JOANNES.

WIJZE: M. 66; B.: *Vreedzaam wandelt ster bij ster, en:
 Puer nobis nascitur.*

1.

Uitverkoren bloedverwant
 Van 't Gezin des Heeren,
 U, verheven Boetgezant!
 Moet ons loflied eeren.

2.

Grooter bragt geen vrouw ooit voort,
 Naar het woord des Heeren:
 U, die onze bede hoort,
 Moet ons danklied eeren.

3.

Gij, die 't Godslam van nabij
 Ons hebt aangewezen,
 Wees door onze broederrij,
 Heilheraut! geprezen.

4.

Leden wij van 't Godsgezin ,
 Dat we eenparig eeren ,
 Roepen we ook uw voorspraak in ,
 Bloedverwant des Heeren !

5.

Hoor de bede gunstig aan ,
 Die wij op doen rijzen :
 Wil ook ons op 's levensbaan
 't Godslam altoos wijzen.

XXV.

DE H. JOANNES DE DOOPER, BOETGEZANT.

WIJZE: M. 67.

1.

Van de rotse der woestijne ,
 Waar de voetzool gloeit in 't zand ,
 Waar geen dauw des hemels druppelt ,
 Waar de heete trekwind brandt ,
 Deed Joannes 't roepwoord schallen :
 Doet boetvaardigheid , gij allen !

2.

Naar de wat'ren des Jordaanstrooms
 'Trok des Heeren Boetgezant ,

Dat hij Hem den weg bereide,
 Hem verkonde aan heel het land;
 Dat de zondaar schuld betuige,
 En de trotsche knieën buige.

3.

Doet boetvaardigheid, gij allen!
 Boete, riep hij, is de baan,
 De een'ge baan, waarop de zondaar
 Naar den hemel heen kan gaan,
 Voor geen goud noch goed te koopen,
 Voor den boeteling slechts open.

4.

Op die woorden, scherpe schichten,
 Scheurde er menig zondig hart,
 Springen in die zandwoestijne
 Bronnen op van boetesmart;
 't Stroomend doopsel ruischt van 't leven,
 Dat zijns Meesters doop zal geven.

5.

Als een rotsmuur stond Joannes,
 En roept allen tot berouw,
 Predikt vorsten, predikt knechten,
 Immer aan zijn God getrouw:
 Doet, doet boete! riep hij allen,
 Tot het zwaard zijn hoofd deed vallen.

XXVI.

LOFZANG

AAN DE HH. APOSTELEN PETRUS EN PAULUS.

WIJZE: bladz. 272 in den zangbundel van Gebr. Alb. Thijm.

1.

Een heerlijk eeuwig licht
 Heeft hier het vuur gesticht,
 Waarmeê deez' gulden dag komt kroonen
 Des Heeren grootste en trouwste Zonen,
 De Apostelvorsten, op wier tred
 De hemel ons zich openzet.

2.

Gij, Leeraar onzer aard',
 Die 's hemels poort bewaart,
 Gij, vaders van het nieuwe Romen!
 Voor wier gerigt de volken komen,
 Verwinnend door het Zwaard en 't Kruis,
 Staat gij gekroond in 's Konings huis.

3.

O Rome, zaal'ge Stad!
 Dat meerder schoons bevat,
 Dan 't ov'rig gansch heelal te zamen,
 Sinds u twee Vorsten heil'gen kwamen
 En verwen met den purp'ren vloed
 Van hun zoo kostbaar, roemrijk bloed.

Zij Gods Drievuldigheid
 Eer, glorie, lof bereid,
 Aan Haar door alle volk verschuldigd:
 En zij de magt alom gehuldigd,
 Die in haar Één het al beheerscht
 In eeuwigheid, als 't was van eerst.

XXVII.

S M E E K L I E D

AAN DEN

H. WILLIBRORDUS,

Apostel en Patroon van Nederland.

WIJZE: M. 69; — Zie ook Lied XII en XIII.

1.

O Willibrord! die van omhoog
 Ons gâslaat met beschermend oog,
 Hoor 't nageslacht der vad'ren aan,
 Met wie gij zelf hebt omgegaan.

2.

Zie Neêrland aan, uw roem en kroon,
 Gij onze Apostel en Patroon!
 Hier hebt gij, moedig Godsgezant!
 Hier Jesus' heilbanier geplant:

3.

Hier half een eeuw zijn naam verbreid,
 Zijn Bruid een' zetel toebereid,
 Hier door uw ijver en gebed
 Mijn vad'ren uit den dood gered.

4.

Ach! elfmaal ging een eeuwkring rond,
 Sinds gij hier Satans rijk verwont;
 En nu! ach meer dan 't half geslacht -
 Het zonk terug in 's vijands magt.

5.

Geliefde Vader en Patroon!
 Zie Neêrland aan, uw roem en kroon:
 Bid, Willibrord! bid bij den Heer,
 Dat al wie doolt eens wederkeer'.

6.

Ach voer hen met uw trouw gezin,
 Ach voer ook hén uw glorie in:
 O gij, die 't kruis hier hebt geplant,
 Bid voor uw dierbaar Nederland!

XXVIII.

LOFLIED AAN DE H. MOEDER ANNA.

WIJZE: M. 68; — zie ook Lied XVI en VIII.

1.

Moeder Anna! luid en blij
 Moet ook u mijn loflied rijzen;
 Moeder van Gods Moeder, gij,
 'k Moet uw nieuwe glorie prijzen:
 Straalt er op de dochter eer,
 't Schittert op de moeder weér.

2.

Ver reeds als de lichtstraal schiet,
 Vloeit van duizend dankb're tongen
 't Naauw-verkondigd zegelied:
 't Wordt door de Eng'len meêgezongen,
 't Godlijk-stil geheimenis,
 Dat in u voltrokken is.

3.

Wonder zonder wederga!
 Vlekloos hebt gij haar ontvangen,
 Door uws Heeren heilgenâ,
 't Kind dat ge aan uw hart mogt prangen:
 Anna! ja alleen *uw* kind
 Is aldus door God bemind!

4.

En ik zou niet luid en blij
 U in uwe dochter prijzen?
 Moet niet aller eeuwen rij
 't Loflied voor u op doen rijzen!
 Wie *is* als uw vlekloos kind,
 Wie ooit *heeft* als zij bemind!

Van uw dochter zonder smet
 Straalt de weêrglans op u neder:
 Keert, o Anna! uw gebed
 Tot háár Zoon ooit vruchtloos weder?
 Moeder van Gods Moeder, gij,
 Bid dan, Anna! bid voor mij.

XXIX.

LOFLIED AAN DEN H. ALPHONSUS.

WIJZE, als bij B.

1.

Alphonsus' naam, met eerbied uitgesproken,
 Heeft reeds ons hart in hooger liefde ontstoken:
 Een dankbaar loflied dan gezongen hem ter eer!
 Maar bidden we ook, dat hij ons voorspreek' bij den Heer.

2.

O waren wij op 't zien van Jesus' wonden,
 Gelijk Alphons, van liefdevuur verslonden,
 Dan, met het smeekend oog op 's Heeren kruis gerigt,
 Was alle smart ons zoet en alle lijden ligt.

3.

Wat bragt hij trouw tot in zijn hoogste jaren,
 Zijn lang bezoek aan Jesus op de altaren;
 Daar was zijn zoetste rust, zijn troost, zijn hoogste goed:
 O Serafijn! uw liefde ontvlamme ons koud gemoed.

4.

Hoe leerde hij Maria ons beminnen!
 Hoe wist hij tal van kind'ren haar te winnen!
 Verwerf ons in haar dienst een kinderlijk gemoed,
 Dat haar zoo teeder, zoo vertrouw'lijk eeren doet.

XXX.

S M E E K Z A N G

A A N

D E H. B A R B A R A ,

bijzondere Patrones voor een zalig sterfuur.

WIJZE: *Creator alme siderum*; — *O Moeder Gods, o reinste Maagd!* en zie Lied. XII en XIII.

1.

O teed're Maagd en Mart'lares!
Aloude, trouwe Patrones
Der zielen in haar jongsten strijd:
Dat dan uw blik ook mij verblijd'!

2.

Niet door slechts ééne stervenssmart:
Door dood- aan doodkamp ging uw hart.
Eer gij, o Barbara! door 't zwaard
Van 's vaders hand ten hemel vaart.

3.

Naar 't offer, voor 't geloof gebragt,
Is ook uw glorie en uw magt;
Ons Neêrland tuigt het luide meê:
Niet onverhoord laat God uw beê.

4.

Hier roept sinds eeuwen 't vroom gezin
Voor 't stervensuur uw voorspraak in:
En, 't zij dan traag of ras genaakt,
Wie heeft uw troostblik niet gesmaakt.

Gedenk mij, goede Barbara!
 Dat ik toch sterve in Gods genâ!
 En Jesus, eer ik de aarde ontzweef,
 Zich mij ten zaal'ge Teerspijs geef.

XXXI.

S M E E K L I E D

TOT PATROONHEILIGEN.

WISSE: *Maria's beeld te midden*; — zie Lied XX.

1.

Na 's werelds strijd en lijden,
 In Jesus' kracht volbragt,
 Geniet gij zijn verblijden,
 En deelt zijn gloriemagt:
 O dat, mijn goede Heil'ge!
 Uw voorspraak mij beveil'ge,
 Bid, Heil'ge Beschermster! ¹⁾ bid, o bid voor ons.

2.

Wij nog bij 's levens plagen,
 Wij zijn in zielsgevaar,
 Ach, hoor ons klagen, vragen,
 Dat ons uw hulp bewaar'.
 O dat dan, goede Heil'ge!
 Uw voorspraak ons beveil'ge,
 Bid, trouwe Beschermster! bid, o bid voor ons.

1) Of: *Beschermster!* — of ook: men kan daarvoor den naam, zoo die in de versmaat te brengen is, hier invoegen.

3.

Komt Satan ons bekoren,
 Lukt vleesch, of wereld aan:
 Wil onze smeekstem hooren,
 Ach help! of wij vergaan.
 O dat dan, goede Heil'ge!
 Uw voorspraak ons beveil'ge,
 Bid, trouwe Beschermmer! bid, o bid voor ons.

4.

God kroonde uw heilig leven
 Met glorieijken dood;
 Mogt op uw beë Hij geven,
 Dat 'k zalig de oogen sloot.
 Dat dan, mijn goede Heil'ge!
 Uw voorspraak mij beveil'ge,
 Bid, trouwe Beschermmer! bid, o bid voor mij.

5.

O waar ge in d' eeuw'gen vrede
 Nu Jesus' aanschijn ziet:
 Verwerf mij door uw bede,
 Dat ik uw heil geniet'.
 O dat dan, goede Heil'ge!
 Uw voorspraak mij beveil'ge,
 Bid, trouwe Beschermmer! bid, o bid voor mij.

XXXII.

LOFLIED

AAN

ONZEN H. ENGELBEWAARDER.

WIJZE, als Lied XXIV.

1.

U, die om den zetel dient
 Van den Heer der heeren,
 Zijn Gezant, mijn Zielevriend,
 'k Wil u dankbaar eeren.

2.

Gij, die eeuwig u verblijdt
 In het godlijk wezen,
 Maar ook mijne vreugd hier zijt,
 Engel! wees geprezen.

3.

Gij omzweeft mij nacht en dag,
 Schutzgeest, mij gegeven!
 Moge ik rein in vroom ontzag
 Voor uw bijzijn leven!

4.

Gij, ja! blijft mij onverdiend
 Al uw liefde toonen:
 Laat mij, teed're Hemelvriend!
 U met liefde loonen.

5.

Gij geleidt, verlicht, behoedt,
 'Trouwe Gids! mijn schreden;
 Gij ook sterkt mijn zwak gemoed
 Door uw smeekgebeden.

6.

Veilig is mijn levensbaan,
 Wie mij ook bestrijden;
 U, mijn Engel! roep ik aan,
 Gij zult mij bevrijden.

7.

Blijf, o blijf in allen nood
 Mijner u o tfermen,
 Maar vooral, wil bij mijn dood,
 Wil mij dan beschermen!

8.

Als mijn ziel aan de aarde ontgaat,
 Wil mij niet begeven:
 Voer haar, trouwe Toeverlaat!
 In het eeuwig leven.

XXXIII.

HET GEBED TE NAZARETH.

LIED VOOR HET H. HUISGEZIN.

WIJZE, als de Elevatie: *Panis angelicus*, met kleine verandering aan het einde van den 4^e regel.

1.

Gods ongeschapen Zoon,
Gedaald van d' eeuw'gen troon,
Ligt hier te Nazareth
Geknielt in zielsgebed.

2.

Met haren Zoon en Heer,
Knielt ook Maria neêr,
En Josef aan hun zij',
Voegt er zijn smeeking bij.

3.

O God! welk een gezicht!...
Het heiligst Drietal ligt,
Die Moeder, Vader, Zoon!
Aanbiddend voor uw troon!

4.

Wat dan, wat gaat hier om,
In 't arme heiligdom?...
Hier biedt het nieuw Gezin
U 't offer zijner min.

5.

Een Moeder, Vader, Kind,
 Beminnend en bemind!
 Brengt U voor 't eerst op aard'
 Een glorie Uwer waard.

6.

Ik werp mij aan hun zij':
 Om hen, neem ook van mij
 En heel mijn huisgezin,
 Het offer onzer min.

7.

Om 't wonderzoet gebed
 In 't arme Nazareth,
 Zie welgevallig, Heer!
 Op al de mijnen neêr.

XXXIV.

MARIA-TENHEMELOPNEMING.

WIJZE: zie Lied XXX, XXVII, XIII en XII.

1.

Maria, Moeder van Gods Zoon,
 Ging heden op naar 's hemels troon;
 God zond zijne Eng'len tot haar af,
 Om haar te wekken uit het graf.

2.

Zij voeren met hun Koningin,
 Verrukt den open hemel in;
 Daar komt met heel een Eng'lenstoet,
 De Zoon zijn Moeder in 't gemoet.

3.

Wat onuitspreeklijk heilgenot!
 Zij ziet Hem, haren Zoon en God!
 Elkaâr zien Zoon en Moeder aan:
 En zwijgend bleven de Eng'len staan!...

4.

Nu treedt zij in een zonnegloor,
 Aan Jesus' hand de heem'len door;
 Een maagdelijke sterrenkrans
 Staat om haar hoofd in stillen glans.

5.

Zij, vol genade als vol van deugd,
 Geniet de volheid aller vreugd!
 Zij zetelt op den eetroon,
 Naast Jesus, haren God en Zoon.

6.

Zoo is zij 's hemels Koningin,
 Maar Moeder ook van 't aardsch gezin;
 Zoo klimm' tot haar ons smeekend lied:
 Vergeet ons, uwe kind'ren, niet.

XXXV.

AVE MARIS STELLA.

OP ALLE MARIA-DAGEN.

WIJZE, als het vorige Lied XXXIV, XXX, enz.

1.

Gegroet gij, Sterre van het meer!
 Verheven Moeder van den Heer,
 En altoos Maagd; gij, Hemelpoort!
 Die ons 't verbeide heil beschoort.

2.

Wat Gabriël u heeft verkond,
 Neem 't *Ave* van zijn Eng'lenmond;
 Keer *Eva's* naam ten zegengroet,
 Dat ge ons in vrede vest en hoedt.

3.

Wil zondaars van hun boei ontslaan,
 Breng voor de blinden 't heillicht aan,
 Verdrijf ons kwaad met alle straf,
 Smeek al het goede voor ons af.

4.

O toon ons, dat gij Moeder zijt,
 Dat Hij, die zich uw Zoon belijdt,
 Door u eens tot ons heil gebaard,
 Door u ook ons gebed aanvaard'.

5.

Der Maagden zonderlinge bloem:
 Zachtmoedige! der zachten roem,
 Ik bidt dat ge onze schuldboei slaakt,
 Zachtmoedig ons en zuiver maakt.

6.

Verleen een reïne levensbaan,
 Beveilig 't pad waarop we gaan,
 Opdat wij, Jesus ziend', verheugd
 Te zaâm steeds juichen in zijn vreugd.

7.

Zij God den Vader lof en eer,
 Met Christus, d' allerhoogsten Heer!
 Zij de eigen roem den Geest bereid,
 Den Drie ééne eer in eeuwigheid!

XXXVI.

VAANDELLIED

VAN

HET HEILIG HUISGEZIN.

WIJZE, als het *Oostenrijksche volkslied*, en elke *Benedictie*.

1.

Ziet de feestvaan weêr op heden,
 Broeders! prijken voor ons oog;
 't Zegt ons, hoe dit Drietel Leden

Door den strijd ter glorie toog;
 Stijg' met onze dankgebeden
 't Plegtig vaandellied omhoog!

2.

Ziet het Toonbeeld ons gegeven
 In dat Heilig Godsgezin:
 Schuldloos, werkzaam, huislijk leven,
 Vader-, moeder-, kinderman;
 Al hun deugden na te streven:
 Dát heeft onze strijdvaan in!

3.

Trouw met Josef dan gestreden,
 Met Maria, met haar Kind!
 't Hoogst heeft dát Gezin geleden,
 Schoon het hoogst door God bemind;
 Wie ter glorie op wil treden,
 't Is de Kruisvaan die haar wint.

4.

Op die vaan dan 't oog geslagen,
 Waar ons Toonbeeld op ons ziet,
 En ons wenkt vol welbehagen;
 Zoo dan roep ik: „WAT GESCHIED’,
 „NEEN! IN AL MIJN LEVENS DAGEN,
 „NEEN! 'K VERLAAT MIJN VAANDEL NIET!”

XXXVII.

AVONDZANG.

WIJZE: *Ave rosa sine spina*, in het *Graduale*.

1.

Minlijk-lichtend van den hoogen,
 Diep in 't blaauw van 's hemels bogen,
 Ziet gij als met mededoogen,
 Goedige Avondster! ons aan:
 Vriendlijk straalt gij altijd neder,
 Of 't een blik is, zoet en teeder,
 Dien een Moeder altijd weder
 Op ons broedertal laat gaan.

2.

Dooft de vreugdezoon haar stralen,
 Zien wij d' avond om ons dalen,
 Gij gedooft niet, dat wij dwalen,
 Trouwe Ster! gij toont uw licht:
 't Is ons in ons pelgrimsleven,
 Van den lijdensnacht omgeven,
 Als een straal, die uit komt zweven
 Van Maria's aangezicht.

3.

Zal het laatste licht ons stralen,
 's Levens avond voor ons dalen,
 't Brekend oog in nacht gaan dwalen:
 Hemelster! blijf voor ons staan;

In den doodsnacht, vol verschrikken,
 Wil ons, Moeder! met uw blikken,
 Vol van liefde en licht, verkwikken:
 Wenk ons, tot u op te gaan!

XXXVIII.

DAG VAN GRAMSCHAP.

ZANG, als het Latijn.

Dag van gramschap, dag des Heeren,
 Die heel de aarde in asch zal keeren,
 Naar Sibyl en David leeren.

Wat een schrik zal elk ontwaren,
 Als de Regter neêr zal varen,
 't Al ten streng verhoor vergâren.

Een bazuinschal, vreemd van toone,
 Dreunt er door der dooden wone,
 Daagt hen allen voor zijn troone.

Dood, natuur verslaan en beven,
 Als het schepsel zal herleven,
 Om Hem rekenschap te geven.

't Schuldboek wordt er aangedragen,
 Dat van alles zal gewagen,
 Waarom 't vonnis wordt geslagen.

Is de Regter dan gezeten,
 Wat er schuilt wordt klaar geweten,
 Niets blijft strafloos of vergeten.

Wat zal ik, rampzaal'ge, spreken?
 Wien mij dan ten voorspraak smeeken,
 Als regtvaardigen verbleeken?

Gij die, schrikb're Gloriekoning!
 Zaligt uit genâbetoening,
 Heilbron! geef me uw zaal'ge woning.

Goede Jesus! wil gedenken,
 Dat ge om mij U zelv' kwaamt schenken,
 Wil mij dan ter hel niet wenken.

Moê zat Gij van me op te sporen,
 't Kruis ook hebt Ge om mij verkoren:
 Zóoveel werk zij niet verloren.

Regter der geregte wrake!
 Ach dat ik uw gunstwoord smake,
 Eer de dag der reek'ning nake.

'k Zucht als een der schuldenaren,
 't Schaamrood op 't gelaat gevaren,
 Wil toch, God! een' smeek'ling sparen.

Die Maria hebt ontheven,
 En een' moordenaar deedt leven,
 Mij ook hebt gij hoop gegeven.

Ze is onwaard wat bede ik slake,
 Maar Gij Goede! uw liefde make,
 Dat ik niet in 't helvuur blake.

Wil mij bij de schapen leiden,
 En mij van de bokken scheiden,
 Aan uw regter plaats bereiden.

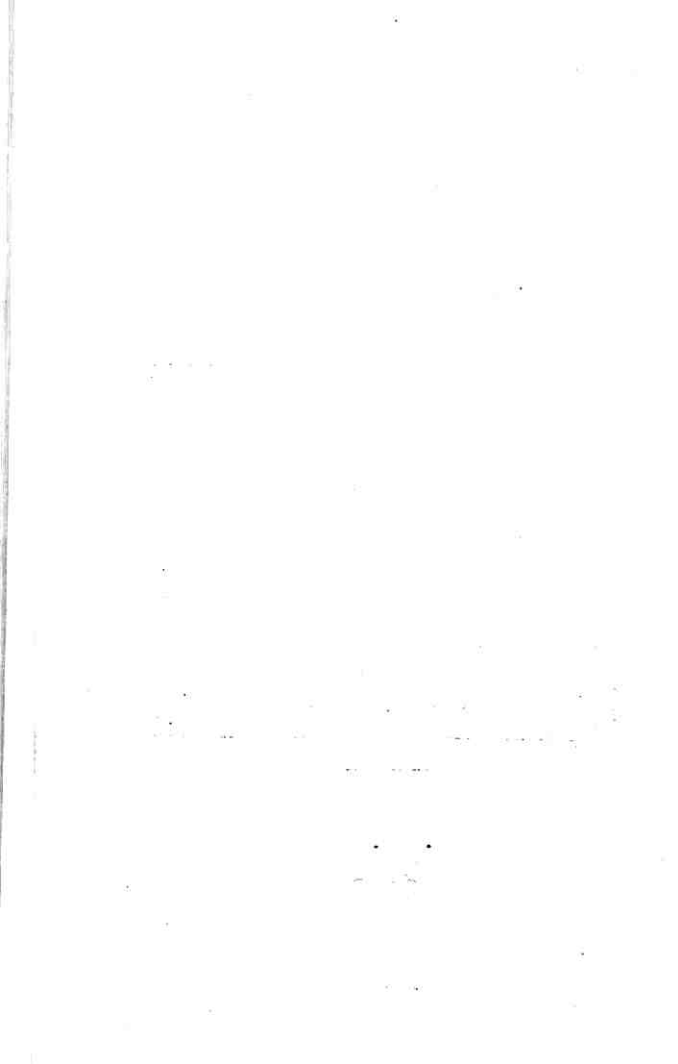
Bij 't verdoemen der verloornen,
 't Vuur ten prooi van 't eeuwig toornen,
 Roep mij met uwe uitverkoornen.

'k Smeek U, diep ter aard' gebogen,
 't Hart verbrijzeld voor uwe oogen,
 Heb toch met mijn eind' meêdoogen.

O die dag van jammerklagen,
 Die den mensch voor 't oordeel dagen,
 Uit het stof zal op doen rijzen,
 God! wil hem genâ bewijzen;
 Goede Jesus! hoor mijn beê:
 Geef hun, Heer! uw eeuw'gen vreê.

Amen.

I.

XXXIX.

MORGENLIED.

JAM LUCIS ORTO SIDERE.

WIJZEN, als het Latijn, *Creator alme siderum*, en andere kerkzangen; — *O Moeder Gods, o reinste Maagd!* — M. 27, 69, en vele melodiën.

1.

Het daggesternte licht weêr aan,
Laat ons tot God nu sneekend gaan:
Dat Hij bij 'tgeen wij daaglijks doen,
Voor alle kwaad ons wil behoên.

2.

De tong betoome en temper' Hij,
Dat er geen schuw'b're twistklank zij;
Beschermend dekk' Hij onzen blik,
Dat ons geen ijdelheid verstrikk'.

3.

Dat heel ons harte zuiver zij,
De geest van allen waanzin vrij;
Het vleesch verleer' zijn trotsche wijs,
Door soberheid in drank en spijs.

4.

Opdat, is straks de dag gegaan,
 En voert de beurt den nacht weêr aan,
 Wij, door onthouding rein, te meer
 De glorie zingen van den Heer.

5.

Geef 't, Vader, Gij zoo liefderijk!
 En, Één'ge Zoon! aan Hem gelijk,
 Die met den Geest, den Trooster, één,
 Regeert door de eeuw der eeuwen heen.

XL.

AVONDLIED.

TE LUCIS ANTE TERMINUM.

WIJZEN, als het vorige Lied XXXIX.

1.

U, Schepper! eer ons 't licht vergaat,
 U, bidden we, onzen Toeverlaat:
 Dat Ge in uw goedertierenheid
 Ons uwe hoede en hulp bereidt.

2.

Ver wijke 't nachtelijk droomgekwel,
 En aller beelden wufte spel;
 Buig onzen vijand neêr, en zij
 Ons ligchaam gansch van smetten vrij.

Geef 't, Vader, Gij zoo liefderijk!
 En, Één'ge Zoon! aan Hem gelijk,
 Die met den Geest, den Trooster, één,
 Regeert door de eeuw der eeuwen heen.

XLI.

AKTEN VAN GELOOF, HOOP, LIEFDE EN BEROUW.

WIJZEN: *Lauda, Sion! Salvatorem.* — *Stabat Mater.* —
Bijstand van wie voor u strijden.

De Melodie op bl. 77 der *Gezangen*, door J. BEERENDONK
 te Amsterdam uitgegeven. Laatste druk. — *Nieuwe*
Melodiën, No. 44 en 63. Tweede druk. In het
 R. K. Jongens-Weeshuis te Tilburg.
 Zie ook Lied LXXVI.

Akte van Geloof.

Ik geloof en zal gelooven
 Wat Gods Kerk, verlicht van boven,
 Voorstelt als geopenbaard;
 Gij, mijn God! Gij kunt niet falen,
 En uw Kerk kan nimmer dwalen,
 Naar Gij zélf ons hebt verklaard.

U belijd ik, nooit volprezen
 Drie Personen, één in Wezen,
 God de Vader, Geest, en Zoon!
 God de Zoon kwam tot ons neder,

Stierf, verrees, en keert eens weder,
 't Kwaad ten straf, en 't goed ten loon.

Akte van Hoop.

Vader! 'k hoop, dat Ge ons zult geven
 Om uw Zoon het eeuwig leven,
 Met al 'tgeen ons heil vervult;
 'k Hoop het vast, daar Gij almogend,
 Goed, getrouw en mededoogend,
 't Geven kunt, en wilt, en zult.

Akte van Liefde.

Heer, ik wil uit hart en zinnen
 U steeds bovenal beminnen,
 Want Gij zijt het Opperst Goed;
 En om U bemin ik allen,
 Die ik naar uw welgevallen
 Als mij selv' beminnen moet.

Akte van Berouw.

God van goedheid! heel mijn harte
 Is vol rouw en boetesmarthe,
 Om al 't kwaad door mij begaan;
 'k Wil het U ter liefde haten,
 Nooit, o nooit U meer verlaten:
 Neem mij in ontferming aan!

XLII.

DE ENGEL DES HEEREN.

WIJZE: *Komt, heffen wij een loflied aan! of: Wien Neder-
landsch bloed.*

1.

Wanneer het blijde morgenlicht
Na 't nachtelijk duister daagt,
Vervul dan trouw uw kinderpligt,
En groet de Moedermaagd:
» O Moeder Gods! wij bieden u
» Den groet, dien de Engel bood;
» Maria! help ons, zondaars, nu,
» En ook in onzen dood.»

2.

En als de klok op 't middaguur
Op nieuw zich hooren doet,
Herhaal dan weêr vol liefdevuur:
Maria! wees gegroet;
» O Moeder Gods, wij bieden u
» Den groet, dien de Engel bood;
» Maria! help ons, zondaars, nu,
» En ook in onzen dood.»

3.

En als de dag ten einde spoedt,
Nog eens dien groet gebragt,
Nog eens : Maria! wees gegroet,

Bewaar ons in den nacht;
 » O Moeder Gods! wij bieden u
 » Den groet, dien de Engel bood;
 » Maria! help ons, zondaars, nu,
 » En ook in onzen dood.”

4.

LAAT ONS BIDDEN.

O God! stort uw genade neêr
 Op 't menschelijk geslacht,
 Dat juicht, wijl Gabriël weleer
 Die blijde boodschap bragt;
 Geef ons door 't lijden en den dood
 Van Christus uwen Zoon,
 Uw bijstand hier in allen nood,
 En eenmaal 't eeuwig loon.

XLIII.

DE TIEN GEBODEN GODS.

Eigen melodie, of ook als Lied XXXIX.

De Tien Geboden van den Heer
 Zijn u, o mensch! tot heil'ge leer,
 Wat Hij gebiedt en ook verbiedt,
 Opdat gij 't eeuwig leven ziet.

I.

Geloof in één oneindig God,
 Beschikker van uw levenslot;

Bemin en dien Hem als uw Heer,
En geef aan Hém slechts godlijke eer.

II.

Misbruik den naam niet van uw God,
Noch spreek van 't heilige met spot;
Wat valsch of kwaad is, naar gij weet,
Bezweer het met geen duren eed.

III.

Dat gij den Sabbat heilig maakt,
Dan allen slaafschen arbeid staakt,
Zegt u 't gebod van d' Opperheer:
Houd Zon- en Feestdag dus in eer.

IV.

't Is God, die u uwe ouders gaf:
Versmaadt gij hen, u wacht zijn straf;
Maar eert gij hen gelijk behoort,
Hij loont u hier reeds naar zijn woord.

V.

Met wil of werk doe niemand kwaad;
Draag niemand afgunst toe noch haat;
Vloek niemand, zelfs uw vijand niet,
Doe goed voor 't kwaad dat u geschiedt.

VI.

Schend nooit de heiligheid van d' Echt,
 En ducht voor de echtbreuk Gods geregt;
 Wees rein van ziel, in woord en daad,
 Vlugt alles wat der reinheid schaadt.

VII.

Gij zult niet stelen! spreekt uw God;
 Vervat is ook in dit gebod:
 Dat ge in zijn goed'ren niemand schaadt,
 Noch, hoe ook, bijdraagt tot dit kwaad.

VIII.

Geef nooit een valsch getuigenis,
 Maar zeg, waar 't moet, gelijk het is;
 Zorg, dat ge uws naasten eer niet krenkt,
 Noch ligt'lijk kwaad van iemand denkt.

IX.

Begeer uws naasten huisvrouw niet,
 Noch iets van 'tgeen dit woord verbiedt;
 Want ontucht willen, is reeds kwaad,
 Al komt de wil niet tot de daad.

X.

Begeer ook niets, is 't laatste woord,
 Van 'tgeen uw naaste toebehoort;
 'tZij huis of hof, of have en goed,
 Begeer het niet met boos gemoed.

Ach, help ons, goede Heer en God!
 Dat wij toch houden uw gebod;
 Wil ons van alle schuld ontslaan,
 En eens uw hemel in doen gaan.

XLIV.

GULDEN LEVENSREGELEN.

WIJZEN, als het vorige Lied XLIII.

1.

Welzalig die op God vertrouwt,
 En op geen hulp van menschen bouwt;
 Onmooglijk toch breekt God zijn woord,
 Van menschen is dit wel gehoord.

2.

Bewaar uwe eer, hoed u voor schand';
 Eer is voorwaar een kostbaar pand;
 Zoudt ge op verkeerde wegen gaan,
 Dan is het met uwe eer gedaan.

3.

Verleent u God soms overvloed,
 Verhef u niet op 't aardsche goed;
 Niet dáárom is 't u toevertrouwd,
 Maar dat ge er Hém meê dienen zoudt.

4.

Laat vroomheid, meer dan goud of goed,
 Gevallig zijn aan uw gemoed;
 Want als u 't aardsche goed ontschiet,
 Verlaat u nog de vroomheid niet.

5.

Gedenk den arme t' allen tijd,
 Als gij van God gezegend zijt;
 Opdat niet u zij weggelegd,
 Wat Christus van den Rijkaard zegt.

6.

Heeft iemand u iets goeds gedaan,
 Zoo denk er altijd dankbaar aan;
 En ziet ge uw broeder in 't verdriet,
 Onthoud hem uw vertroosting niet.

7.

Werk in de dagen uwer jeugd
 Met onvermoeide vlijt en vreugd;
 Want is de stoeve grijsheid daar,
 Dan valt u de arbeid al te zwaar.

8.

Verlaat u soms het wuft geluk,
 O dat het niet te zeer u drukk':
 Begin en eind' zijn niet gelijk,
 Doch allereerst: Zoek 't hemelrijk!

9.

Zie toe, dat u geen drift outvlamm',
 Noch alle beuzeling vergramm';
 De drift verblindt, en onderscheidt
 Geen regt van ongerechtigheid.

10.

Vlugt alle praal en hoovaardij,
 Opdat het niet uw onheil zij;
 Zoo menig had niet diep gezocht,
 Was praal en hoovaardij gevlugt.

11.

Beraad u wél, de tijd is boos,
 De wereld valsch en goddeloos;
 Hangt ge onbedacht der wereld aan,
 Het wordt niet ongestraft gedaan.

12.

Doe steeds wat regt is voor Gods oog,
 Dat op u neêrziet van omhoog;
 Trek u geen blaam van menschen aan:
 Want wie heeft allen ooit voldaan.

13.

Zorg altijd, dat ge u wél bezint,
 En 't einde ziet eer gij begint;
 Want eerst gedaan en dan bedacht,
 Heeft velen in veel leed gebragt.

14.

De dwaze steunt op tijd'lijk goed,
 Dat als een schaduw henenspoedt;
 De wijze zoekt wat niet vergaat:
 En kiest zijn God ten toeverlaat.

15.

Roep God in al uw nooden aan,
 Die, naar zijn woord, u bij zal staan;
 Gewis! Hij redt uit nood en dood
 Wie trouw volbrengt wat Hij gebod.

XLV.

DANKLIED NA DE H. MIS.

WIJZEN, als Lied XXXIX.

1.

Zoo is dan 't offer van het Kruis
 Hier weêr gebragt in 's Heeren huis;
 Het Lam, dat op Calvarie stierf,
 Ons 't leven door zijn dood verwierft.

2.

't Was Jesus, onze Middelaar,
 Die, Offer zelf en Offeraar,
 Zich onder schijn van wijn en brood,
 Voor ons den eeuw'gen Vader bood.

3.

Hij bragt aan 's levens Opperheer
 In onzen naam oneindige eer,
 Den dank aan aller gaven Bron,
 Zooals geen schepsel brengen kon.

4.

Hij vroeg aan God, door ons vergramd,
 Op ons te regt in toorn ontvlamd,
 Vergeving door zijn offerbloed,
 En heeft ons, zondaars, weêr behoed.

5.

Hij bad met heel de Christenschaar,
 Daar neêrgekniel'd voor 't smeekaltaar,
 Bij zijn verzoenden Vader meê,
 En vroeg verhooring onzer beê.

6.

O god'lijk Lam, voor ons geslagt!
 U dan zij onze dank gebragt;
 Wij smeeken door uw dierbaar Bloed,
 Dat Ge ons voor alle kwaad behoedt.

XLVI.

LIEFDEKLAGT TOT DEN ZONDAAR.

WIJZE: *O zalig, heilig Bethlehem!* en andere melodiën, als
M. 32 met kleine wijziging.

CHRISTUS.

(Weinige stemmen)

Mijn kind! wat heb Ik u misdaan,
Dat gij mijn roepstem niet wilt hooren;
Ik nam voor u de menschheid aan,
'k Ben in een stal voor u geboren.

'k Heb toen mijn kinderlijk gezucht,
Mijn bloed reeds voor u opgedragen;
Ik ben voor u vervolgd, gevlugt:
Mijn kind! wat hebt ge om Mij te klagen?

DE ZONDAAR.

(Allen.)

Barmhartig God! ik heb misdaan,
Rouwmoedig val ik aan uw voeten;
Ach, zie het kind ontfermend aan,
Dat zijne ondankbaarheid wil boeten.

CHRISTUS.

(Weinige stemmen)

'k Heb dertig jaren u gezocht,
Voor u gearbeid en gebeden;
'k Heb wat geen sterv'ling ooit vermogt
Voor u verdragen en doorstreden;

Ik ben bespot, bespuwd, gehoond,
 Voor u verscheurd door geeselslagen,
 Met doornen is mijn hoofd gekroond,
 Mijn kind! wat hebt ge om Mij te klagen?

DE ZONDAAR.

(Allen.)

Ach, goede Jesus! 'k heb misdaan,
 Ik werp mij schreiend aan uw voeten;
 Ach, zie het kind ontfermend aan,
 Dat zijne ondankbaarheid wil boeten.

CHRISTU

(Weinige stemmen.)

Mijn kind! wat heb Ik u misdaan?
 Ik ben, beladen met uw zonden,
 Het bloedig kruispad opgegaan,
 Van hoofd tot voet bedekt met wonden.
 Voor u, voor u ben Ik gekruist;
 Voor u heb 'k al mijn bloed vergoten:
 En gij, ach gij hebt Mij verguisd,
 Mijn zijde met een speer doorstooten.

DE ZONDAAR.

(Allen.)

Ach, goede Jesus! 'k heb misdaan,
 Ik stort mij snikkend aan uw voeten;
 Ach, zie het kind ontfermend aan,
 Dat heel zijn zondeschild wil boeten.

CHRISTUS

(Weinige stemmen.)

'k Vergaf u reeds zoo menig keer,
 'k Vergaf u reeds zoo vele zonden,
 En telkens kruisigt gij Mij weêr,
 En telkens spot gij met mijn wonden.

Heb 'k dáárom u met smart gezocht?
 Heb 'k daarom met mijn eigen leven
 Van dood en hel u vrijgekocht,
 Om smaad voor dank mij weêr te geven?

DE ZONDAAR.

(Allen.)

Ach Jesus! Jesus! 'k heb misdaan,
 Ik stort mij snikkend aan uw voeten,
 Ik wil den smaad, U aangedaan,
 O Jesus! heel mijn leven boeten.

CHRISTUS.

(Weinige stemmen.)

Heb 'k daarom, wat geen moeder doet,
 U, aan mijn feestdich aangezeten,
 U met mijn eigen Vleesch gevoed,
 Kunt ge alles, álles dan vergeten!...

O kind, mijn kind van zooveel smart!
 Wat wilt ge langer Mij weêrestreven?...

Kom, stort u aan mijn open hart,
 Bemin!... 'k wil alles u vergeven!

DE ZONDAAR.

(Allen.)

Mijn God! 'k verdien uw liefde niet,
Ik val aan uw doorboorde voeten,
Die 'k met mijn tranen overgiet,
Ik zal voor al mijn zonden boeten;

Beminnen, Jesus! wil ik U:
Zult Gij dan alles mij vergeven?...
Beminnen, Heer! en dankbaar nu
Als boetling voor uw aanschijn leven.

XLVII.

TOEWIJDING AAN DEN HEER.

NA DE H. COMMUNIE.

WIJZE: *O groote God! wat zijn uw tabernakels, M. 35.*

1.

Verborgten God! onzichtb're Gloriekoning!
Hoe lieflijk is uw tabernakeltroon;
Hier koost Ge om ons uw zegenrijke woning,
Hier zijt Gij ons ten pand van 't eeuwig loon.

2.

Welzalig, die met U hier mag verblijven,
Aan 't altaar op uw liefdeblikken wacht;
Wat is een eeuw in 's werelds lustbedrijven
Bij 't oogenblik, met U hier doorgebracht?

3.

Hier is de bron van hemelzaligheden ,
 't Is voorsmaak hier van 't alervullend Goed ;
 Barmhartig God! hier stort ik mijne beden,
 En uw genâ stroomt uit in overvloed!

4.

Ja, méér nog, Heer! met duizend zegeningen
 Voorkomt Gij al de wenschen mijner ziel!...
 Wat wedermin, wat dank moet mij doordringen,
 Waar ik zoo digt voor Jesus' aanschijn kniel.

5.

Hier wil Hij mij ten zielespijs zich geven,
 Ontvang ik Hem, mijn godlijk Offerlam;...
 Hier staart een vlugt van Eng'len die me omzweven,
 Verrukt het aan, dat Jesus tot mij kwam!

6.

Wat wuft genot zou langer mij bekoren,
 Nu 'k Jesus zelv', en hart aan hart, begroet?
 'k Wil, Jesus! U, en U alléén behooren,
 Zoo slechts uw kracht voor ontrouw mij behoedt.

7.

Heersch over mij, die Vorst van dood en leven,
 Heersch over mij, die Liefdekonink zijt!
 Wijk, wereld! wijk: wat heil hebt gij te geven
 Aan 't zalig hart, dat zich in God verblijdt.

XLVIII.

SMEEKLIED VOOR ONZEN H. VADER.

NA DE H. COMMUNIE.

WIJZE: *Maria's beeld te midden, of: Komt, nóg een kinderbede.*

1.

O God van onze altaren!
 Gedaald weêr in ons hart:
 Gij weet, hoe wij ons scharen
 Om Pius in zijn smart;
 Zie op ons smeeken neder,
 Voor hem, uw Plaatsbekleeder:
 O Jesus! o Jesus! hóór toch, hoor ons aan.

2.

Gedoog, dat voor hun Vader
 Het U verwant gezin
 Eenparig tot U nader',
 Ontgloed in kinderman;
 O moge in al zijn lijden
 Hem onze beê verblijden:
 O Jesus! o Jesus! hóór toch, hoor ons aan.

3.

Blijf, Jesus! hem bestralen,
 Hem sterken met uw kracht;
 Laat Pius zegepralen
 Op alle helsche magt;

En laat op al wie dwalen
 Uw licht en liefde dalen;
 O Jesus! o Jesus! hóór toch, hoor ons aan.

4.

Zoo smeeken U de Leden
 Van 't U gewijd Gezin,
 En met hun broederbeden
 Stemt uwe Moeder in;
 Met haar en ons te gader,
 Bidt ook uw Voedstervader:
 O Jesus! o Jesus! hóór dan, hoor ons aan.

II.

HERNIEUWING DER DOOPBELOFTEN.

WIJZE: U, Josef! wijd ik mijnen zang.

1.

Wat eens, toen ik als doopeling
 Het leven der genâ ontving,
 Mijn doopgetoige heeft verklaard,
 Dát nu, voor hemel en voor aard',
 Dát, Heilig Huisgezin!
 Spreek ik, vol dankb're min,
 Als kind nog van Gods Heil'ge Kerk:
Ik verzaak, o Heer!
Ik verzaak, o Heer!
 Den Satan met bedrijf en werk.

2.

Wat eens, toen ik als doopeling
 Geloof en hoop en liefde ontving,
 Mijn doopgetuige heeft verklaard,
 Dát nu, voor hemel en voor aard',
     Dát, Heilig Huisgezin!
 Spreek ik vol dankb're min,
 Als kind nog van Gods Heil'ge Kerk:
     Ik geloof, o Heer!
     Ik geloof, o Heer!
 Vermeer 't geloof in woord en werk!

3.

En daar ik eens als doopeling
 Een Engel aan mijn zijde ontving,
 En Hemelheil'gen tot een wacht,
 Die mij gedenken dag en nacht,
     Zoo roep ik op dit Feest:
     O goede Hemelgeest!
 En gij, getrouwe Schutspatroom!
     'k Ben van 't Godsgezin,
     'k Roep uw voorspraak in,
 Beveelt mij aan Maria's Zoon.

4.

Ook u, dien onze Broederkring
 Tot eigen Schutspatroom ontving,
 U, dierb're Heil'ge! roep ik aan,

Laat nu uw beê tot Jesus gaan;
 Nog eens het luid verklaard!
 Voor hemel en voor aard',
 In dit hoogheilig oogenblik:
 'k Ben van 't Godsgezin!
 'k Leef en sterf er in!
 Dát roep ik tot mijn jongsten snik.

L.

DANKLIED NA DE OPDRAGT.

WIJZE: *Juicht, juicht met ons, o Hemellingen*
 N. M. 63 en M. 33.

1.

Komt, stellen wij, verkoren Leden
 Van 't Allerheiligst Huisgezin!
 Op 't plegtig hooggetij van heden
 Uit volle ziel ons danklied in.
 U, Jesus! u, Maria, Moeder!
 U dan behoer ik voor altijd,
 U, Jesus' en Maria's Hoeder!
 'k Ben u dan eeuwig toegewijd.

2.

Ja, 'k deed voor al de Hemelkoren,
 En voor deez' gansche Broederschaar,
 Met luider stem mijne *opdragt* hooren,
 Hier voor uw heilig Feestaltaar.
 U, Jesus! *enz.*

3.

Ja! 'k mogt mij zelf voor heel mijn leven,
Met alles wat ik heb en ben,
 Aan U, o minlijk Drietal! geven:
 O dat ik mijn geluk toch kenn'!
 U, Jesus! *enz.*

4.

Nu mag ik al mijn levensdagen,
 Als Medelid van 't Godsgezin,
 Dat dierbaar Eereteeken dragen
 Van vader-, moeder-, kindermijn.
 U, Jesus! *enz.*

5.

Nu mag ik al de gunsten smaken,
 Die 't Godsgezin zijn Leden schenkt:
 O zoete rust! o blij ontwaken!
 Wanneer mijn hart uw hart gedenkt.
 U, Jesus! *enz.*

6.

O God! voor zóóveel zegeningen,
 Voor zóóveel onverdiende min,
 Laat eens ons 't eeuwig danklied zingen,
 Met heel het hemelsch Huisgezin.
 U, Jesus! *enz.*

II.

LI.

A D V E N T - Z A N G .

CREATOR ALME SIDERUM,

WIJZE, als het Latijn, en Lied XXXIX.

1.

Die 't starrenwelfsel hebt gesticht,
Van wie gelooven 't eeuwig licht,
O Jesus, aller Redder! let
Op ons ootmoedig smeekgebed.

2.

Dat niet, door Satans sluw bedrijf,
De wereld gansch verloren blijv',
Brenge Ge, in uw liefde diep begaan,
Herstel van haar verkwijning aan.

3.

Opdat Gij 's werelds zonde boet,
Voor allen aan het kruis voldoet,
Treedt Ge uit het heiligdom der Maagd
Ten offer voort dat God behaagt.

4.

Als even slechts uw glorie blinkt,
En uw verheven Naam weêrklinkt:

Voor U dan ligt, van vrees beziëld,
En hemelling en hel gekniëld.

5.

Ontzaggelijke Regter, Gij
Des jongsten dags! U smeeken wij:
Behoed, door uw genadekracht,
Behoed ons voor des vijands magt.

6.

Magt, glorie, lof en eerbetoön
Zij God den Vader en den Zoon,
Den Heil'gen Trooster, met Hen één,
Door al der eeuwen eeuwen heen.

LII.

ALMA REDEMPTORIS MATER.

WIJZE: *Maria, Moeder Jesu Christ!* — ook als Lied XXXIX,
en M. 40, doch met weglating van *Ora pro nobis*.

1.

Verheven Moeder! uit wier schoot
Ora pro nobis.
Ons aller Zaligmaker sproot;
Ora pro nobis.
Gij, Hemelpoort! die open staat,
Ora pro nobis.
Gij, Zeester! die ons niet verlaat;
Ora pro nobis.

2.

Breng 't vallend volk, dat op wil staan,
Ora pro nobis.

Breng gij het uwen bijstand aan,
Ora pro nobis.

Die, waar natuur verbaasd op staart,
Ora pro nobis.

Uw Heil'gen Schepper hebt gebaard;
Ora pro nobis.

3.

Gij, Maagd, zoo vóór als na dien stond,
Ora pro nobis.

Neem 't AVE van des Engels mond,
Ora pro nobis.

En zie, o Moeder van den Heer!
Ora pro nobis.

Ontfermend op ons, zondaars, neêr.
Ora pro nobis.

LIII.

DE ONBEVLEKTE ONTVANGENIS VAN MARIA.

WIJZE: Staak, o wereld! 't angstig klagen, en andere melodiën,
 als N. M. 36, 7, enz.; en M. 26, 48, 59, 60.

1.

Laat mij nog een lofzang wekken,
 Schoonste! wie de hemel mint,

Blanke Lelie zonder vlekken,
 Roze, die geen weêrgâ vindt!
 Held're ster aan 's hemels kimmen,
 Smettelooze morgengloor!
 Laat mijn zangtoon tot u klimmen,
 Bloem van Juda's maagdenkoor!

2.

U mogt nooit het vonnis treffen,
 Dat er kleeft aan 't aardsch geslacht:
 God wilde u den vloek ontheffen,
 Die ons doemt in Satans magt.
 Hij, die vóór alle eeuw regeerde,
 Heer van leven is en dood,
 Hij was 't, die zijn Moeder eerde,
 Toen zij werd in Anna's schoot.

3.

Haar zou de eeuw'ge Geest omzweven,
 En zijn Bruid mogt niet bevlekt,
 In wie Hij de God van 't leven
 Eens het aardsche leven wekt.
 Goddelijk, Drieëenig Wezen!
 Vader, Zoon, en Heil'ge Geest!
 Eeuwig zij de gunst geprezen,
 Die gij aan dit kind beweest.

4.

Satan sloeg in nieuwe woede,

Toen hij 't vreemd geheimnis zag,
 En zijn nederlaag vermoedde
 Uit Maria's wordingsdag.
 Was hij nimmer nog geweken,
 Greep hij 't kiemend leven aan:
 Hier, hier is zijn magt bezweken,
 Hier hem de eerste buit ontgaan.

5.

God van eindeloos ontfermen!
 Zie ons aan met vaderoog;
 Wil voor Satan ons beschermen,
 Die ons vaak aan U onttoog;
 En Gij, Moeder vol genade!
 Die de helslang hebt verplet,
 Vraag, dat ons geen zonde schade,
 Maagd! Ontvangen vrij van smet.

LIV.

KERSZANG.

JESU REDEMPTOR OMNIUM.

WIJZE, als het Latijn, en Lied XXXIX.

1.

O Jesus! heil van 't wereldrond,
 Gij, vóór den eersten morgenstond
 Door d' eeuw'gen Vader voortgebracht;
 Aan Hem gelijk in gloriemagt.

2.

Die 's Vaders licht en luister zijt,
 Gij aller hoop ten allen tijd,
 Hoor 't smeeken van uw dienaars aan,
 Die op heel de aarde tot U gaan.

3.

Gedenk, alscheppend Opperheer!
 Hoe gij ons sterflijk kleet weleer
 Uit heil'gen maagdenschoot U naamt,
 En ons gelijkend tot ons kwaamt.

4.

Dat is 't, wat deze dag ons leert,
 Die elken Jaarkring wederkeert,
 Dat Gij alleen uit 's Vaders schoot
 Ons redden kwaamt uit d' eeuw'gen dood.

5.

Dien dag begroet en ocean,
 En aarde, en sterren op haar baan,
 En al wat is, in 't nieuwe lied
 Voor 't nieuwe heil aan ons geschied.

6.

En wij ook, door den zaal'gen vloed
 Gewasschen van uw heilig bloed,
 Voldoen, om 't feest van uw Geboort',
 Het danklied dat U toebehoort.

Zij, Jesus! glorie U gewijd,
 Die uit een Maagd geboren zijt,
 Den Vader en den Geest meteen,
 Door de altijdurende eeuwen heen.

LV.

KERSNACHT.

WIJZEN: *O Kersnacht, schooner dan de dagen! — O Maagd,
 o schoonheid nooit volprezen! — N. M. 53 en M. 49.*

1.

O Kersnacht, een der langste nachten!
 Waar eeuw aan eeuwen naar versmachtten:
 Het licht breekt door, zoo lang voorspeld;
 De sterren schitt'ren in het duister,
 De herders schrikken voor haar luister,
 Nu 's werelds vreë hun wordt gemeld.

2.

Een Eng'lenschaar meldt hun den vrede,
 Des hemels licht wijst hun de stede
 Waar 's Vaders menschgeworden Zoon,
 Waar Jesus ligt, voor ons geboren,
 Die zich een stal heeft uitverkoren,
 Een beestenstal tot eerste woon!

3.

Daar ligt het Kind op stroo, gewonden
In arme doeken, om de zonden

Te boeten van het aardsch geslacht;
Hij komt ons door zijn smaad en lijden;
Van alle schuld en straf bevrijden,
En spreekt eens stervend: 't Is volbragt!

4.

Opdat ook wij met Hem verrijzen,
En God in 't eeuwig leven prijzen,
Daalt Hij tot in den schoot der aard';
Ligt weêr in nacht, in doeken neder,
Maar neemt in 't graf dra 't leven weder,
En klimt verwinnend hemelwaart.

5.

O minlijk Kind, en God te gader!
Eén met den Heil'gen Geest en Vader,
Die is, die was, die wezen zal;
Van wien, in wien, door wien wij leven:
O dat we eens dáár U glorie geven,
Als hier in uw geboortestal.

LVI.

O ZALIG, HEILIG BETHLEHEM.

WIJZEN, als Lied XLVI.

1.

O zalig, heilig Bethlehem!
 Gij onder duizend uitverkoren,
 En blijder dan Jerusalem,
 Want Jesus is in u geboren.

2.

O Bethlehem, klein-groote stad!
 Van omvang klein, maar groot in waarde,
 Gij zijt dat allereêlste vat,
 En de allerrijkste stad der aarde!

3.

Verheug u dan, o Israël!
 Wat boodschap kon u blijder maken?
 Tot u toch komt Emmanuël:
 Wil uit den zondeslaap ontwaken.

4.

O Koning Christus! Vorst en Heer!
 Hoe wordt Gij hier aldus gevonden!...
 Op stroo ligt Ge in een kribbe neêr,
 Van arme doekjes schaars omwonden.

5.

Gij schiept het rijke firmament,
 Alwaar U 's hemels Geesten loven:
 Hoe ligt Gij nu in zulke ellend',
 Daar in een beestenkrib verschoven?

6.

Gij wordt geboren in een stal,
 Aan geen bekend, bij nacht, in 't stille,
 Maar de Eng'len zingen overal:
»Vrede aan den mensch van goeden wille!»

7.

O God, zoo magtig en zoo goed!
 Wat liefde heeft U dus getrokken,
 Dat Gij U naamt ons vleesch en bloed,
 Om ons alzo tot U te lokken.

8.

Kom tot dit Kind, gij Adams kind!
 Hoe kunt gij nog de wereld minnen?
 Zie, hoe zich God met u verbindt,
 En offer Hem uw hart en zinnen.

LVII.

HEILIGE NACHT.

Eigen melodie.

1.

Heilige Nacht!

Duisternis vlugt, en er daalt voor mijn schrede,
 Hoog van den hemel een vriendelijk licht;
 Eng'len verschijnen, verkonden den vrede,
 Vrede den menschen, ten goede gerigt.
 Kom dan, o kom nu, o gij die bemint!
 Hoor daar de herders, zoo blijde gezind:
 Ga meê naar Davids Steê:
 De Vorst en God van vree
 Ligt daar als Kind!

2.

Goddelijk Kind!

Ons als der Heiligen vurigst verlangen,
 Edele Bloeme, van Jesse de kroon!
 Duld, dat wij allen U groeten, ontvangen,
 Zamen U zingen op jub'lenden toon.
 Goddelijk Kind! ons aanbiddelijk Hoofd!
 Geef ons de liefde, door Adam ontroofd,
 Geef haar genadig weêr:
 Wij zeggen duizend keer:
 Wees, wees geloofd!

3.

Zondaar! bedenk:

Bevend van koude en in doeken gewonden,
 Ligt hier als Kind uw almachtige God!
 Moet dat gezigt u het hart niet doorbonden?

Durft gij die liefde vergelden met spot?
 Hoor dan, hoe minlijk en zoet Hij gebiedt:
 »Zondaar! versmaad mijne liefde toch niet;
   »Ik geef u heel mijn hart,
   »Gij geeft Mij enkel smart,
     »Bemint Mij niet!...”

.4

Minnelijk Kind!

Wie kan dat woord uwer liefde verachten?

U wil ik schenken mijn hart en mijn geest,
 Leven en liefde, met al mijne krachten,
 Ach, was ik immer U trouwer geweest!
 Thans, o mijn Jesus! wat zonde mij streef',
 God van mijn hart! U behoer ik geheel:
   Gij zijt nu, Gij mijn God,
   Mijn vreugd en zielsgenot,
   Mijn eeuwig deel!

LVIII.*

HET GODDELIJK KIND.

Eigen melodie.

1.

Het godlijk Kind te Bethlehem, te Bethlehem,
 Schenkt blijdschap aan Jerusaleem.
   Alleluja, Alleluja.

2.

Als Kind ligt Hij hier in een stal, hier in een stal,
 Die eeuwig Koning wezen zal.
   Alleluja, Alleluja.

3.

Der Eng'len zang klonk Hem ter eer, klonk Hem tereer,
Aanbiddend knielen herders neêr.

Alleluja, Alleluja.

4.

Drie Wijzen gaan uit Oosterland, uit Oosterland:
Goud, wierook, mirre biedt hun hand.

Alleluja, Alleluja.

5.

Maria heeft door hooger kracht, door hooger kracht,
Dit godlijk Kindje ons voortgebragt.

Alleluja, Alleluja.

6.

Eens nam de slang de magt en eer, de magt en eer:
Ze ligt voor 't Kind nu magtloos neêr.

Alleluja, Alleluja.

7.

Dat dus het Kind gezegend zij, gezegend zij,
In 't heilig Kersmisfeestgetij.

Alleluja, Alleluja.

8.

Der Heilige Drievuldigheid, Drievuldigheid,
Zij eeuw'ge lof en dank bereid.

Alleluja, Alleluja.

LIX.

HH. ONNOOZELE KINDEREN.

SALVETE FLORES MARTYRUM.

WIJZE, als het Latijn, en Lied XXXIX.

1.

Gegroet, o Mart'laarsbloemen! gij,
 Wie Christus' beul in 't uchtendtij
 Uws levens wegrukte, als de orkaan
 De rozen in het opengaan.

2.

Gij Eerst'ling offer voor Gods Zoon,
 Geslagte kudde, teêr en schoon!
 Gij speelt, onnoozele kinderschaar,
 Met palm en kroon om 't hoogaltaar.

3.

Zij, Jesus! glorie U gewijd,
 Die uit een Maagd geboren zijt,
 Den Vader en den Geest meteen,
 Door de altijddurende eeuwen heen.

LX.

DE BESNIJDENIS ONZES HEEREN.

WIJZE, als O. en N. K. 75.

1.

Wat heeft Emmanuël misdaan;
 Dat Hij reeds nu zijn bloed moet storten?
 Wat heeft het lieve Kind begaan,

14.

Dat Hij de Wet moet onderstaan?
 Van Adams smetten heeft Hij niet,
 Zijn Moeder leefde zonder zonden:
 En toch aan 't schuld'loos Kind geschiedt,
 Als was Het tot de Wet verbonden.

2.

Wat heeft Emmanuël misdaan,
 Dat Hij reeds nu zijn bloed moet storten?
 Wat heeft dit lieve Kind begaan,
 Dat Hij de Wet moet onderstaan?
 Hij leed deez' dagen koude en smart,
 Hij beefde aan al zijne teëre leden;
 De krib en 't stroo, 't was al te hard:
 En nu zoo smartelijk besneden!

3.

Wat heeft Emmanuël misdaan,
 Dat Hij reeds nu zijn bloed moet storten?
 Wat heeft dit lieve Kind begaan,
 Dat Hij de Wet moet onderstaan?
 Hij wil ons bij het Nieuwe Jaar
 Met zijne liefdegunst voorkomen,
 Laat dáárom voor ons altegaâr
 Reeds nu zijn heilig bloed ontstroomen.

4.

Wat heeft Emmanuël misdaan,
 Dat Hij reeds nu zijn bloed moet storten?
 Wat heeft dit lieve Kind begaan,

Dat Hij de Wet moet onderstaan?
 O spaar Hem, spaar die smart zoo groot,
 En laat het Kind zijn bloed genieten:
 Hij zal 't voor ons in zijnen dood
 Aan 't kruishout nog genoeg vergieten.

LXI.

DE OPENBARING ONZES HEEREN,
 OF
 DRIEKONINGEN.

CRUDELIS HERODES.

WIJZE, als het Latijn, en Lied XXXIX.

1.

Herodes! hoe? vrees, wreede! gij,
 Dat hier een God ten Koning zij?
 Neen: aardsche rijken neemt Hij niet,
 Die eeuw'ge hemelrijken biedt.

2.

De Wijzen zien aan 's hemels trans
 De Ster, en volgen op haar glans;
 Zij zoeken bij haar licht het Licht,
 Hun offer huldigt God in 't Wicht.

3.

Het hemelsch Lam kwam ten Jordaan,
 En raakte 't zuiver waschbad aan;
 En zelf Hij door geen smet geraakt,
 Heeft ons van zonden rein gemaakt.

4.

Wat nieuwe magt die zich ontsloot!
 De waterkruik wordt purperrood;
 Ze schenke wijn, gebiedt de Heer,
 Wijn was het, en geen water meer.

5.

Zij, Jesus! glorie U gewijd,
 Die 't Heidendom verschenen zijt;
 Den Vader en den Geest meteen,
 Door de altijddurende eeuwen heen.

LXII.

FEESTDAG VAN DEN ZOETEN NAAM.

JESU DULCIS MEMORIA.

WIJZE, als het Latijn; — O, en N. K. 88, enz.

1.

Aan Jesus denken is reeds zoet,
 't Geeft ware blijdschap aan 't gemoed;
 Maar Jesus' zoete bijzijn gaat
 Voor honig en al wat bestaat.

2.

Niets zoeters brengt een zangtoon voort,
 Niets streelenders wordt ooit gehoord,
 Aanminnigers wordt niets gedacht
 Dan Jesus, door God voortgebracht.

3.

O Jesus! hoop voor al wie boet,
 Wat zijt Gij voor den smeekling goed,
 Voor wie U zoekt, hoe teêrgezind,
 Maar wat voor hém wel, die U vindt!

4.

Geen tong, neen, spreekt het immer uit,
 Geen letter, die het ooit beduidt:
 Wie 't smaakte, dit geheimenis,
 Hij weet, wat Jesus minnen is.

5.

Wees, Jesus! onze zielevreugd,
 Die 't loon eens wezen zult der deugd;
 Zij onze roem in U alleen,
 Door al der eeuwen eeuwen heen.

LXIII.

FEESTDAG VAN ST. PIETERSSTOEL TE ROME

(18 Januarij), en op andere Feesten van den H. Petrus.

QUODCUMQUE IN ORBE.

Eigen melodie.

1.

Alwat ge, o Petrus! hier op aard' gebonden houdt,
 't Wordt als gebonden ook in 't hemelrijk beschouwd;
 En wat gij hier ontbindt, door de u verleende magt,

't Wordt als ontbonden ook in 't hemelrijk geacht;
En regter in het eind' zijt gij van 't aardsch geslacht.

2.

Zij aan den Vader nu en alle tijden eer,
Ook U verheffen wij, o eeuw'ge Zoon, en Heer!
Zij hun verheven Geest dezelfde heerlijkheid,
Zij der Drieëenheid zaâm gelijke majesteit,
En lof en glorie door alle eeuwen toebereid.

LXIV.

MARIA-LICHTMIS, OF MARIA-ZUIVERING.

AVE REGINA COELORUM.

WIJZEN, als Lied LII.

1.

Gegroet, o Hemelkoningin!

Ave Maria.

Gegroet, der Engelen Vorstin!

Ave Maria.

Heil u, o Spruit, heil u, o Poort!

Ave Maria.

Waaruit der wereld 't licht ontgloort.

Ave Maria.

2.

Wees, glorierijke Maagd! verblijd,

Ave Maria.

Die onder allen 't schoonste zijt;
Ave Maria.
 Gegroet, o gij, zoo vol van eer!
Ave Maria.
 En bid voor ons bij God den Heer.
Ave Maria.

LXV.

BOETEZANG IN DEN VASTENTIJD.

AUDI, BENIGNE CONDITOR.

WIJZE, als het Latijn, en Lied XXXIX.

1.

Hoor, goede Schepper! onze beên,
 Voor U gestort met rouwgeweên,
 In dezen Veertigdaagschen tijd,
 Aan heilig vasten toegewijd.

2.

Gij, Heer! die alle harten kent,
 Weet onze broosheid en ellend':
 Vergeef hun, die, van rouw vervuld,
 Weêr tot U gaan, hun zondeschild.

3.

Wij hebben veel, ja véél misdaan,
 Maar neem wie schuld belijden aan,
 En geef, uw heil'gen naam ter eer,
 Den zieken hunne krachten weêr.

4.

Geef, dat ons ligchaam, schaars gevoed,
 Zich door onthouding breke en boet',
 Opdat het hart, van zonden vrij,
 Aan 'tgeen ze voedt ontheven zij.

5.

Geef, God! Drievuldig en toch Één,
 Dat de uwen op hun smeekgebeên,
 De vrucht der Vasten-offerand
 Eens zien in 't hemelsch vaderland.

LXVI.

HULDE EN BEDE AAN DEN H. JOSEF.

WIJZEN, als: *H. Josef's trouwe Hoeder*, en het Oostenrijksche volkslied, en elke Benedictie.

1.

Wees gegroet, o Voedstervader
 Van Gods menschgeworden Zoon!
 Duld, dat ons Gezin u nader',
 U vol eerbied hulde toon',
 U, aan wien de Heer van 't Al
 Zijn geliefden Zoon beval.

2.

Wees gegroet, o trouwe Hoeder
 Van Gods uitverkoren Maagd!

Die haar Jesus, onzen Broeder,
 In haar moederarmen draagt;
 Koninklijke Bruidegom!
 Hoofd van 's werelds heiligdom.

3.

Wees gegroet, o hoogverheven
 Gunst'ling van Gods Heil'gen Geest!
 Hoe onschuldig is uw leven,
 Hoe behaaglijk Hem geweest,
 Dat Hij, Josef! u aanschouwd,
 U zijn Bruid heeft toevertrouwd.

4.

U vereerd dan, u gebeden,
 Hoofd van 't Heilig Huisgezin!
 Waar het leven al der Leden
 Offer was der hoogste min;
 Waar, door Vader, Moeder, Zoon,
 't Huis werd tot Gods tempelwoon.

5.

Daar is 't beeld der Godsgezinnen,
 't Stil begin der aardsche Kerk,
 Daar de voorsmaak van 't beminnen
 Dat eens 't loon is naar ons werk,
 Als wij, zaâmhereend, in 't licht
 Wonen van Gods aangezicht!

6.

't Is uw lust o goede Vader
 Van 't Gezin aan God gewijd!
 Dat het u vrijmoedig nader',
 Daar ge ons aller voorspraak zijt:
 Bid voor óns dan en ons werk,
 Ons gezin en Jesus' Kerk.

7.

Vader Josef! teed're Moeder!
 Heft uw smeekende ouderhand
 Tot uw Jesus, onzen Broeder,
 Voor ons dierbaar Vaderland:
 Één geloof, één zelfde min
 Voere ons zaâm tot één Gezin!

LXVII.

MARIA-BOODSCHAP.

WIJZEN, als Lied LIII.

1.

Jub'lend wil ik u bezingen,
 Moedermaagd! die op uw troon,
 In het hoogst der hemelkringen,
 Zijt gezeten naast uw Zoon;

De Eng'len om u opgevaren,
 Blijven met verrukt gemoed
 In het diep geheimnis staren
 Van U beider liefdegloed.

2.

't Vloekwoord, op ons uitgesproken,
 Klevend aan den schoot der vrouw,
 Werd voor u alleen verbroken,
 In wie God eens wonen zou;
 Vóór die heilzon op ging varen,
 Schoot, voor 's werlds wachtend oog,
 Vlekloos uit den nacht der jaren
 Uwe morgenster omhoog.

3.

's Heeren Engel werd gezonden,
 Die van vruchtbaar licht omhuld,
 U de boodschap kwam verkonden,
 Die 't erbarmingsplan vervult;
 Ja de hemel huwde aan de aarde:
 Hij, dien gij in Bethl'ems stal
 Zonder pijn of smarte baarde,
 Was de Schepper van 't heelal!

4.

Dan wat zang komt hier te stade,
 Meldt Maria's liefdevuur:

Hoogste liefde der genade,
 Hoogste liefde der natuur!...
 Neen, geen tong heeft dit vermogen:
 Christ'nen! zoo gij 't wilt verstaan,
 Wendt dan naar het kruis uwe oogen,
 En ziet dáár die Moeder aan!

3.

Dáár is 't, dat ze in liefdesmarte
 't Offer van haar Jesus deelt,
 En Hij aan haar moederharte
 Ons als kind'ren aanbeveelt;
 Moeder dan, door God gegeven!
 Bid voor ons, bid uwen Zoon,
 Dat Hij eens in 't eeuwig leven
 Ons zijn heerlijkheid vertoon'.

LXVIII.

LIJDENSZANG.

WIJZE, als het *Stabat Mater*; — en M. 46.
 Zie verder Lied XLI en LXXVI.

VÓÓR ELKE OVERWEGING, OF ELKE AFDEELING VAN DIT
 PASSIEDICHT.

1.

Laat mij, met uw smart voor oogen,
 Goede Jesus! vol meêdoogen
 Overwegen wat Gij leedt;

Hoe Gij, de Onschuld, voor mijn zonden
 Overdekt van smaad en wonden,
 Tot den dood toe voor mij streeft.

2.

Dank en wederliefde vragen,
 Dat ik vaak uw lijdensdagen
 Met rouwmoedig hart beschouw;
 Moge ik dan voor U ontgloeijen,
 Méér nog mijne schuld verfoeijen,
 En haar boeten door berouw.

NA ELKE OVERWEGING, OF ELKE AFDEELING VAN DIT
 PASSIEDICHT.

1.

'k Dank U, Jesus! voor uw smarte,
 'k Zal haar drukken in mijn harte,
 Dat ik U te meer bemin';
 Dat ik nimmer U verlate,
 Altijd méér de zonde hate,
 Met U strijde en overwin'.

2.

Moeder! om uw moederharte,
 Om uw zevendubb'le smarte,
 Josef! om uw vadermin;
 Voegt nu, voegt uw trouwe beden
 Bij 't gesmeek der Broederleden
 Van het u gewijd Gezin.

I.

JESUS VERLATEN EN VERLOOCHEND.

VOORZANG.

Laat mij, met uw smart voor oogen, *enz.*

1.

'k Zie U, Jesus! voor mijne oogen
 Gansch van bloedzweet overtoegen,
 Met uw aanschijn in het stof;
 Ach alléén, om aller schulden,
 Die met doodsangst U vervulden,
 Zieltoegt Ge in d' Olijvenhof.

2.

'k Hoor den stap van uw verrader:
 Schaamt'loos treedt U Judas nader,
 Kust U in het aangezicht!...
 En zijn bende boeit uw handen,
 Trekt en sleurt U bij uw banden
 Voor een goddeloos gerigt.

3.

Dáár, alléén bij die U haten,
 Door de Apostelen verlaten,
 Is er één slechts dien Gij ziet;
 Maar wie zegt, hoe Petrus' woorden
 U tot driewerf 't hart doorboorden:
 U, den mensch! U kent hij niet!...

4.

Toen ook, Jesus! bij dat lijden,
 Zaagt Gij wie door alle t den
 U verlaten, looch'nen zou;
 Was ik van die vlugtelingen:
 Laat uw oogstraal in mij dringen,
 Dat ik tranen schrei van rouw!

NAZANG.

'k Dank U, Jesus! voor uw smarte, *enz.*

II.

JESUS VOOR DE REGTBANKEN.

(VOORZANG, *als boven*, bl. 216.)

1.

Ach, wat smaad hebt Gij gedragen:
 'k Zie in 't aanschijn U geslagen,
 U bespuwd, gehoond, bespot!...
 'k Zie van Caïphas U leiden
 Naar de regtbank van een Heiden,
 U, hun regter, Zoon van God!...

2.

Voortgerukt langs volle straten,
 Zie ik U ten schimp gelaten
 Aan Herodes en zijn heir;
 Hij, geen woord uit U erlangend,
 Met een spotkleed U omhangend,
 Zendt U naar Pilatus weêr.

3.

Hoor nu die ondankbr'e scharen,
 Hoe ze een' moord'naar 't leven sparen;
 Hoe zij met verwoede stem
 Vrijspraak voor Barábbas vergen,
 Jesus met den bloedkreet tergen:
 »Weg met dezen! kruisig Hem!»

4.

Onschuld! dat men U verklaagde,
 U van regt- tot regtbank daagde,
 U dus doemde tot den dood:
 't Is dat Gij, om ons gekomen,
 Onze schuld hebt opgenomen!
 U voor ons ten offer boodt!

(NAZANG, als boven, bl. 217.)

III.

JESUS' GEESELING EN SPOTKROONING.

(VOORZANG, als boven.)

1.

'k Zie U, Jesus! vol van wonden,
 Aan den geeselpaal gebonden,
 Vol van striemen, rood van bloed;
 't Vliet uit al die diepe scheuren,
 Om wat smetten mij besmeuren,
 Rein te wasschen in dien vloed.

2.

Doornen tot een kroon gewrongen,
 Zijn U diep in 't hoofd gedrongen,
 Dat van pijnen klopt en gloeit;
 'k Zie bij dropp'len 't bloed ontschieten,
 En in stralen nedervlieten,
 En uw aanschijn gansch besproeid.

3.

Aan den Heer van dood en leven
 Is uit schimp een riet gegeven
 Tot een vorstelijken staf;
 Is een purperlomp gegleden
 Om de koninklijke leden,
 's Menschen trots ten boetestraf.

4.

En zij vallen aan zijn voeten,
 Om als rijksvorst Hem te groeten,
 Slaan de doornen Hem in 't hoofd;
 Spuwen, slaan in 't aanschijn weder,
 Knielen spottend voor Hem neder
 Als den Koning hun beloofd.

5.

Jesus! neen, 't is niet te malen,
 Door geen sterv'ling te achterhalen,
 Wat Gij van den moedwil leedt;

Hoe Ge U zelve gansch ontledigd,
 's Heeren gramschap hebt bevredigd,
 Voor ons boos verzet voldeedt.

(NAZANG, als boven.)

IV.

JESUS' KRUISDRAGING.

(VOORZANG, als boven.)

1.

„Kruis Hem, kruis Hem!” klinkt het weder,
 „Kome op ons zijn bloed vrij neder!
 Aan dien kreet wordt nu voldaan;
 Zie, den beulen prijs gegeven,
 Om aan 't folterhout te sneven,
 Zie het Lam ter slagbank gaan.

2.

Onder 't kruishout neêrgebogen,
 Waarop aller schulden wogen,
 Sleept zich Jesus moeizaam voort;
 Hoor dat roepen en dat woelen,
 Hoor dat schimpen en dat joelen
 Langs de straten tot de poort!

3.

Uitgeput, naar d' adem hijgend,
 Onder 't kruiswigt nederzijgend,
 Zie ik daar mijn' God en Heer!

Door hun slagen voortgedreven ,
 Heeft Hij naauw zich opgeheven ,
 Of Hij stort ter aarde neêr.

4.

Daar treedt Simon van Cyrenen
 Van het veld naar 't kruispad henen ,
 Hé m nu dringt men 't schandhout op :
 Zoo dan komt met wank'le schreden ,
 En weêr magtloos neêrgegleden ,
 Jesus aan Calvarie's top.

5.

Zóó door al de ontrouwe zielen ,
 Die in 't eigen kwaad hervielen ,
 Is Hem 't offerkruis verzwaard ,
 En slechts enk'le schreiende oogen
 Toonen zich met Hem bewogen ,
 Den Verlosser van heel de aard'!

(NAZANG, als boven.)

V.

JESUS GEKRUIST.

(VOORZANG, als boven.)

1.

'k Zie den Heer zich nederstrekken ,
 Beulen ruw zijn leden rekken ,
 Nagels , hamers opgevat ;

Ach, ik zie met woeste slagen
 't IJzer door zijn handpalm jagen,
 Gansch doorscheurd, van bloed omspat.

2.

'k Zie die vastgeklonken voeten
 Voor mijn zondeschreden boeten
 En mijn trouweloozen zin;
 Nu met folterende schokken,
 Wordt de kruisbalk opgetrokken,
 Schiet er d' open rotskuil in!...

3.

Ach, hoe sprongen al uw wonden
 Verder open, hoe verslonden
 Van de pijnen, hangt Gij dáár!...
 Tusschen moord'naars opgeheven,
 Offert Ge uw onschuldig leven
 Op het bloedig zoenaltaar.

4.

Voor uw beulen biedt Ge uw beden,
 Als niet wetend wat zij deden,
 Pleit Gij om vergiffenis;
 Zegt een' moord'naar, dat hij heden
 't Paradijs nog in zal treden,
 Waar hij eeuwig mét U is.

5.

'k Mag dan, Jesus! vol vertrouwen
 Tót U op het kruishout schouwen,
 Want Gij badt toen ook voor mij;
 Heb ik véél helaas! misdreven,
 Gij toch wilt ook mij vergeven,
 Hebt met mij ook medelij'.

(NAZANG, als boven.)

VI.

JESUS STERFT.

(VOORZANG, als boven.)

1.

In die drie ontzettende uren,
 Blijft Gij alle smart verduren,
 Alle smaadheid, schimp en spot;
 Zij daar, en wie niet gelooven,
 Willen alle kroon U rooven
 Als Verlosser, Koning, God!...

2.

O die liefde, nooit volprezen,
 Jesus! ons door U bewezen:
 Gij ziet daar uw Moeder staan,
 Spreekt dan, Gij, mijn God en Broeder:
 »Zie uw zoon!» »Zie uwe Moeder!»
 En Maria nam ons aan.

3.

Boetend voor wie God vergaten,
 Klaagt Ge U als van God verlaten,
 Nog geen einde is aan den hoon;
 In den dorst die U verschroeide,
 Van al 't bloed dat U outvloeide,
 Heeft men edik U geboôn!

4.

't Alvervullend uur komt nader;
 Toen bevaalt Ge uw geest den Vader,
 En Hij zag op 't Offer neêr;
 En nu alles was voltogen,
 Hebt Gij stervend 't hoofd gebogen,
 Gaaft Ge uw geest den Vader weêr.

5.

Door uw dood hebt Ge ons het leven,
 Vrede, vreugde weêrgegeven:
 Zóó, ja zóó hebt Ge ons bemind;
 Op uw Hart, voor ons geopend,
 Staar ik blijde, van U hopen,
 Dat ook ik erbarming vind.

(NAZANG, als boven.)

LXIX.

SMEEKZANG TOT DE MOEDER DER ZEVEN
SMARTEN.

WIJZE: *Stabat Mater*; en M. 46. Zie verder Lied
XLI en LXXVI.

1.

O gij, droevigste aller vrouwen!
Laat ons, Moeder! vol vertrouwen
En vol deernis tot u gaan;
Ziet ge ons met uw smart bewogen,
Heb met ons ook mededoogen:
Hoor, ach hoor uw kind'ren aan!

2.

Hoor, ach hoor ons om de smarte,
Die u ging door 't moederharte
Bij het woord van Simeon;
Hoe doorgriefde u 't vreeslijk lijden,
Dat uw Jesus door moest strijden,
Eer Hij dood en hel verwon.

3.

Hoor, ach hoor ons om de smarte,
Die u ging door 't moederharte,
Toen gij Bethl'em om den dood
Van zijn wichtjes hoorde kermen,
En gij met uw Kindje in de armen
Bevend naar Egypte vloodt.

4.

Hoor, ach hoor ons om de smarte,
 Die u ging door 't moederharte
 Bij 't verliezen van uw Kind;
 Dat ge eerst na drie lange dagen,
 Na veel vragen en veel klagen,
 In den tempel wedervindt.

5.

Hoor, ach hoor ons om de smarte,
 Die u ging door 't moederharte,
 Toen ge uw Zoon ter dood zaagt gaan,
 En Hem onder 't kruishout hijgend,
 Afgemarteld, nederzijgend,
 't Smartlijk oog op u zaagt slaan.

6.

Hoor, ach hoor ons om de smarte,
 Die u ging door 't moederharte,
 Toen gij, met uw Zoon gewond,
 Mét Hem al zijn pijnen lijdend,
 En den wreedten doodkamp strijdend,
 Onder 't bloedig kruishout stondt.

7.

Hoor, ach hoor ons om de smarte,
 Die u ging door 't moederharte
 Toen, als alles was volbragt,

Gij uw' Zoon, van 't kruis genomen,
 In uwe armen neêr zaagt komen,
 Toen aan al uw kind'ren dacht!

8.

Hoor, ach hoor ons om de smarte,
 Die u ging door 't moederharte,
 Toen ge uw' Zoon, in 't graf geleid,
 Aan uwe oogen heel onttoegen,
 Diep-bewogen neêrgebogen,
 Eenzaam, Moeder! hebt beschreid.

9.

Moeder dan der Zeven Smarten!
 Trouwe troost der droeve harten,
 Sta, o sta uw kind'ren bij,
 Dat we dragen al de dagen
 's Levens plagen zonder klagen,
 Leer ons lijden zooals gij.

10.

Ach, dat ik genezing voude
 Van de wonde mijner zonde,
 Die ik pleegde keer op keer;
 Voer, o Moeder van erbarmen!
 Voer mij in de broederarmen,
 Van uw lieven Jesus weêr.

Ach! dat mij uw beê verwerve,
 Dat ik leve, dat ik sterve
 In de liefde van uw Zoon;
 Dat ik, zegenrijkste Vrouwe!
 Eens uw heerlijkheid aanschouwe
 Waar gij zetelt naast zijn troon.

LXX.

MARIA ONDER 'T KRUIS.

WIJZE: *De zinnebeeldige boomen*, of: N. M., het koor van 54.

Maria! 'k zie uw Zoon aan 't bloedig kruishout hangen,
 U zevenmaal gewond, aan zijne voeten staan;
 Gij zijt daar, om zijn blik, zijn zuchten op te vangen:
 Zie, Moeder! naar uw Kind, Hij ziet u stervend aan.

„O Vrouwe, zie uw Zoon! o Zoon, zie uwe Moeder!”
 Zoo sprak Hij, en zijn oog daalt zegg'nd op ons neêr;
 U, Moeder! gaf Hij ons, zich zelve ons tot Broeder,
 Helaas! wat geven wij voor zóóveel liefde weêr.

Toen, Moeder! hebt gij ons tot kind'ren aangenomen,
 O draag met ons Hem op, wat Hem ons harte biedt,
 Zie duizenden tot u, bij duizendtallen stroomen,
 Versmaad, o teed're Maagd! ons aller bede niet.

Wil, Moeder! bij uw Zoon voor ons genâ verwerven,
 Ons troosten in den nood, ons sterken in den strijd;
 En in ons stervensuur, denk, hoe ge uw Kind zaagt sterven,
 Maria! toon ons dan, dat ge onze Moeder zijt.

LXXI.

P A A S C H L I E D.

Op de oude Wijze.

1.

O langverwachte, blijde dag!
 Zij God gedankt, geloofd, geprezen!
 Jesus de Heer! Jesus de Heer, Alleluja,
 Is van de dooden opgerezen.

2.

Zie op, verslagen Israël!
 Wat baten u die wachterscharen?
 Jesus de Heer, Jesus de Heer, Alleluja,
 Is uit het graf toch opgevaren.

3.

Drie vrouwen kwamen aan het graf,
 Met specerijen uitgelezen,
 Maar onze Heer, maar onze Heer, Alleluja,
 Hij was reeds uit het graf verrezen.

4.

Een Engel sprak: »Wien zoekt gij hier?
 »Jesus verrezen, vol van zegen?
 »Ziet hier de plaats, ziet hier de plaats, Alleluja,
 »Waar uw Verlosser heeft gelegen.»

5.

't Getrouw geslacht der Oude Wet,
 Door stalen deuren afgesloten,
 Heeft van den Heer, heeft van den Heer, Alleluja,
 Een zaligend bezoek genoten.

6.

Maria, waarde Moeder Gods —
 Haar droefheid is alreeds verdwenen:
 Jesus, haar Zoon, Jesus, haar Zoon, Alleluja,
 Is glorierijk aan haar verschenen.

7.

De diepbedroefde Magdaleen —
 - Zij werd getroost in 't bitter weenen:
 Als hovenier, als hovenier, Alleluja,
 Is Jesus Christus haar verschenen.

8.

Als Cleophas en zijn gezel,
 Naar Emmaus wand'lend, Hem gedenken,
 Komt Jesus zelf, komt Jesus zelf, Alleluja,
 Zijn bijzijn en zijn liefde schenken.

9.

Verblijd, verblijd u, Christenschaar!
 Mijn ziel! wil uw Verlosser prijzen:
 Door boetesmart, door boetesmart, Alleluja,
 Kunt gij ook eens met Hem verrijzen.

10.

Aan ons ook heeft Hij zich vertoond,
 Zijn godlijk Vleesch en Bloed gegeven:
 Verrijz, o ziel! verrijz, o ziel! Alleluja,
 Ter Paaschvreugd van het eeuwig leven.

LXXII.

PAASCHLIED AAN MARIA,

REGINA COELI,

WIJZEN, als Lied LII.

Verblijd u, 's hemels Koningin!

Alleluja.

Want dien gij droegt vol moedermin,

Alleluja.

Stond, naar zijn woord, weêr op uit 't graf,

Alleluja.

Bid God genade voor ons af.

Alleluja.

De Heer verrees: o wees verblijd,

Alleluja.

Maria! die zijn Moeder zijt.

Alleluja.

LXXIII.

DANKLIED VOOR DE OPRIGTING DER BROEDERSCHAP.

(Zondag na den 7ⁿ April.)WIJZE: *Komt, heffen wij een loflied aan! of: Wien Neêrlandsch bloed.*

1.

Komt, Broeders! heft een danklied aan,
 Een danklied voor den Heer;
 Knielt in dit uur rondom uw vaau
 In heil'ge geestdrift neêr!

Ja dankt en looft met hart en mond
 Gods teed're vadermin,
 Die hier voor immer u verbond
 Aan 't Heilig Huisgezin.

2.

Hoe dankbaar viel de herderschaar
 Het godlijk Kind te voet,
 En bragt zij Hem en 't Ouderpaar
 Den eersten welkomstgroet;
 Wij knielen mede, en onze mond
 Dankt zóó Gods vadermin,
 Die hier voor immer ons verbond
 Aan 't Heilig Huisgezin.

3.

Wat hemelsch danklied zong de wacht
 Der Eng'len in den stal,
 Waar Jesus neêrlag in dien nacht,
 Hij, Kind... de God van 't Al!
 Wij juichen mede, en onze mond
 Verheft Gods vadermin,
 Die hier voor immer ons verbond
 Aan 't Heilig Huisgezin.

4.

O God! Gij op uw glorietroon
 Van 't hemelsch Koor omringd,

O hoor toch ook den dankb'ren toon,
 Dien U deze aarde zingt;
 Zoo danken wij met hart en mond
 Uw teed're vadermin,
 Die hier voor immer ons verbond
 Aan 't Heilig Huisgezin.

LXXIV.

DE VLUGT NAAR EGYPTE.

(OP DEN IV^{de} ZONDAG VAN APRIL.)WIJZE: *O groote God! wat zijn uw tabernakels.* M. 35.

1.

O zie Gods Zoon, zijn Moeder, Voedstervader
 Te middernacht als vlugtelingen gaan!
 Hoe blikk zij om, of daar geen vijand nader',
 Die Moeder, die haar jagend hart hoort slaan.

2.

Zij spoeden voort langs duist're, vreemde wegen,
 Om 't godlijk Kind te ontvoeren aan den moord;..
 Wat angstkreet is daar sidd'rend opgestegen!
 O Moeder! hebt gij 't klaaggeschrei gehoord?...

3.

Zij spoeden heen naar 't land hun aangewezen,
 Dat Israels God en Israels kind'ren haat;..
 Ach wat gekerm is ginds weër opgerezen!
 Vlucht, Moeder! vlucht: het bloedig moordstaal gaat!...

4.

Maar is uw Kind dan dáár 't gevaar ontweken,
 Waar eens zijn volk de slavenboeijen droeg?
 Waar men nog éér dan nu in Bethl'ems streken,
 Den zuig'ling bij het eerste licht versloeg?

5.

Moet 's Vaders Zoon met d' afgodsdienaar leven,
 Die voor zijn oog een schandgedrogt aanbidt?
 Of wil Hij dáár zijn' Vader glorie geven,
 Waar 't schuldig volk in diepen doodsnacht zit?...

6.

Geheimvol ja! is Jesus' vlugt en zwerven,
 Geheimvol is zijn ballingschap op aard!
 O vlugt'ling Gods! o Adam! gij moest sterven,
 O balling! voor uw Eden vlamt het zwaard!

7.

Slijt de Onschuld zelf als balling 't eerste leven,
 Als vreemdeling bij 't zondig heidendom:
 O juich! nu wordt de vrijheid ons hergeven:
 Als Isrel eens, roept God zijn' Zoon weêrom!...

8.

Hij ook, Hij kwam door eigen voorbeeld leeren:
 Geen vaste woon is u op aard' verleend;

Wie God behoort zal tot Hem wederkeeren:
Maar 't Godsgezin wordt in Gods huis vereend.

9.

O dan, Gods Zoon, Gods Moeder, Voedstervader!
Voer om uw vlugt, onschuldig Huisgezin!
En ballingschap, ons ballingen, U nader,
En eens bij U de vaderwoning in!

LXXV.

DE HEMELVAART ONZES HEEREN.

SALUTIS HUMANAЕ SATOR.

WIJZE, als het Latijn, en Lied XXXIX.

1.

O Jesus! die deze aard' bevrijdt,
De wellust van de harten zijt;
Die een verlostte wereld slicht,
Van wie beminnen 't reine licht.

2.

Hoe drong U liefdes overmaat,
Dat Ge onze zonden op U laadt?
Onschuldig in den dood U boodt,
Om ons te ontrukken aan den dood.

3.

Gij breekt ter hellevoorborgt heen,
Rukt der gebond'nen boei uiteen,

En edel Winnaar, zetelt Gij
In zegepraal aan 's Vaders zij'.

4.

Nu, in uw godlijk medelij',
Maak ons van alle schulden vrij;
Geef deel ons in uw aangezicht,
En schenk ons 't zalig hemellicht.

5.

Gij, Gids en Weg ten hemel heen,
Wees ons ten einddoel, Gij alleen!
Wees Gij de vreugd van al wie schreit,
't Zoet levensloon in eeuwigheid.

LXXVI.

OP HET PINKSTERFEEST.

AANROEPING VAN DEN H. GEEST.

VENI SANCTE SPIRITUS.

WIJZE, o. a., als *Stabat Mater*; — N. M. 22, 65;
M. 46, 65. — Zie ook Lied XLI.

1.

Heil'ge Geest! kom laat uw stralen
Uit den hemel op ons dalen,
Die der armen Vader zijt:
Kom, o Gever aller gaven!
Kom de droeve harten laven,
Dat uw heillicht hen verblijd'.

2.

Zoete Gastvriend onzer zielen!
 Levensbalsem voor wie vielen,
 Rust bij 't zwoegen van den dag;
 Kom, o Laafbron! 't heete woelen
 Der ontgloeide drift verkoelen,
 Troost in alle weegeklag!

3.

Zalig Licht! o doe uw stralen
 In het diepst des harten dalen,
 Van 't geloof in U vervuld;
 Komt uw kracht ons niet doordringen,
 Niets dan in ons, stervelingen,
 Niets is zonder schade of schuld.

4.

Wil in ons 't onreine wisschen,
 Wil 't verdorde in ons verfrisschen,
 Heelen wat er wond ontving;
 Wil wat stug is in ons breken,
 't Koude weêr in gloed ontsteken,
 Rigten wat het spoor ontging.

5.

Geef wie trouw in U gelooven
 t' Zevengavental van boven,
 Dat hen sterke in alle deugd;

Geef hun, haar vergelding te erven,
 Geef, o geef een zalig sterven,
 Geef hun de eeuw'ge hemelvreugd.

LXXVII.

H. SAKRAMENTSDAG.

LOFZANG AAN HET H. SAKRAMENT.

WIJZEN, als Lied LIII.

1.

Laten wij ons nederbuigen
 Voor dit Hoog Geheimenis,
 Laat en mond en hart getuigen:
 Dat Gods eigen Zoon hier is.
 Wat Hij sprak, het kan niet falen,
 »'t Is mijn Ligchaam, 't is mijn Bloed'';
 En zijn Kerk, hoe kan zij dwalen,
 Daar Gods eigen Geest haar hoedt?

2.

Hij dan rust hier voor onze oogen
 In dit Heilig Sakrament,
 Die in liefde en alvermogen
 Mate noch beperking kent;
 Hij, wien de Engelen aanbidden
 Op zijn hoogen hemeltroon,
 Hij kwam neder in ons midden,
 's Vaders ongeschapen Zoon!

3.

Die een Maagd heeft uitverkoren
 En voor alle smet bewaard;
 Die als Kind uit haar geboren,
 Met ons wonen kwam op aard';
 Met ons werken, met ons weenen,
 't Leven geven door zijn dood;
 Die door graf en voorborgt henen,
 's Hemels glorie ons ontsloot.

4.

Hij, wiens offer wij belijden
 In 't omsluijerd Sakrament,
 Hij is hier, als in 't verblijden
 Van des hemels glorietent;
 Hij moet hier als daar geprezen,
 Hij door wien wat ademt leeft!
 Die verwinnend eens verrezen,
 Hier de onsterfelijkheid ons geeft.

5.

Hij is hier, die opgevaren,
 Aan des Vaders zij' regeert;
 Die zich ons zal openbaren,
 Als Hij op de wolken keert;
 Die ten troost in 't sterflijk leven,
 Zelf zich hier ten onderpand
 Van de glorie wilde geven,
 Die ons wacht in 't vaderland.

6.

Hij, ja! is de Heer der heeren,
 Die hier alles tot zich trekt;
 Die door liefde wil regeren
 En door liefde liefde wekt.
 Dat dan 't Ongeloof eens zwijge
 Bij dit godlijk liefdeblijk;
 Dat de liefdebede stijge:
 »Laat toekomen, Heer! uw rijk!»

7.

Glorie dan zij Ném gegeven,
 Eindeloze lof en dank,
 Die op d' avond van zijn leven
 Ons zich gaf tot spijs en drank;
 Goede Jesus! zie, wij knielen
 Diep-bewogen voor u neêr;
 Wees de Koning onzer zielen:
 Liefde toch vraagt liefde weêr!

8.

Al ons leven, lijden, strijden
 Zij ten dank U toegebracht,
 Alle zegen en verblijden,
 Wat door U op aarde ons wacht.
 Wil dan, Jesus! wil ons geven,
 Dat geen zonde ons van U scheid',
 En wij U na 't sterflijk leven
 Zien in uwe heerlijkheid.

LXXVIII.

SALVE REGINA.

WIJZE: *O vijf werelds klare lichten; of: Zing, mijn ziel
het vijftal Wonden.*

1.

Wees gegroet, o Koninginne!
Moeder! gij vol teed're minne,
Gij ons leven, hoop, zoo zoet,
Wees, Maria! wees gegroet;
Bid voor ons, Maria!

2.

't Is tot ú dan, dat wij vlugten,
Onder tranen en veel zuchten,
Tot u rijst ons klaaggeschal
In dit aardsche tranendal;
Bid voor ons, Maria!

3.

O dan nu, wil voor ons spreken,
't Goedig oog slaan op ons smeeken,
Gij, die altijd voor ons pleit,
Moeder van barmhartigheid!
Bid voor ons, Maria!

4.

En na dit ons ballingsleven,
 Toon ons Jesus, hoogverheven,
 Heil'ge Vrucht van uwen schoot,
 Toon Hem ons bij onzen dood;
 Bid voor ons, Maria!

5.

O dan Moeder vol ontferming!
 Toon ons, kind'ren, uw bescherming,
 O gij Maagd! zoo vroom, zoo zoet,
 Wees, Maria! wees gegroet;
 Bid voor ons, Maria!

LXXIX.

TITELFEEST DER H. FAMILIE.

(Eerste Zondag van Julij)

WIJZEN: *Juicht nu, blijde Sions koren!* — en N. M. 65,
 met herhaling der noten van den 3° regel voor het
 4^e vers; alsook M. bl. 7, en N°. 23.

1.

Broeders! stort nu blijde beden
 Op het hooggetij van heden,
 Titelfeest der Broederschaar,
 Hier om 't heilig Feestaltaar;

Laat ons met vereende klanken
 't Heilig Huisgezin weêr danken,
 Maar geen duizendstemmig lied
 Meldt het heil aan ons geschied.

2.

Talloos zijn de zegeningen,
 Die we in 't Feestjaar weêr ontvingen,
 Wij, van 't Heilig Huisgezin;
 Één van hart, en één van min,
 Als zoovele Broederleden,
 Zonden we onze smeekgebeden
 Naar het Godsgezin omhoog:
 En op ons was steeds hun oog.

3.

Jesus' Moeder, groot en teeder,
 Zag met Vader Josef neder
 Uit hun hooge hemelwoon;
 En zij spraken tot hun Zoon,
 In de liefelijkste beden,
 Voor de trouwe Broederleden
 Van 't hun toegewijd Gezin:
 O wat heeft die voorspraak in!...

4.

Heilig Drietal, ons gegeven!
 U zij weêr ons gansche leven
 En ons sterven toegewijd,
 U, die onze toevlugt zijt;

Vader Josef! lieve Moeder!
 Voere uw Jesus, onze Broeder,
 't Hém en u gewijd Gezin
 't Eindelooze Feestij in!

LXXX.

MARIA-TENHEMELOPNEMING.

WIJZEN, als Lied LIII.

1.

Wie, wie zie ik opwaarts zweven,
 Van het zonnelicht omvloed,
 Van een kroongesternte omgeven,
 Dat haar om het voorhoofd gloeit?
 Eng'len dartelen en spreijen
 Edens bloemen voor haar voet,
 Waar zij onder 't blij geleijen
 Naar haar Welbeminde spoedt.

2.

't Is de Maagd, van God verkoren,
 Door der vad'ren stem voorzeid,
 Die uit Davids stam geboren,
 Eeuwen zuchtend was verbeid;

Zij, na zooveel bange jaren,
 Zij moest in een herderstal,
 't Wichtje door een wonder baren,
 Dat de God was van 't heelal.

3.

Blij dan zij haar lof gezongen!
 Van geslachte tot geslacht,
 Worde door ontelb're tongen
 's Werelds dank haar toegebracht:
 Zij, zij is het, die aan de aarde
 Heil en vrede wedergaf;
 Want het Wichtje, dat zij baarde
 Sloeg ons Satans kluisters af.

4.

O dat we immer met vertrouwen,
 In het leven, in den dood,
 Opwaarts naar Maria schouwen,
 Die haar kind'ren nooit verstoot;
 Waar Gods Eng'len neêrgebogen
 Staan om d' eeuw'gen glorietroon,
 Deelt zij Jesus' rijksvermogen,
 En beveelt ze ons aan haar Zoon.

5.

Luide moet ons lied dan rijzen
 Om de glorie die haar kroont,

Luide Jesus' liefde prijzen,
 Die oneindig haar beloont.
 Heden dan met de Eng'lenkringen
 Juichen wij, vervoerd van min,
 Maar, nog aardsche bannelingen,
 Roepen we ook haar voorspraak in.

LXXXI.

HEESTLIED OP MARIA-TENHEMELOPNEMING.

WIJZEN van het Rozekransje, en N. M. 19.

1.

Zie, daar klimt naar d' eeretroon
 Naast haar Zoon,
 In de hoogste hemelzalen,
 's Heeren Moeder: Eng'len! spoedt
 In 't gemoet,
 Om haar jub'lend in te halen.

2.

Steekt bazuin en loftrompet!
 Vrij van smet
 Is haar glans, als van uw zonnen:
 Hém droeg ze in haar maagdenschoot,
 Die den dood
 En de helslang heeft verwonnen.

3.

Strooit hier Edens bloemen uit,
 Voor de Bruid
 Van den Heer der legerscharen;
 Die omlopperd is geweest
 Van den Geest,
 En des Vaders Zoon mogt baren.

4.

Stemt voor 's hemels Koningin
 't Feestlied in,
 Nimmer-zwijgende Eng'lenkoren!
 Laat ook in uw lofgeschal,
 Vad'rental!
 Laat de stem der eeuwen hooren.

5.

Breidt uw gulden vleugelslag
 Op deez' dag
 Schitt'rend uit, o Cherubijnen!
 En waar gij om 't godlijk Lam
 Staat in vlam,
 Jubelt meê, gij Serafijnen!

6.

Maar daar treedt Gods eeuw'ge Zoon
 Van zijn troon,
 Om zijn Moeder in te halen:

Zie, met welk een minlijkheid
 Hij haar leidt
 Door de hoogste hemelzalen.

7.

Stemmen, harpen, alles zwijgt,
 Waar zij stijgt,
 Om haar glorie aan te staren;
 En verrukt nog zoekt haar 't oog,
 Waar ze omhoog
 Tot haar troon is opgevaren.

8.

Zacht kwam om haar aangezigt
 't Zonnelicht,
 Als een glorie toegegleden;
 En de maagdelijke maan
 Ging er staan,
 Ten schabel voor hare schreden.

9.

En zij draagt de sterrekroon,
 Die de Zoon
 Haar vereerde als Rijksvorstinne;
 Haar aanschouwde van omhoog
 's Vaders oog
 Met een onbeschrijf're minne.

En de Geest omstraalt zijn Bruid.
 Toen is luid
 Weêr der Eng'len zang gestegen,
 Die zij dankt met zoeten lach;
 Sinds deez' dag
 Lacht ze in glorie ons ook tegen.

Laat ook onze zegetoon
 Tot uw troon,
 Glorierijke Moeder! rijzen;
 Laat ook ons, ontgloeid van min!
 Koningin!
 Met het hemelkoor u prijzen.

Zie, o Moeder van den Heer!
 Op ons neêr;
 Toon uw kind'ren mededoogen,
 Dat we aan 't eind der pelgrimsbaan
 Tot u gaan
 En uw glorie schouwen mogen.

LXXXII.

DE GEBOORTE VAN MARIA.

WIJZE: *Wat wonder zien mijn starende oogen? of: Juicht, juicht met ons, o hemellingen!* en M. 33.

1.

Wat ster verschijnt aan 's hemels bogen!
 Wat stralen scheemren in 't verschiet!
 Zoo zacht een licht rees voor onze oogen
 In heel den loop der eeuwen niet.
 Is 't licht, zoo blijde ons toegeblonken,
 De sterre niet van Jesse's Spruit?
 Is daar geen zang ons toegeklonken
 Aan de uitverkoren hemelbruid?

2.

Reeds lacht het morgenrood ons tegen,
 En kondigt met zijn vriendlijk licht
 De heilzon aan, die, opgestegen,
 De nacht vaagt voor haar aangezigt.
 Ja, zalige aarde! stem uw zangen,
 Zij kwam, zij kwam, de Hemelmaagd,
 Door wie wij 's Vaders Zoon ontvangen,
 Het Lam, dat onze schulden draagt.

3.

Een jubeltoon dringt door de graven,
 Een lichtstraal door der dooden nacht:

Straks valt de boei der kerkerslaven,
 En uit is 't met de hellemagt!
 Blij juicht het koor der hemellingen,
 En de Eng'lenschaar ziet vol van min
 Op 't kindje nêr, dat zij reeds zingen
 Als hunne en onze Koningin.

4.

Ook wij, wij knielen dankend neder
 Om uwe wieg, o heilig kind!
 Uw leven brengt ons 't leven weder:
 Hé m baart ge ons, die den dood verwint.
 Laat, laat ons God eenstemmig prijzen,
 Het heiluur onzer redding slaat:
 Maria leeft! de Zon gaat rijzen,
 Wees welkom, schoone Dageraad!

LXXXII

LIED OP DEN NAAM VAN MARIA.

WIJZE: *Maria, wees gebenedijd, — O Moeder Gods, o reinste
 Muagd! enz. Zie Lied XXXIX.*

1.

Maria's naam, die 't hart verbljdt,
 Zij dit ons dankbaar lied gewijd;
 Haar moedernaam zoo zoet, zoo groot,
 Is ons een troost in allen nood,
 Is ons een kracht tot in den dood.

2.

Ach! bij uw moedernaam zoo zoet,
 Wij bidden u, dat ge ons behoedt;
 Gij, die de helslang hebt verplet,
 Gij zijt het, die door uw gebed,
 Maria! uwe kind'ren redt.

3.

Roep ik tot u in zielsverdriet,
 Neen, Moeder! gij verstoot mij niet;
 Hebt gij van ons uw naam verstaan,
 Gij ziet ons uit den hemel aan,
 En ongetroost laat ge ons niet gaan.

4.

In allen nood, tot in den dood,
 Weêrklinkt uw naam, zoo zoet, zoo groot:
 Wie weet niet, dat gij 't kind aanschouwt,
 Dat op uw moedernaam vertrouwt,
 Naast God op u zijn hope bouwt.

5.

Ach zegen dan deez' kinderschaar,
 Hier biddend bij uw feestaltaar:
 Aan u, die aller Moeder zijt,
 Wier zoete naam ons hart verblijdt,
 Zij dit ons dankbaar lied gewijdt.

LXXXIV.

DE VIJFTIEN GEHEIMEN VAN DEN ROZEKRANS.

WIJZE: *O gloriosa Domina!* en M. 53.

I.

DE VIJF BLIJDE GEHEIMEN.

Wij groeten u, o reine Maagd!
 O Koningin, o Koningin!
 Gij, die uw' Schepper hebt behaagd,
 O Koningin Maria!

1. Ge ontvingt in u des Vaders Zoon,
 O Koningin, o Koningin!
 Hij daalde in u van 's hemels troon,
 O Koningin Maria!
2. Gij gingt een langen weg te voet,
 O Koningin, o Koningin!
 En hebt uw blijde Nicht begroet,
 O Koningin Maria!
3. Gij hebt den Redder dezer aard',
 O Koningin, o Koningin!
 Te Bethl'em in een stal gebaard,
 O Koningin Maria!
4. Ootmoedig naar Gods huis gegaan,
 O Koningin, o Koningin!
 Boodt gij uw' Zoon ten offer aan,
 O Koningin Maria!

5. Drie dagen trokt gij zoekend rond,
 O Koningin, o Koningin!
 Eer gij uw Jesus wedervondt,
 O Koningin Maria!

II.

DE VIJF DROEVIGE GEHEIMEN.

O droeve Moeder, vol van smart!
 O Koningin, o Koningin!
 Wat diepe wonde droeg uw hart,
 O Koningin Maria!

1. O Moeder! welk een zielewee:
 O Koningin, o Koningin!
 Bij 't bloedzweet in Gethsemané,
 O Koningin Maria!
2. O Moeder! welk een foltering:
 O Koningin, o Koningin!
 Bij Jesus' wreede geeseling,
 O Koningin Maria!
3. O Moeder! welk een pijn en hoon:
 O Koningin, o Koningin!
 Uw Jesus draagt een doornen kroon,
 O Koningin Maria!
4. O Moederhart, op nieuw doorboord!
 O Koningin, o Koningin!

Uw Jesus sleept zijn kruishout voort,
O Koningin Maria!

5. O Moeder! welk een marteling:
O Koningin, o Koningin!
Toen Hij aan 't kruis te sterven hing,
O Koningin Maria!

III.

DE GLORIERIJKE GEHEIMEN.

Verheug u! na die lange smart,
O Koningin, o Koningin!
Verrukt de vreugd uw Moederhart,
O Koningin Maria!

1. Verrezen is des levens Heer,
O Koningin, o Koningin!
Maria ziet haar Jesus weêr,
O Koningin Maria!
2. Uw Zoon ging in zijn heerlijkheid,
O Koningin, o Koningin!
Waar Hij een plaats ons toebereidt,
O Koningin Maria!
3. Toen is zijn Geest op aard' gedaald,
O Koningin, o Koningin!
Die met zijn licht Gods Kerk bestraalt,
O Koningin Maria!

4. Uw Zoon zendt u een Engelrij,
O Koningin, o Koningin!
En juichend voert ze u aan zijn zij',
O Koningin Maria!
5. Uw Zoon geeft u de gloriekroon,
O Koningin, o Koningin!
Nu heerscht gij op uw hemeltroon,
O Koningin Maria!

GEBED.

O gij! uw glorie ingegaan,
O Koningin, o Koningin!
Hoor 't smeeken uwer kind'ren aan,
O Koningin Maria!

Bid voor de Kerk, voor Jesus' Bruid,
O Koningin, o Koningin!
Straal' zijne glorie in haar uit,
O Koningin Maria!

Bid voor 't beminde Hoofd der Kerk,
O Koningin, o Koningin!
Dat Jesus hem verlichte en sterk',
O Koningin Maria!

Bid, dat uw Zoon de Herderschaar,
O Koningin, o Koningin!
In zijn getrouwe dienst bewaar',
O Koningin Maria!

Bid, dat hun kudde tot hun vreugd,
O Koningin, o Koningin!

Moog bloeijen, groeijen in de deugd,
O Koningin Maria!

Bid, dat geen Christen Vorst of Staat,
O Koningin, o Koningin!

Aan 't heil van Kerk of zielen schaad',
O Koningin Maria!

Weer, Moeder! alle zonde en straf,
O Koningin, o Koningin!

Weer alle geesels van ons af,
O Koningin Maria!

Bid, bid voor ons in allen nood,
O Koningin, o Koningin!

En blijf ons bij tot in den dood,
O Koningin Maria!

LXXXV.

KERKHYMNE VAN ALLE HEILIGEN.

PLACARE, CHRISTE, SERVULIS.

WIJZE, als het Latijn, of ook: *O Jesu! vleeschgeworden*
Woord, en Lied XXXIX.

1.

Sla, Christus! weêr verzoend ons gâ,
Nu, bij uw zetel van genâ,

Zij voor ons spreekt, de teed're Maagd,
En vrijspraak van den Vader vraagt.

2.

Gij, in uw negenvoude sfeer,
Beschermt ons, zalig Eng'lenheer!
Weer wat ons schaadde, nóg ons schaadt,
Weer al het ons nog dreigend kwaad.

3.

Apostel- en Profeten-tal!
Verbidt den Regter van 't heelal,
Dat Hij, wie waarlijk schuld beween',
Erbarming en genâ verleen'.

4.

Gij, Mart'laars in uw purpergloor!
Gij, meêbekroond Belijd'renkoor!
Reikt aan ons, ballingen, de hand,
Roept ons tot u in 't Vaderland.

5.

Gij, Maagdenkoor! zoo rein en blij!
En wie de diepe woestenij
Ten hemel zond: vraagt bij Gods troon,
Een plaats voor ons in 's hemels woon.

6.

Het trouweloos geslacht ontwijk'
 Uit alle grens van Christus' rijk,
 Dat ons één Schaapstal als weleer,
 Één Herder weêr vereend regeer'.

7.

Zij God den Vader lof geboôn,
 En 's Vaders Eéngelboren Zoon;
 Zij lof den Trooster ook bereid,
 Van nu af tot in eeuwigheid.

LXXXVI.

SMEEKLIED TOT MARIA VOOR DE OVERLEDENEN

(Allerzielendag)

WIJZE: *O vijf werelds klare lichten!* Zie Lied LXXVIII.

1.

Uit de diepe boetekolken
 Dringt de weeklagt naar de wolken
 Al der dooden, die dit uur
 Lijden in het lout'rend vuur:
 † Heer! ontferm U hunner.
 En gij, Moeder der genade!
 Sla hun smartlijk zuchten gade,

Ach, wil hun ten toevlugt zijn,
 In hun onuitspreekb're pijn:
 Bid voor hen, Maria!

2.

Aan des levens leed ontheven,
 Is aan 't ligchaam rust gegeven;
 Maar de ziel! zij rust niet eer,
 Voor zij opgaat tot den Heer:
 † Heer! ontferm U hunner.

3.

Uit Gods ademing ontsproten,
 Uit zijn leven voortgevloten,
 Is voor haar geen heilgenot
 Dan in 't blij gezigt van God:
 † Heer! ontferm U hunner.

4.

Wat al smart de ziel ook drage,
 Hoe de wroeging rustloos knage:
 Verre van haar God te zijn,
 Is haar de allerfelste pijn!
 † Heer! ontferm U hunner.

5.

Hoe doorfolterd ook van binnen,
 God toch, God alléén beminnen

En hem derven!... wat gemis!...
 Groot, ach! als Gods glorie is:
 † Heer! ontferm U hunner.

6.

Of zij zuchten, smeeken, kermen,
 Rustloos roepen om ontfermen,
 Neen! het baat bij Gods gemis,
 't Baat hun tot geen lakenis:
 † Heer! ontferm U hunner.

7.

Zij dan, in hun onvermogen,
 Klagen ons met smeekende oogen:
 » Wist gij, die op aarde zijt,
 » Wist gij, wat een ziel hier lijdt!”
 † Heer! ontferm U hunner.

8.

Zij, ach, die zoo droevig klagen,
 't Zijn onze ouders, kindren, magen,
 't Is een ziel, - ach wat verwijt! -
 Die door ons die smarten lijdt!...
 † Heer! ontferm U hunner.

9.

Wil, genadig God! vergeven
 Wat wij tegen U misdreven,

Eindig, eindig hunne straf,
 Wisch hun laatste smetten af:
 † Heer! ontferm U hunner.

10.

Laat hen, die toch U beminden,
 Laat hen nu ontferming vinden:
 Om het lijden van uw Zoon,
 Geef hun 't langverbeide loon:
 † Heer! ontferm U hunner.

11.

Geef hun, die in kerkernachten
 Naar uw vaderblik versmachten,
 Geef hun in uw aangezigt
 De eeuw'ge rust en 't eeuwig licht:
 † Heer! ontferm U hunner.

12.

Nóg eens, voor U neêrgebogen,
 Smeeken we U: Heb mededoogen!
 Voer hen uit den langen nacht
 In de glorie die hen wacht:
 Heer! ontferm U hunner.
 En gij, Moeder der genade!
 Sla hun smartlijk zuchten gade,
 Ach, wil hun ten toevlugt zijn,
 In hun onuitspreekb're pijn:
 Bid voor hen, Maria!

LXXXVII.

MARIA'S OPDRAGT IN DEN TEMPEL.

Bij andere Wijzen, N. M. 73.

I.

Wie is het die den heil'gen drempel
 Zoo blij te moede binnenstreeft?
 Wie 't minlijk kind, dat in den tempel
 Den Heer haar jeugdig leven geeft?
 Het is de Maagd, door God verkoren,
 Van alle zondesmet bevrijd,
 Die Hem alleen wil toebehooren,
 En algeheel en voor altijd!
 O kindje vol aanwinnigheden!
 Waar 's Heeren oog verrukt op ziet:
 Gij roept mij toe, dat ik mij heden
 Geheel aan Hem ten offer bied'.

2.

Hoe lieflijk, Heer! is uwe woning,
 Zoo roept ze in zielsverrukking uit;
 Gij zijt mijn Schepper, Gij mijn koning:
 Neem mij voor eeuwig tot uw Bruid!
 En Hem gewijd is 't eenzaam leven
 Der vlekkelooze tempelmaagd;
 Zij kent geen zoeter zielestreven,
 Dan al te doen wat Hém behaagt.
 O kindje vol aanwinnigheden! enz.

3.

Daar schenkt zij Hem haar lentedagen,
 Door 's werelds bliken niet bespied,
 Maar God heeft in ziju Bruid behagen,
 Die Hem de reinste liefde biedt;
 Zoo staat in de eenzaamheid der dalen,
 Verborgten voor des wand'laars oog,
 De reine lelie stil te pralen,
 En beurt haar blanke kelk omhoog.
 O kindje enz.

4.

O dat ook wij ons hart en leven,
 Met de nitverkoren Moedermaagd,
 Geheel aan God ten offer geven,
 En immer doen wat Hém behaagt.
 Maria! die in 't hoogste lijden
 U trouw betoondet aan uw woord,
 O vraag, dat wie den Heer zich wijden,
 Hem geven wat Hem toebehoort.
 O kindje vol aanminnigheden!
 Waar 's Heeren oog verrukt op ziet:
 Gij roept mij toe, dat ik mij heden
 Geheel aan Hem ten offer bied'.

LXXXVIII.

LOFZANG OP GEWONE ZONDAGEN.

LUCIS CREATOR OPTIME.

WIJZE, als het Latijn, en Lied XXXIX.

1.

Algoede Schepper van het licht!
 Die 't beurtlicht van de dagen rigt,
 Door 't nieuwe licht, pas uitgespreid,
 Eens 's werelds oorsprong hebt bereid.

2.

Op uw bevel is *Dag* de naam
 Van ochtend en van avond zaâm;
 De somb're bajert wentelt heen:
 Verhoor ons smeeken en geweên.

3.

Ach, dat geen schuld de ziel ooit drukk',
 Die haar den levensschat ontrukk',
 Als zij, op niets wat blijft bedacht,
 Zich wikk'len zou in zondenacht.

4.

Maar kloppend aan de hemelwoon,
 Erlange zij haar levensloon:
 O vlugten we alles wat ons schaadt,
 En zuiv'ren we ons van alle kwaad.

Geef 't, Vader! Gij, zoo liefderijk,
 En, Één'ge Zoon! aan Hem gelijk,
 Die met den Geest, den Trooster, één,
 Regeert door de eeuw der eeuwen heen.

III.

LXXXIX.

MEI MAANDZANG.

WIJZE, als het Oostenrijksche volkslied, en elke Benedictie.

1.

Weêr in jengdig, maagd'lijk leven
 Prijkt de ontloken moederaard';
 Met de geuren, die er zweven,
 Met de schatten, die zij baart,
 Met haar zang en zonedreven,
 Schijnt zij Edens leutegaard.

2.

In de heil'ge tempelkoren
 Biedt zij d' eersten bruidstooi aan:
 Met die Moeder, rein geboren,

Die ge in 't loovergroen ziet staan
 En in maagdenlichten gloren,
 Is het heil ons opgegaan.

3.

Maar die bloemen, hoe zij pralen
 In de frissche feestgierland,
 Maar die lichten, hoe zij stralen
 In de geur'ge lustwarand:
 't Kan bij 't maagd'lijk hart niet halen,
 Dat van heil'ge liefde brandt.

4.

O dat bij dit nieuwe leven,
 Vlekkelooze Hemelbruid!
 Mij een liefde werd gegeven,
 Als uw maagd'lijk hart omsluit:
 Rein zou 't Meilied tot u zweven
 Met der Eng'len harpgeluid.

XC.

LIEEDE TOT MARIA.

WIJZE: *O ja! ik min Maria veel en teeder*, en N. M. 19.

1.

Ja! 'k voel in mij Maria's liefde leven,
 't Is mij zoo zoet, te zingen van haar lof;

O kon ik haar zoo groot een glorie geven,
 Als de Eng'le'schaar in 't reine hemelhof.

O Moeder onzes Heeren!

Welzalig die u eeren,

Welzalig hij, die u zijn liefde wijdt,

Wien gij ook met uw wedermin verblijdt.

2.

Neen, 'k zoek geen heil in ijd'le schijnvermaken,

In wuft genot, gelijk de wereld biedt;

Mag ik hier slechts Maria's liefde smaken,

'k Ben rijk genoeg, o meer verlang ik niet.

O Moeder enz.

3.

Komt 's werelds glans, of vleitaal mij bekoren,

Lokt zij mij aan met haar betoov'rend goed:

Dan ruische mij Maria's naam in de ooren,

Die liefdeklank is boven alles zoet!

O Moeder enz.

4.

Of als ik zucht bij droeve jammerlagen,

En stil mijn leed in 't weened hart omsluit.

Een Moeder heb ik, die haar kind hoort klagen?

Ik spreek haar naam, en al mijn smart heeft uit.

O Moeder enz.

5.

Wat dan verkeere in 's levens wisselkringen,

'tZij 't vlugtend uur mij vreugd of lijden bied':

Het blijft mij zoet, Maria's lof te zingen,

Welzalig hij, die hare gunst geniet!

O Moeder onzes Heeren! enz.

XCI.

LIEFDEGROET AAN DE H. MAAGD EN MOEDER GODS.

WIJZE, als Lied XXXIX.

1.

Wij groeten u, o zuiv're Maagd!
 Door wie ons 't heillicht is gedaagd;
 Wij groeten u op uwen troon,
 O Moeder van Gods ééu'gen Zoon!

2.

O reine Maagd! o ed'le bloem!
 Vol hemelgeur, der maagden roem!
 Als kristallijn, zoo schitt'rend rein,
 O smettelooze heilfontein!

3.

O Zetel, waar de Wijsheid straalt!
 Waar 't eeuwig Woord is neêrgedaald,
 Die door zijn Geest de waarheid leert,
 En in zijn Kerk steeds triomfeert.

4.

Geen wereld- of geen helle magt,
 Of wat er opstond uit den nacht,
 Heeft ooit de waarheid haar ontroofd,
 Want Jesus blijft haar god'lijk Hoofd!

5.

Gij zijt die Onbevleete Maagd,
 Wier moederbeê aan God behaagt;
 Die, alverwinnend in den strijd,
 Der Kerk een trouwe toevlugt zijt

6.

Gij, oorzaak onzer zielevreugd,
 Wier komst heel de aarde heeft verheugd,
 Ontvang uit kinderlijk gemoed,
 O Moeder! onzen liefdegroet.

7.

Beveel ons aan uw god'lijk Kind,
 Dat ons ten eind' toe heeft bemind,
 Dat in den smartelijksten dood
 Voor ons zija laatste bloed vergoot.

8.

O Davids Toren van ivoor!
 Wijd schitt'rend in den zonnegloor,
 Door goddelijke hand gesticht,
 Waar alle wapenmagt voor zwicht.

9.

Gij, Arke van het Nieuw Verbond!
 Op u is mijne hoop gegrond;

De Serafijnen daalden neêr
Om 't gulden Huis van d' Opperheer.

10.

O Hemelpoorte! rijk en schoon,
Door u kwam de ongeschapen Zoon,
Hij, 't eeuwig Woord, Hij werd uw Kind,
Zoo teeder heeft Hij ons bewind!

11.

O Morgensterre! lieflijk-zacht,
Na zulk een eenwenlangen nacht.
Gij kondigt 't blijde heillicht aan,
Dat voor het aardrijk op zal gaan.

12.

Gij, Toevlugt der verloren ziel!
Die jammerlijk van God verviel,
O Troosteres in allen nood!
Gij redt ons uit den eeuw'gen dood.

13.

O Hulp van 't Christelijk gezin!
Gij aller Heil'gen Koningin!
Ach toon in onzen jongsten strijd,
Dat gij ons aller Moeder zijt!

Hoor, Moeder! met ons lot begaau,
 Hoor de u gegeven kind'ren aan;
 Uw Zoon heeft onze schuld geboet,
 Wees, goede Moeder! wees gegroet.

Gegroet, Gods Dochter, op uw troon!
 Gij, Moeder van Gods eeuw'gen Zoon!
 Gij, Bruid van God den Heil'gen Geest!
 Die vóór en na zijt Maagd geweest!

XCII.

UITNOODIGING TOT DEN LOF VAN MARIA.

WIJZE: *Mijn stem! nu laat u zoetjes hooren.*

1.

Komt, spoedt u! komt Maria prijzen:
 Zij is zoo groot!
 Met snaar en stem haar eer bewijzen,
 Tot aan den dood.
 † Broeders, Zusters! zwijgt nu niet,
 Zwijgt Maria's grootheid niet,
 Maar verheft haar in uw lied,
 Wees gegroet, wees gegroet, wees gegroet, Maria!

2.

Outlokt uw speeltuig zoete klanken :
 Zij is zoo goed !
 En laat uw stem haar zingend danken ,
 Met blij gemoed.
 † Broeders , Zusters ! enz.

3.

Vlecht , maagden ! om Maria te eeren
 Een leliekrans ;
 Eens moge uw leliewit verkeeren
 In hemelglans . †

4.

O moeders ! reeds uw zuigelingen
 Zijn haar gewijd ;
 Vrij moogt gij hare zorg bezingen :
 Zij waakt altijd . †

5.

Gij , vaders ! hoe vermoeid van 't zwoegen ,
 Zingt haar ter eer ;
 't Wordt offerand en zielsgenoegen :
 Wat wilt gij meer ? †

6.

O jong'ling ! wijd uw schoonste jaren
 Aan deze Maagd :
 Zij redt uwe onschuld uit gevaren ,
 Zoo gij het vraagt . †

7.

Wanneer de schapen veilig grazen
 In klaverwei',
 Dan moet de herder 't loflied blazen
 Op zijn schalmei. †

8.

En, scheeping! komt na 't stormgeklater
 De kalmte weër,
 Bezing dan vrij, voor lucht en water,
 Maria's eer. †

9.

Wanneer de dagtoorts met haar stralen
 In 't Oosten glimt,
 Zij hoore, hoe tot háár drie malen
 Het Ave klimt. †

10.

En spreidt de zon in 't heete Zuiden
 Haar glans en gloed,
 Dan moet de bedeklok weër luiden
 Ten engelgroet. †

11.

Maar zinkt het licht naar de Avondlanden,
 En daalt de nacht,
 Heft dan tot haar uw hart en handen:
 Groot is haar magt. †

Wij op deze aarde vreemdelingen,
 Gaan zuchtend voort;
 Zij leidt ons, die haar liefde zingen,
 Naar 't vaderoord.

XCIII.

TER EERE VAN MARIA.

Wijze, o. a., als N. M. 31, 80; M. 37, 62, 71.

1.

EENIGEN.

O beeld van 't reinste leven,
 Maria, Josefs Bruid!
 Zoo wij ons hart u geven,
 Gij deelt uw gunsten uit.

ALLEN.

Ach, dat ik u beminne,
 In blijdschap en in smart;
 Druk diep, mijn Koninginne!
 Uw beeldtnis in mijn hart.

2.

EENIGEN.

O Josefs Bruid, mijn Moeder!
 Mijn trouwe toeverlaat!
 Werd niet uw Zoon mijn Broeder,
 Die nooit uw beê versmaadt?

ALLEN.

Ach, dat ik enz.

3.

EENIGEN.

Ach, was ik rein van zonden,
 O vlekkelooze Maagd!
 Ik zou uw lof verkonden,
 Gelijk het u behaagt.

ALLEN.

Ach, dat ik enz.

4.

EENIGEN.

'k Zou met uw trouwe scharen,
 En 't juichend hemelheer,
 Mijn dankbaar loflied paren,
 En jub'len u ter eer.

ALLEN.

Ach, dat ik enz.

3.

EENIGEN.

Helaas! hoe moet ik klagen,
 Dat ik onwaardig mensch,
 U zóó niet kan behagen,
 Als ik het vurig wensch.

ALLEN.

Ach, dat ik enz.

6.

EENIGEN.

Maar 'k wil mij alle dagen,
 Mijn Moeder! u ter eer,
 Godvruchtiger gedragen,
 En dienen mijnen Heer.

ALLEN.

Ach, dat ik enz.

XCIV.

MARIA, TOEVLUGT DER ZONDAREN.

WIJZB: *Wil, Maria! toch aanschouwen, of: Laten wij ons
 nederbuigen, Zie Lied LIII.*

1.

Groote Koningin der heemlen!
 Hoog gezeten op uw troon,
 Waar ontelbare Eng'len weemlen
 Voor het aanschijn van uw Zoon:
 Laat ons 't eergestoelte naken,
 Waar u 't eeuwig loflied rijst;
 Laat ons hart de zoetheid smaken,
 Dat het ook uw liefde prijst.

2.

Wie heeft immer u gebeden ,
 En is troostloos heengegaan ?
 Wie vereerde u hierbeneden ,
 En gij hoordet hem niet aan ?
 Vromen ! wilt het luide tuigen ,
 Van uw wieg door haar bewaakt ;
 Wilt uw dankb're knieën buigen ,
 Zondaars ! door haar vrijgemaakt .

3.

Zij , ja ! heeft voor u gesproken ,
 Zij , zij heeft uw ziel gered ;
 Ligt uw slavenjuk verbroken ,
 Zondaar ! 't is door haar gebed .
 Nimmer , neen ! heeft ze afgewezen
 Wie bij haar zijn toevlugt zocht ;
 Hoeveel beden tot haar rezen ,
 't Blonk te meer wat zij vermogt .

4.

Gij , die uwe ontelb're zonden
 Klimmen deedt met dag en uur ,
 Eeuwig waart gij reeds verslonden
 Door het wrekend hellevuur :
 Maar uw Moeder bleef nog spreken ,
 Keerde uw naderende straf :
 Wil dan om haar voorspraak smeeken ,
 En genâ daalt op u af .

5.

Werp u, zondaar! in hare armen;
 Zij, uw toevlugt bij den Heer,
 Zij, een Moeder vol erbarmen,
 Ziet goedgunstig op u neêr.
 Kunt gij nog haar hulp versmaden,
 Die zij telkens u weêr biedt?
 Zondaar, zondaar! laat u raden,
 En verstoot haar liefde niet.

6.

Wil haar droeve klagten hooren,
 Hoe zij minlijk tot u spreekt:
 »Kind! zult gij mij 't hart doorboren,
 »Dat voorlang van weedom breekt?
 »'t Zwaard ging door de ziel mij henen!
 »Toen ik onder 't kruishout stond,
 »En mijn stervend Kind zag weenen,
 »Gansch van hoofd tot voet doorwond.

7.

»Was die troost mij bijgebleven:
 »Dat zijn dood het heil verwierf,
 »Gij wilt mij dien troost niet geven,
 »Zoo Hij vruchtloos voor u stierf;
 »Hoor dan, zondaar! hoor mijn smeeken:
 »O keer weder tot uw Heer!
 »'k Zal als Moeder voor u spreken,
 »Hij dan wordt uw Vader weêr.” —

8.

Zóó, vol teeder mededoogen,
 Zóó, met uwe ziel begaan,
 Zóó, met liefdestralende oogen,
 Spreekt u uwe Moeder aan.
 Zal die taal uw hart niet winnen,
 Dat ge uw zondig leven haat:
 Dat ge uw' Jesus gaat beminnen,
 En Hem nimmermeer verlaat?..

9.

Moeder! ja, 'k wil de uwe wezen,
 'k Heb gezegd en keer nu weêr;
 Doet mijn zondental mij vreezen,
 Gij beveelt mij aan den Heer.
 Zie hier ben ik, diep misdadig,
 Maar vermorzeld van berouw:
 Ach! maak mij uw' Zoon genadig,
 Hem nu zweer ik eeuwig trouw.

XCV.

MARIA, TROOSTERESSE

Eigen bekende melodie.

ALLEN.

Moeder des Heeren!

'k Wil u vereeren,

O troost voor 't hart in smart;

Groot als uw lijden,
 Is uw verblijden,
 O gij zoo goed, zoo zoet! (bis.)

EENIGEN.

Gij schenkt verkwikking aan de zielen,
 Die tot u roepen in den nood,
 Gij pleit voor wie in zonden vielen
 En redt hen van den eeuw'gen dood.

ALLEN.

Moeder des Heeren! enz.

EENIGEN.

Uw teed're hand droogt onze tranen,
 Uw zoete stem verzacht ons wee;
 Wie zich het diepst verlaten wanen,
 Gij zijt hun bij met uwe beê.

ALLEN.

Moeder des Heeren! enz.

EENIGEN.

Uw moederhart, zoo vol meêdoogen,
 Is met ons aller leed begaan;
 Gij ziet ons met verblijdende oogen
 In leven en in sterven aan.

ALLEN.

Moeder des Heeren! enz.

EENIGEN.

Wat ramp of kruisen mij dan treffen,
 Ik wijd ze aan u, mijn Moeder! toe;
 Ik zal tot u mijn blik verheffen,
 En blijf in smart nog blij te moê.
 Moeder des Heeren! enz.

XCVI.

SMEEKLIED TOT MARIA, OM EEN ZALIG
 LEVEN EN STERVEN.

WIJZE: *Maria! wij vallen u te voeten.*

1.

Ootmoedig vallen we u te voeten,
 O goede Hemelkoningin!
 Gedoog, dat we u eerbiedig groeten,
 Als kind'ren van uw huisgezin.

† Zoo wij u smeeken
 Wat God behaagt:
 O wil dan voor ons spreken,
 Gij, teed're Maagd!
 Uw Zoon zal 't schenken
 Wat gij Hem vraagt,
 En 't kind gedenken,
 Dat tot u klaagt.

2.

Wij bidden met bewogen harten,
 O goede Hemelkoningin!
 Gedenk ons om uw Zeven Smarten,
 Als kind'ren van uw huisgezin.
 † Zoo wij u smeeken enz.

3.

Wil ons uw trouwen bijstand geven,
 O goede Hemelkoningin!
 Zoolang we in ballingschap hier leven,
 Wij kind'ren van uw huisgezin. †

4.

Wij bidden u, wil u ontfermen,
 O goede Hemelkoningin!
 Wil ons, 'tzij rijk of arm, beschermen,
 Als kind'ren van uw huisgezin. †

5.

Ach bid, dat Jesus onze zonden,
 O goede Hemelkoningin!
 Ons kwijtschelde om zijn dierb're wonden,
 Als kind'ren van uw huisgezin. †

6.

Dat we altijd om vergeving zuchten,
 O goede Hemelkoningin!
 En zorgzaam alle zonden vlugten,
 Als kind'ren van uw huisgezin. †

7.

En zijn we in zielesmart of lijden,
 O goede Hemelkoningin!
 Wil gij ons met uw troost verblijden,
 Als kind'ren van uw huisgezin. †

8.

Naakt eens voor ons het uur van scheiden,
 O goede Hemelkoningin!
 Ach, help ons tot den dood bereiden,
 Ons, kind'ren van uw huisgezin. †

9.

Dekt reeds de doodskleur onze wangen,
 O goede Hemelkoningin!
 Laat ons uw moederhulp erlangen,
 Als kind'ren van uw huisgezin. †

10.

Als satans listen ons bekoren,
 O goede Hemelkoningin!
 Laat ons uw zoete stemme hooren,
 Ons, kind'ren van uw huisgezin. †

11.

Kom dán, kom ons de hope geven,
 O goede Hemelkoningin!
 Van 't eeuwig zalig glorieleven,
 Ons, kind'ren van uw huisgezin. †

En in het uur van ons verscheiden,
 O goede Hemelkoningin!
 Ach! wil ons tot uw Jesus leiden,
 Als kind'ren van uw huisgezin. †

Dan zal Hij rekenschap ons vragen,
 O goede Hemelkoningin!
 Als Heer en Regter onzer dagen,
 Ons, kind'ren van uw huisgezin. †

Spreek dán, spreek dán voor ons, o Moeder!
 O goede Hemelkoningin!
 Bij uwen Zoon en onzen Broeder,
 Als kind'ren van uw huisgezin. †

Verwerf, dat wij in 's hemels hoven,
 O goede Hemelkoningin!
 Met alle Heiligen u loven,
 Wij kind'ren van uw huisgezin. †

IV.

XCVII.

AAN DEN H. AARTSENGEL MICHAËL.

WIJZE, als het Latijn: *O Heros invincibilis* (in het Graduale).

I.

(*Voorzanger.*) Kom, onverwinb're hemelheld!
(*Allen.*) Vorst Michaël!
» Kom bij ons strijden toegesneld!
Allen. { † Voor ons gebeden,
Voor ons gestreden,
Vorst Michaël!

2.

(*Voorz.*) Gij voert ons aan in 't worstelperk,
(*Allen.*) Vorst Michaël!
» Gij groote Strijder voor Gods Kerk! †(*Allen.*)

3.

(*Voorz.*) Al 't Geestental der hemelsfeer,
(*Allen.*) Vorst Michaël!
» Een deel is 't van uw magtig heer. †(*Allen.*)

4.

(*Voorz.*) Door alle land, door alle zee,
(*Allen.*) Vorst Michaël!
» Strijdt ge onze strijden met ons meê. †(*Allen.*)

5.

- (Voorz.) Door u, geduchte zegeheld!
 (Allen.) Vorst Michaël!
 » Ligt Lucifer terneêrgeveld. † (Allen.)

6.

- (Voorz.) O Held, die voor Gods glorie brandt!
 (Allen.) Vorst Michaël!
 » Bescherm ons en ons Vaderland. † (Allen.)

7.

- (Voorz.) Roep de Eng'len, roep elk onderdaan,
 (Allen.) Vorst Michaël!
 » Ten strijd op om uw legervaan. † (Allen.)

8.

- (Voorz.) Verplet alom 't vijandig heer,
 (Allen.) Vorst Michaël!
 » En geef ons vrede en vreugde weêr. † (Allen.)

XCVIII.

KLAAGZANG TOT DE ENGELEN EN HEILIGEN
IN DEN HEMEL.

WIJZE van vele kerkzangen, en als Lied XXXIX.

1.

Hoort 's hemels Burgers! hoort mij aan,
 Wilt, Eng'len Gods! mijn stem verstaan;
 Hebt met een balling medelij':
 Staat in dit tranendal hem bij.

2.

Gij reeds in eeuw'ge vreugd vergaard,
Ik nog in ballingschap op aard':
Bedenkt bij 't lijden wat ik draag,
Of 't wonder is, dat ik hier klaag

3.

Zoo lang te leven nog misschien,
En Christus' aangezigt niet zien:
O dat is voor de ziel te hard,
Die wegwijnt in haar liefdesmart.

4.

Te middag zoekt de Bruid vol angst
Haar Bruidegom vol zielsverlangst,
En zij, moog Hij omsluijerd staan,
Bidt in 't Geloofsgeheim Hem aan.

5.

Geloof en Hoop en Liefde zaâm,
Zij roepen Jesus' zoeten naam:
Waar woont Gij, Meester? waar-, waarheen?...
Wat doet Ge, als wilt Ge verder treên?...

6.

— » O ziel! om mijne afwezigheid
» Hier neen! zoo bitter niet geschreid!
» 't Is, dat te meer uw liefde ontbrand'
» Naar Mij in 't eeuwig vaderland.

7.

» Hier troost' den balling in zijn rouw
 » Mijn drupp'lende genadedauw,
 » Alsmêê der broed'ren hulpbetoon,
 » En 't voor de smart bereide loon.

8.

» Ik keer tot mijnen Vader weèr,
 » En zend met Hem den Trooster neèr,
 » Dat ge ook u in den Zoon verblijdt,
 » Zoolang gij in de wereld zijt."

XCIX.

DE H. MARTINA, MAAGD EN MARTELARES

30 Januarij.

MARTINAE CELEBRI.

WIJZE, als het Latijn, en eigen melodie.

1.

Zingt, Rome's Burgers! zingt Martina's grooten naam,
 Verheft met luider stem haar glorieijke faam,
 Geeft dier verheven Maagd! geeft haar de schuldige eer,
 Der Mart'laresse van den Heer.

2.

Zij sproot uit oud'ren voort van alleredelst bloed,
 En zag, te midden van genot en overvloed,
 De zoetste aanloklijkheên van aardsche weelde en pracht,
 Haar erfdeel van een rijk geslacht.

3.

Maar zij versmaadt al 't zoet wat haar het leven bood,
 Wijdt zich den heer, en stort haar schatten in den schoot
 Van Christus' armen uit, en zoekt met milde hand
 Het loon van 't hemelsch vaderland.

4.

Geen folterklaauw, geen woest gediert', geen geeselslag
 Met schrik're wond bij wond, wat iets op haar vermag;
 Maar Eng'len van omhoog verkwikken hare kracht
 Met hemelspijs haar toegebracht.

5.

Ja, de anders grimm'ge leeuw vergeet zijn dorst naar bloed,
 En werpt met vriend'lijk oog zich neder aan haar voet.
 Toen eindelijk dan heeft, Martina! 't scherpe zwaard
 U bij het hemelkoor vergaârd.

6.

U, waar om 't reukaltaar de wierookwolken staan,
 U roept men onvermoeid met smeekgebeden aan;
 Zoo 't valsche teeken spelt van onheil in 't verschiet:
 't Gaat op uw gloriënaam te niet.

7.

Gij die de Mart'laars sterkt, Één en Drieëenig God!
 O weer toch, weer van ons 't verlokken zingenot,
 En geef uw dienaars, in uw goedheid, Heer! het licht
 Van uw alzaalgend aangezigt.

C.

LOFZANG TER EERE VAN DEN H. ALOYSIUS.

21 Junij.

Eigen melodie, en: *O zalig, heilig Bethlehem.*

1

Daalt, Eng'len, daalt van 't hemelsch hof,
Met zoet gezang en zegevanen;

Een andere Engel vraagt uw lof,
Een Engel uit ons dal van tranen.

Als Noë's duif, vloog hij 't gevaar
Der ongestuime wereld over;

Komt, zingt zijn lof met ons te gaâr,
En kroont zijn hoofd met gouden loover.

2.

Zijn strijd was kort, maar groot zijn moed,
Die roemrijk hem deed zegepralen;

Hij trad de kroon hier met den voet,
Om met de hemelkroon te stralen

Vergeefs zocht met haar weidsche pracht
De wereld hem tot zich te trekken:

Als slijk heeft hij haar goed geacht,
Het kon geen wijl zijne aandacht wekken.

3.

O Aloysius! gij waart
Een van Maria's lievelingen,
Een zuivere Engel reeds op aard',
Het toonbeeld aller jongelingen.

Aan God gaaft ge u ten offerand',
En leefdet ver van alle zonden;

De lelietak bleef in uw hand
Gansch ongerept en ongeschonden.

4.

Bemide Schutzpatroon der jeugd!
 O toonbeeld van een hemelsch leven!
 Beveilig onze broze deugd,
 En leer ons naar den hemel streven.
 Vraag, engelreine jongeling!
 Zoo wij, helaas! uwe onschuld derven,
 Dat wij de vreugd van d' Eng'lenkring
 Door trouwe boete nog verwerven.

CI.

LIED TER EERE VAN DEN H. ALOYSIUS.

Eigen melodie.

1.

Aan God zij onze dank,
 Dat we u met jubelklank, o Aloysius!
 Begroeten bij zijn troon,
 Geliefde Schutzpatroon! o Aloysius!

2.

Gij, Engel op deze aard!
 Door Gods genâ bewaard, o Aloysius!
 Gij, ster aan 's hemels trans!
 Geleid ons door uw glans, o Aloysius!

3.

Gij jong'ling, sterk in deugd!
 Het sieraad van de jeugd, o Aloysius!

Vraag ons het witte kleed,
In 's werelds vreugd en leed, o Aloysius!

4.

Voor God leeft gij geheel:
Hij is uw eenig deel, o Aloysius!
Vraag kracht ons tegen 't kwaad,
En deugd naar onzen staat, o Aloysius!

5.

Gij hebt hier 's werelds pracht
Voor Christus' kruis veracht, o Aloysius!
O vraag voor ons dien moed,
Volharding in het goed, o Aloysius!

CII.

JUBELLIED

AAN DE

HH. XIX MARTELAREN VAN GORKUM.

9 Julij.

WIJZE, als Lied XXXIX.

1.

Tot u, o Gorkums Heldental!
Weerklinke luid mijn lofgeschal;
Tot u, door wie mijn ziel ontgloeit,
Van dankb'ren jubel overvloeit.

2.

Gedenk ik, hoe ge op onzen grond
 Uwe onverwelkb're kroonen wont,
 Dan juich ik bij uw heldenmoed:
 Ook ik ben van uw Neêrlandsch bloed!

3.

Ik juich, als ge in den dood niet buigt,
 Maar trouw voor 't Hoofd der Kerk getuigt,
 Dat Pius, die u *heilig* roemt,
 Ook ons zijn dierb're kind'ren noemt.

4.

Ik juich, als gij zoo onversaagd
 Maria Moeder prijst en Maagd,
 En onze en 's hemels Koningin:
 Verrukt stemt heel mijn ziel het in!

5.

Maar sterft gij voor 't Geheimenis,
 Waar JESUS zelf ons voedsel is:
 Dan, naamloos is mijn ziel verblijd,
 Dat ik het ook met u belijd.

6.

Dat ik met u één God, één Heer,
 Één Geest, één ligchaam, doop en leer
 In de ééne Moederkerk beken,
 En onverdiend haar kind ook ben.

Drie eeuwen vloten sedert heen,
 En ons en uw geloof is één:
 O voer' het, bij één hoop, één min,
 Ook ons uw Kerk der glorie in!

CIII.

H. MARIA MAGDALENA.

22 Julij.

PATER SUPERNI LUMINIS.

WIJZE, als het Latijn, en Lied XXXIX.

1.

O Vader van het licht omhoog!
 Rigt Gij op Magdalena 't oog:
 Gij wekt in haar een liefdegloed,
 Die 't ijs ontbindt van haar gemoed.

2.

Gewond door liefde, snelt zij heen,
 Zalft Jesus' voeten in geweën,
 Wascht ze in de tranen uit haar oog,
 Kust, wischt ze met haar lokken droog.

3.

Zij vreest niet bij het kruis te staan,
 Kan, in haar angst, van 't graf niet gaan;

Zij ducht geen woeste wachterschaar:
De liefde weet van geen gevaar.

4.

Gij, die de ware liefde zijt,
Scheld, Christus! onze schulder kwijt;
Maak onze harten tot uw woon,
Vergeld ons met het hemelsch loon.

5.

U, Vader, Zoon, en Heil'ge Geest!
Zij, zooals 't immer is geweest,
Ook nu gelijke lof bereid,
En in der eeuwen eeuwigheid.

CIV.

H. TERESIA.

15 October.

REGIS SUPERNI NUNTIA.

WIJZE, als het Latijn, en Lied XXXIX.

1.

Gods heilgezante, gaat ge alleen
Uit de ouderwoon naar heid'nen heen,
En wilt, Teresia! vol moed
Hun Christus geven, of uw bloed.

2.

Maar u verbeidt geen dood zoo hard,
 U wacht een zoeter stervenssmart:
 Een goddelijke liefdeschicht
 Doorwondt u zóó, dat ge eind'lijk zwicht.

3.

O liefdes zuivere offerand!
 Dat ook óns hart aldus ontbrand',
 En red de volken, die gij hoedt,
 Van 's afgronds eeuw'gen vlammingloed.

4.

Den Vader, met den Zoon en Heer,
 Den Geest en Trooster ook, zij eer;
 U, Heilige Drievuldigheid!
 Zij nu en eeuwig lof bereid.

CV.

OP DE GEWONE FEESTEN VAN MARTELAREN.

DEUS TUORUM MILITUM.

WIJZE, als het Latijn, en Lied XXXIX.

1.

God! uwer strijd'ren zegekroon,
 Hun alvergeldend deel en loon:
 Maak ons, bij 's Mart'laars lofgetij,
 Van alle zondeboeijen vrij.

2.

Hij toch zag 's werelds schijnogeneugt,
 En 't valsche lokaas van haar vreugd,
 Als vol van gal, veracht'lijk aan,
 En is ten hemel opgegaan.

3.

Gerust ter folt'ring heengespoed,
 Stond hij die uit met heldenmoed;
 Om 't bloed, dat hij voor U vergoot,
 Is hij nu 's hemels deelgenoot.

4.

Daarom, zie, goedertieren Heer!
 Op ons ootmoedig smeeken neêr:
 Dat Gij, om 's Mart'laars zegestrijd,
 Uw dienaars van hun schuld bevrijdt.

5.

Zij lof en eeuwig éerbetoon
 Aan God den Vader, en den Zoon,
 En Heil'gen Trooster, met Hen één,
 Door de altijddurende eeuwen heen.

CVI.

KERKHYMNE

op het Feest eener H. Maagd.

JESU CORONA VIRGINUM.

WIJZE, als het Latijn, en Lied XXXIX.

1.

O Jesus, Gij, der Maagden kroon!
 Dier ééne Moeder, háár ten Zoon,
 Die, reine Maagd, ontvangt en baart;
 Zij onze beê door U aanvaard.

2.

Gij wandelt tusschen lelies heen,
 Met maagdenreijen om uw schreên,
 O Bruidegom, in glorie schoon!
 En geeft uw Bruiden 't eenwig loon.

3.

Waar Gij U wendt, een Maagdenstoet
 Volgt allerweeg U op den voet,
 En zingt alom door 't hemelsch hof,
 In zoete lied'ren U ten lof.

4.

U smeeken wij, geknield ter aard',
 Dat ge onze zinnen rein bewaart,
 En ons goedgunstig t' allen tijd
 Voor alle zielsverderf bevrijdt.

Magt, glorie, lof en eerbetoon
 Zij God den Vader en den Zoon,
 Den Heil'gen Trooster, met Hen één,
 Door al der eeuwen eeuwen heen.

CVII.

KERKWIJDINGSFEEST.

COELESTIS URBS JERUSALEM.

WIJZE, als het Latijn, en eigen melodie.

1.

Jerusalem, o hemelsteê!
 Alzaligend gezig van vreê,
 Gij gaat tot 's hemels starrenboog
 Van levend bouwgesteent omhoog,
 Waar 't Eng'lenkoor u, als een Bruid,
 Bij duizend duizenden omsluit.

2.

Gelukkige Echtgeheimenis!
 Waar 's Vaders glorie bruidschat is,
 O Koningin, vol lieflijkheid!
 Van 's Bruigoms gunsten overspreid,
 Vereend met Christus op zijn troon,
 O Hemelstad, zoo schitt'rend schoon!

3.

De poorten, rijk aan edelsteen,
 Staan open hier voor iedereen;
 Want wien de deugd den weg bereidt,
 Die sterv'ling wordt er heengeleid,
 Hij die, met Christus' liefde in 't hart,
 De folt'ring ook verduurt der smart.

4.

En steenen zijn 't, door 't heilzaam staal
 Bereid, bebeiteld maal op maal,
 Door 's bouwheers hamer gepolijst,
 Waaruit dit bouwgevaarte rijst;
 En zaâmgeplaatst, gaan zij ten top,
 En hecht-aaneenverbonden op.

5.

Zij God den Vader t' allen tijd
 De Hem verschuldigde eer gewijd;
 Aan 's Vaders éénigen Zoon en Heer,
 Den hoogen Trooster ook, zij eer,
 En alle glorie, lof en magt
 Door de eeuw der eenwen toegebracht.

CVIII.

PIUS-LIED VAN HET II. HUISGEZIN.

WIJZE: *U, Josef! wijd ik mijnen zang.*

1.

Wij, Leden van het Godsgezin,
 Wij kennen 't zoet der kindermijn;
 Wie onzer vond in druk of smart,
 Geen troost in 't minnend kinderhart!

Uw dierbaar kindertal
 Heeft over 't gansch heelal,
 O PIUS! u *hun hart* gewijd;
 Wij, met ons gezin,
 Blaken van uw min,
 O gij, die aller VADER zijt!

2.

Wat is den vader meer tot vreugd
 Dan zijner kind'ren dank en deugd?
 Is 't zorgen, zwoegen hem soms zwaar:
 Hem troost hun vrome, dankb're schaar.

Uw dierbaar kindertal
 Heeft over 't gansch heelal,
 O PIUS! u *hun dank* gewijd;
 Zij ook aller deugd
 U tot zielevreugd,
 O gij, die aller VADER zijt!

3.

Wat zoetheid, als het vroom gebed
 Der kind'ren hunnen vader redt,
 Of als hun hand in zijnen nood
 Zoo mild en blij hem bijstand bood!

Uw dierbaar kindertal

Heeft over 't gansch heelal,

U, PIUS! *hun gebed* gewijd:

Sterke u aller beê,

De offerpeuning meê,

O gij, die aller VADER zijt!

4.

Wij, Leden dan van 't Godsgezin,
 Wij bieden dank en kindermin;
 Wij bieden al wat u verheugt,
 Ons daaglijksch streven naar de deugd,

Ons smeeken dag aan dag,

Wat onze hand vermag;

Wij hebben u *ons zelv'* gewijd,

Met uw kindertal

Over 't gansch heelal,

O gij, die aller VADER zijt!

KERKHYMNE

ter eere van het Allerheiligste Sakrament.

PANGE LINGUA.

WIJZEN, als het *Vuandellied*: XXXVI, en elke Benedictie.

1.

Pange, lingua, gloriosi
 Corporis mysterium,
 Sanguinisque pretiosi,
 Quem in mundi pretium
 Fructus ventris generosi,
 -Rex effudit gentium.

2.

Nobis datus, nobis natus
 Ex intacta Virgine,
 Et in mundo conversatus,
 Sparso verbi semine,
 Sui moras incolatus
 Miro clausit ordine.

3.

In supremæ nocte coenæ
 Recumbens cum fratribus,
 Observata lege plene
 Cibis in legalibus,
 Cibum turbae duodenæ
 Se dat suis manibus.

CIX.

KERKHYMNE

ter eere van het Allerheiligste Sakrament.

PANGE LINGUA.

WIJZEN, als het *Vaandellied*: XXXVI, en elke Benedictie

1.

Wil, mijn tong, 't Geheim des Heeren,
 't Ligchaam, allen roem te groot,
 't Kostbaar Bloed met lofzang eeren,
 Dat de Vrucht uit ed'len schoot,
 Dat de Heer van wie regeren
 Ten rantsoen der aard' vergoot.

2.

Ons gegeven, ons geboren,
 Uit een maagdelijke Bruid,
 Heeft Hij de aard' ten woon verkoren,
 Strooit het zaad des woords er uit,
 Tot Hij 't leven, Hem beschoren,
 Met een wondere orde sluit.

3.

't Laatste, dien avond van zijn leven,
 Met zijn broed'ren aan den Disch,
 Heeft Hij, als het voorgeschreven
 Paaschmaal trouw gehouden is,
 Zelf zich hun ten spijs gegeven,
 In dit nieuw Geheimenis.

4.

Verbum caro, panem verum
 Verbo carnem efficit,
 Fitque sanguis Christi merum,
 Et si sensus deficit,
 Ad firmandum cor sincerum
 Sola fides sufficit.

5.

Tantum ergo Sacramentum
 Veneremur cernui,
 Et antiquum documentum
 Novo cedat ritui:
 Praestet fides supplementum
 Sensuum defectui.

6.

Genitori, Genitoque
 Laus et jubilatio,
 Salus, honor, virtus quoque
 Sit et benedictio,
 Procedenti ab utroque
 Compar sit laudatio.

4.

't Woord in 't vleesch tot ons gekomen,
 Maakte brood zijn vleesch door 't woord,
 Wijn zijn bloed, dat uit ging stroomen;
 Zoo geen zin 't Geheim doorboort,
 't Is genoeg voor 't hart des vromen,
 Dat hij hier 't geloof slechts hoort.

5.

Eeren wij dan diep-gebogen
 Een zoo Heilig Sakrament;
 De oude schaduw is vervlogen,
 In dit nieuw Geheim volend;
 Wat de zinnen niet vermogen:
 't Worde door 't geloof gekend.

6.

Lof den Vader, Ongeboren,
 En zijn Ééngelboren Zoon;
 Lof van alle jubelkoren
 Zij met dank en zegentoon,
 Beider Geest, als Hun, beschoren
 Op hun éénen glorietroon

LOFZANG TE DEUM.

NA DE H. COMMUNIE,

en bij alle Feestgelegenheden.

Te Deum laudamus: Te Dominum confitémur.

Te aetérnum Patrem: omnis terra veneratur.

Tibi omnes Angeli: Tibi coeli, et universae potestates,

Tibi Cherubim et Seraphim: incessabili voce proclamant:

Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus Sabaoth.

Pleni sunt coeli et terra: majestatis gloriae tuae.

Te gloriosus Apostolorum chorus,
Te Prophetarum laudabilis numerus,
Te Martyrum candidatus laudat exercitus.
Te per orbem terrarum, sancta confitétur Ecclesia,

Patrem immensae majestatis,
Venerandum tuum verum et unicum Filium,

Sanctum quoque Paráclitum Spiritum.
Tu rex gloriae, Christe.
Tu Patris sempiternus es Filius.

LOFZANG TE DEUM.

NA DE H. COMMUNIE,

en bij alle Feestgelegenheden.

U, God, loven wij: U, Heer, belijden wij.

U, eeuwige Vader: vereert de gansche aarde.

U roepen alle Engelen: U de hemelen en alle magten,

U de Cherubijnen en Serafijnen: met eenparige stemmen onophoudelijk toe:

Heilig, Heilig, Heilig is de Heer God der legerscharen.

Vol zijn de hemelen en de aarde: van de majesteit uwer glorie.

U looft het glorierijke koor der Apostelen,

U de lofwaardige schaar der Profeten,

U het schitterend heir der Martelaren.

U belijdt over de gansche aarde de Heilige Kerk,

Den Vader van onmetelijke majesteit,

Uwen aanbiddelijken, waarachtigen en eenigen Zoon,

Ook den Heiligen Geest, den Trooster.

Gij zijt de Koning der glorie, Christus!

Gij zijt des Vaders eeuwige Zoon.

Tu ad liberandum suscepturus hominem:
non horruisti Virginis úterum.

Tu devicto mortis acúleo: aperuisti
credentibus regna coelórum.

Tu ad dexteram Dei sedes: in gloria
Patris.

Judex créderis esse venturus.

— Te ergo quaesumus, tuis famulis
súbveni: quos pretioso sanguine rede-
misti.

Aeterna fac cum sanctis tuis: in gloria
numerari.

Salvum fac populum tuum Domine:
et benedic hereditati tuae.

Et rege eos: et extólle illos usque in
aetérnum.

Per singulos dies, benedicimus Te.

Et laudámus nomen tuum in saeculum:
et in saeculum saeculi.

Dignáre Domine die isto: sine peccato
nos custodire.

Miserere nostri Domine: miserere nostri.

Fiat misericordia tua Domine super nos:
quemadmodum speravimus in Te.

In Te Domine sperávi: non confundar
in aetérnum.

Gij hebt, toen Gij, om den mensch te verlossen, de menschheid zoudt aannemen : den schoot eener Maagd niet geschroomd.

Gij hebt, na het overwinnen van den prikkel des doods : den geloovigen het rijk der hemelen geopend.

Gij zit aan de regterhand Gods : in de glorie des Vaders.

Wij gelooven, dat Gij als Regter zult komen.

— U dan bidden wij, kom uwe diena- ren te hulp : die Gij door uw dierbaar bloed hebt vrijgekocht.

Geef, dat wij in de eeuwige glorie : met uwe Heiligen geteld worden.

Heer, maak uw volk zalig : en zegen uw erfdeel.

En heersch over hen : en verhef hen tot in eeuwigheid.

Dag aan dag zegenen wij U.

En wij loven uwen naam in eeuwigheid : en in eeuwigheid der eeuwigheden.

Gelief ons, Heer, dezen dag : zonder zonde te bewaren.

Ontferm U onzer, Heer : ontferm U onzer.

Laat, Heer, uwe barmhartigheid over ons komen : gelijk wij op U gehoopt hebben.

Op U, Heer, heb ik gehoopt : in eeuwigheid zal ik niet beschaamd worden.

v. Benedictus es Domine Deus patrum
nostrorum.

R. Et laudabilis, et gloriosus in sae-
cula.

v. Benedicamus Patrem et Filium cum
Sancto Spiritu.

R. Laudémus, et superexaltémus eum
in saecula.

v. Benedictus es Domine, in firmamento
coeli.

R. Et laudabilis, et gloriosus, et superex-
altátus in saecula.

v. Benedic anima mea Dominum.

R. Et noli oblivisci omnes retributiones
ejus.

v. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

v. Gezegend zijt Gij, Heer, God onzer vaders.

R. En lofwaardig, en glorieijk in eeuwigheid.

v. Zegenen wij den Vader, en den Zoon, met den Heiligen Geest.

R. Laat ons Hem loven, en hoog verheffen in eeuwigheid.

v. Gezegend zijt Gij, Heer, in het uitspansel des hemels.

R. En lofwaardig, en glorieijk, en hoogverheven in eeuwigheid.

v. Zegen, mijne ziel, den Heer.

R. En wil al zijne vergeldingen niet vergeten.

v. Heer, verhoor mijn gebed.

R. En mijn geroep kome tot U.

LAAT ONS BIDDEN.

God, wiens barmhartigheid zonder tal, en wiens schat van goedheid oneindig is: wij danken uwe zoo goedertierene majesteit voor de verleende gaven, en blijven te gelijk uwe barmhartigheid smeeken, dat Gij, die aan de biddenden het gevraagde verleent, hen ook niet verlaat en tot het eeuwige leven voorbereidt.

God, die de harten der geloovigen door

de verlichting des Heiligen Geestes hebt geleerd: geef ons, in denzelfden Geest opregt wijs te zijn, en ons altijd in zijne vertroosting te verheugen.

God, die niemand, wie op U hoopt, te zeer laat verslagen worden, maar aan het gebed goedertierene verhooring schenkt: wij danken U voor het aannemen onzer vragen en verlangens, en smeeken U met alle godvruchtigheid, dat Gij ons altijd voor alle tegenspoeden wilt behoeden. Door onzen Heer Jesus Christus, uwen Zoon, die met U leeft en heerscht in de eenheid des H. Geestes, God, door alle eeuwen der eeuwen. Amen.

OPGAVE

van al de Gezangen naar de verschillende
Feestgelegenheden.

I.

GEZANGEN VAN HET H. HUISGEZIN NAAR
DE ORDE DER KERKFEESTEN.

IN DEN ADVENT.

	Bladz.
<i>Rorate coeli.</i>	76
Advent-zang. — <i>Creator alme siderum.</i> LI.	192
<i>Alma Redemptoris Mater.</i> LII.	193

ONBEVLEKTE ONTVANGENIS VAN MARIA. 8 DECEMBER.

De Onbevleete Ontvangenis van Maria. LIII.	194
Jubellied aan Maria Onbevleete Ontvan- gen. XVI.	130

KERSFEEST.

Kerszang. — <i>Jesu, Redemptor omnium.</i> LIV.	196
Kersnacht. LV.	198
„O zalig, heilig Bethlehem!” LVI.	200
„Heilige Nacht!” LVII.	202
Het goddelijk Kind. LVIII.	203
In den Kerstijd. — <i>Puer nobis nascitur.</i> — Latijn en vertaling.	78 en 79

Kerslied aan het Kindje Jesus. XII. . . . 120

HH. Onnoozele Kinderen. — *Salvete, Flores
martyrum.* LIX. 205

De Besnijdenis onzes Heeren. — Nieuw-
jaar. — LX. 205

De Openbaring onzes Heeren, of Driekonin-
gen. — *Crudelis Herodes.* LXI. . . . 207

FEESTDAG VAN DEN ZOETEN NAAM. TWEEDE ZONDAG
NA DRIEKONINGEN.

Jesu dulcis memoria. LXII. 208

Geloofd zij Jesus Christus. VI.

I. 108

II. 109

III. 110

»Aan Jesus eer!» II. 101

Feestdag van St. Pietersstoel te Rome
(18 Januarij), en op andere Feesten van den
H. Petrus. — *Quodcumque in orbe.* LXIII. 209

Maria-Lichtmis of Maria-Zuivering. 2 Febru-
arij. — *Ave Regina coelorum.* LXIV. . . 210

IN DEN VASTENTIJD.

Boetezang. — *Audi, benigne Conditor.* LXV. 211

Parce Domine. Latijn en vertaling. . . . 80

Miserere mei, Deus. Latijn en vertaling. . 88

19 Mt. } Hulde en Bede aan den H. Josef. LXVI. 212

} Aan den H. Josef. XXII. 142

} Bede aan den H. Josef. XXIII. . . . 144

25 Mrt.	} Maria-Boodschap. LXVII.	214
		} <i>Ave maris Stella.</i> (Ook op andere Maria-dagen.) XXXV. . . . .
Lijdenszang. LXVIII.	216	
	Voorzang.	216
	Nazang.	217
	I. Jesus verlaten en verloochend.	218
	II. Jesus voor de regtbanken.	219
	III. Jesus' geeseling en spotkrooning.	210
	IV. Jesus' kruisdraging.	222
	V. Jesus gekruist.	223
	VI. Jesus sterft.	225
	<i>Stabat Mater.</i> Klaagzang. Latijn en verta- ling.	94 en 95
	Lofzang aan het H. Kruis. — <i>Vexilla</i> <i>Regis.</i> XIII	122
	Smeezang tot de Moeder der Zeven Smar- ten. LXIX.	227
	Maria onder 't Kruis. LXX.	230
	Paaschlied. LXXI.	231
	Paaschlied aan Maria. — <i>Regina coeli.</i> LXXII.	233
	Danklied voor de Oprigting der Broeder- schap. Zondag na den 7 ⁿ April. LXXIII.	233
	De vlugt naar Egypte. Op den IV ⁿ Zon- dag van April. LXXIV.	235
	De Hemelvaart onzes Heeren. — <i>Salutis</i> <i>humanae Sator.</i> LXXV.	237

PINKSTERFEEST.

Aanroeping van den H. Geest.	32
--------------------------------------	----

<i>Veni, Creator.</i> Latijn en vertaling.	33
<i>Veni, Sancte Spiritus.</i> LXXVI.	238
Aan den H. Geest. I.	100

H. SAKRAMENTSDAG.

Lofzang aan het H. Sakrament. LXXVII.	240	
Groete aan het H. Sakrament. — <i>Ave verum.</i> — Latijn en vertaling.	72 en 73	
Aanbidding van het H. Sakrament. — <i>Adoro</i> <i>Te.</i> — Latijn en vertaling.	74 en 75	
Schoon Lied van het Allerheiligste Sakra- ment. VII.	112	
Kerkhymne ter eere van het Allerheiligste Sakrament. — <i>Pange, lingua.</i> — CIX. — Latijn en vertaling.	306 en 307	
<i>Salve Regina.</i> LXXVIII.	243	
Titelfeest der H. Familie. Eerste Zondag van Julij. LXXIX.	244	
Maria-Bezoek. 2 Julij. XVII.	132	
15 August. } Maria-Tenhemelopneming. XXXIV.	159	
	} Maria-Tenhemelopneming. LXXX.	246
		} Feestlied op Maria-Tenhemelopne- ming. LXXXI. . . . .
Loflied aan onzen H. Engelbewaarder. XXXII.	156	
De Geboorte van Maria. 8 September. LXXXII.	252	
Lied op den Naam van Maria. LXXXIII.	253	
ROZEKRANSFEEST. 1 ^e ZONDAG VAN OCTOBER.		
De Vijftien Geheimen van den Roze- krans. LXXXIV.	255	

I. De Vijf blijde Geheimen.	255
II. De Vijf droevige Geheimen.	256
III. De Vijf glorieijke Geheimen.	257
Algemeen gebed.	258
De XV Geheimen van den Roze- krans. XV.	125
I. De Vijf blijde Geheimen.	125
II. De Vijf droevige Geheimen.	127
III. De Vijf glorieijke Geheimen.	128
Kerkhymne van Alle Heiligen — <i>Placare,</i> <i>Christe, servulis.</i> LXXXV.	259
Klaagzang tot de Engelen en Heiligen in den hemel. XCVIII.	289

ALLERZIELENDAG.

<i>Jesu Salvator.</i> Latijn en vertaling.	82 en 83
<i>De profundis.</i> Latijn en vertaling.	92 en 93
»Dag van gramschap.» XXXVIII.	165
Smeeeklied tot Maria voor de Overlede- nen. LXXXVI.	261
Maria's Opdragt in den tempel. LXXXVII.	265
Kerkwijdingsfeest. — <i>Coelestis urbs Jerusa-</i> <i>lem.</i> CVII.	302
Lofzang op gewone Zondagen. — <i>Lucis</i> <i>Creator optime.</i> LXXXVIII.	267

II.

BROEDERSCHAPSGEZANGEN,

vooral bij de aangegeven gelegenheden te gebruiken.

I.

BIJ DE GEESTELIJKE OEFENINGEN.

Des morgens.

Morgenlied. — <i>Jam lucis orto sidere.</i> XXXIX.	169
Aanroeping van den H. Geest.	32
<i>Veni, Creator.</i> Latijn en vertaling.	33
<i>Veni, Sancte Spiritus.</i> LXXVI.	238
Akten van Geloof, Hoop, Liefde en Be- rouw. XLI.	171
De Engel des Heeren. <i>Angelus Domini.</i> XLII	173
Gulden levensregelen. XLIV.	177
Danklied na de H. Mis. XLV.	180

Des avonds.

Avondlied. — <i>Te lucis ante terminum.</i> XL.	170
De Tien Geboden Gods. XLIII.	174
Jesus' liefdeklagt tot den zondaar. XLVI. .	182
„Dag van gramschap.” XXXVIII.	165
De H. Familie, onze troost. V.	106

II.

BIJ DE ALGEMEENE COMMUNIE.

Vóór de H. Communie.

Akten van Geloof, Hoop, Liefde en Be- rouw. XLI.	171
---	-----

De akten vóór de H. Communie. VIII.	114
De Heer en de ziel. X.	117

Onder de H. Communie.

<i>Magnificat.</i>	86
<i>Ave verum.</i>	73
<i>Adoro Te.</i>	74
<i>Pange, lingua.</i> CIX.	306

Na de H. Communie.

Akten na de H. Communie. IX.	116
Welkom aan Jesus. XI.	119
Toewijding aan den Heer. XLVII.	185
Smeecklied voor onzen H. Vader. XLVIII.	187
„Aan Jesus eer!” II.	101

III.

BIJ DE PLEGTIGE OPDRAGT DER LEDEN.

„O Godsgezin, o drietal Leden.” IV.	105
De H. Familie Jesus, Maria, Josef. III.	103
Het gebed te Nazareth. XXXIII.	158
Vaandellied van het H. Huisgezin XXXVI.	162
Danklied na de Opdragt. L	190
Danklied voor de Oprigting der Broeder- schap. LXXIII	233
Hernieuwing der Doopbeloften. II.	188
Pius-Lied van het H. Huisgezin. CVIII.	304
<i>Laudate pueri.</i> Latijn en vertaling.	82 en 83
<i>Laudate Dominum.</i> Latijn en vertaling.	84 en 85
Lofzang <i>Te Deum.</i> Latijn en vertaling. CX.	310 en 311

III

MEIMAANDGEZANGEN.

Meimaandzang. LXXXIX.	268
Liefde tot Maria. XC.	269
Liefdegroet aan de H. Maagd en Moeder Gods. XCI.	271
Uitnoodiging tot den lof van Maria. XCII.	274
Ter eere van Maria. XCIII.	277
Maria, Toevlugt der zondaren. XCIV. . .	279
Maria, Troosteresse. XCV.	202
Smee lied tot Maria, om een zalig leven en sterven. XCVI.	284
Algemeen gebed tot Maria.	258
Liefdezucht tot het Kindje Jesus en zijne H. Moeder. XIV.	123
Lofzangen, ter eere van het H. en O. Hart van Maria. XVIII.	
I. Vóór Jesus' lijden.	133
II. Bij zijn lijden.	135
III. Na zijn lijden.	136
Gegroet zijt gij, Maria! XIX.	138
Avondbede aan Maria, XX.	130
Me lied. XXI.	141
<i>Ave maris Stella.</i> XXXV.	161
Avondzang. XXXVII.	164
De Onbevleete Ontvangenis van Maria. LIII.	194
Jubellied aan Maria Onbevleete Ontvan- gen. XVI.	130
De Geboorte van Maria. LXXXII.	252

Lied op den Naam van Maria. LXXXIII.	. 253
Maria's Opdragt in den tempel. LXXXVII.	265
Maria-Boodschap. LXVII.	 214
De Vijf blijde Geheimen. XV. I.	 125
De Vijf blijde Geheimen. LXXXIV. I.	 255
De vlugt naar Egypte. LXXIV.	 235
Het gebed te Nazareth. XXXIII.	 158
Maria-Bezoek. XVII.	 132
Smeekzang tot de Moeder der Zeven Smar-	
ten. LXIX.	 227
Maria onder 't Kruis. LXX.	 230
De Vijf droevige Geheimen. XV. II.	 127
De Vijf droevige Geheimen. LXXXIV. II.	256
Paaschlied aan Maria. — <i>Regina coeli</i> . LXXII.	233
De Vijf glorieijke Geheimen. XV. III.	 128
De Vijf glorieijke Geheimen, en Algemeen	
Gebed. LXXXIV. III.	. . . . . 257 en 258
<i>Salve Regina</i> . LXXVIII.	 243
Maria-Tenhemelopneming. XXXIV.	 159
Maria Tenhemelopneming. LXXX.	 246
Feestlied op Maria-Tenhemelopneming. LXXXI.	248
<i>O Sanctissima</i> . Latijn en vertaling.	. 80 en 81

IV.

GEZANGEN OP FEESTEN VAN PATROON-
HEILIGEN.

Aan den H. Aartsengel Michaël. — <i>O Heros</i>	
<i>invincibilis</i> . XCVII.	 288
Klaagzang tot de Engelen en Heiligen in den	
hemel. XCVIII.	 289

Aan den H. Joannes. XXIV.	145
De H. Joannes de Dooper, Boetgezant. XXV.	146
Smeekezing aan de H. Barbara. 4 Decem- ber. XXX.	153
De H. Martina, Maagd en Martelares. 30 Januarij. — <i>Martinae celebri</i> . XCIX.	291
Lofzing ter eere van den H. Aloysius. 21 of 22 Junij. C.	293
Lied ter eere van den H. Aloysius. CI. .	294
Lofzing aan de HH. Apostelen Petrus en Paulus. 29 Junij. XXVI.	148
Jubellied aan de HH. XIX Martelaren van Gorkum. 9 Julij. CII.	295
H. Maria Magdalena. 22 Julij. <i>Pater superni luminis</i> . CIII.	297
Loflied aan de H. Moeder Anna. 26 Julij. XXVIII.	151
Loflied aan den H. Alphonsus. 2 Augustus. XXIX.	152
H. Teresia. 15 October. <i>Regis superni nuntia</i> . CIV.	298
Smeekezing aan den H. Willibrordus. 7 No- vember. XXVII.	149
Op de Feesten van HH. Martelaren. — <i>Deus tuorum militum</i> . CV.	299
Op het Feest eener H. Maagd. — <i>Jesu, corona Virginum</i> . CVI.	301
Smeekezing tot Patroonheiligen. XXXI. . .	154

VERVOLG

OP HET

HANDBOEKJE

VOOR DE LEDEN

VAN DE

AARTSBROEDERSCHAP

DER

HEILIGE FAMILIE

JESUS, MARIA, JOSEF.

Tweede Druk.

TE LEIDEN,
bij P. M. & J. N. GEIJER.
1869.

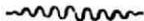
KERKELIJKE GOEDKEURING.

GOEDGEKEURD.

† G. P. WILMER,
Bisschop van Haarlem.

HAARLEM,
den 26° Maart, 1869.

VOORBERIGT.

Als *Vervolg* op den *tweeden*, vormeerderden druk van het *Handboekje voor de Leden der H. Familie*, zooals het in 1864 (en 1867) verschenen en bij den Uitgever dezes verkrijgbaar is, bieden wij nu den godvruchtigen Broeders en Zusters van het H. Huisgezin dezen bundel van 72 Liederen aan. Eenige er van zijn hun o. a. uit het *Zondagsblad voor de H. Familie* bekend; andere werden, met vergunning, uit *De Moedergodsmaand* van Prof. van der Ploeg overgenomen; ook enkele geliefkoosde oude liederen vindt men hier, doch met eenige wijziging, terug. Verder ontvangt men vele op nieuw vertaalde Kerkhymnen, en nieuwe Broederschapsgezangen voor verschillende Feestgelegenheden.

De zangwijzen staan ook in dezen bundel aangegeven. De letters N. M. verwijzen op de *Nieuwe Melodiën*, en M. óp de *Melodiën*, in het R. K. Jongensweeshuis te Tilburg gedrukt, en alom tegen geringen prijs verkrijgbaar. — O. en N. K. duiden de *Oude en Nieuwere Kerstliederen* aan, in 1852 door Gebr. Alberdingk Thijm uitgegeven. — »*Eigen Melodie*” beteekent: dat men in sommige Broederschapskerken eene bijzondere zangwijze op zulk een Lied heeft; of dat men

het *Zondagsblad voor de H. Familie* moet raadplegen, hetwelk de muziek voor zoodanig Lied reeds gegeven heeft, of naar gedane toezegging geven zal. Verder zie men het *Voorberigt* en den *Inhoud* bij den tweeden (of derden) druk van het eerste gedeelte van dit *Handboekje*.

Gaarne hadden wij de *Gezangen* in eene andere orde gegeven. Doch wijl vele duizenden Leden de vorige drukken van dit *Handboekje* gebruiken, kon het om de noodige gelijkvormigheid niet wel anders geschieden. Ten gerieve echter van Leden en Lezers, is er, behalve den afzonderlijken *Inhoud* van het eerste en het tweede gedeelte, nog eene gerangschikte *Opgave* van alle in het *Handboekje* voorkomende *Gezangen* bijgevoegd. Het zal niet noodig wezen, op te merken, dat men niet *al* de Liederen, welke bij eenige gelegenheid aangegeven zijn, op eenmaal te zingen heeft: men kieze daaruit naar welbehagen; ook behoeft men sommige langere *Gezangen* niet op eens geheel uit te zingen: men splitse die naar omstandigheden. Verder ziet iedereen van zelf, dat vele Liederen gevoegelijk bij verschillende gelegenheden kunnen dienen, en er overigens genoegzame verscheidenheid is, om den zang naar welgevallen af te wisselen.

Gebruikt dan, godvreezende Leden van het H. Huisgezin! ook deze nieuwe Liederen met veel vrucht voor uw geestelijk leven, en schenkt soms bij uw gebed eene enkele verzuchting aan den priester, die ook dezen bundel met zooveel liefde voor u bijeengebragt heeft.

INHOUD

van het Vervolg op het Handboekje

DER H. FAMILIE.

	Bladz.
Bisschoppelijke Goedkeuring.	II
Voorberigt.	III

I.

XXXIX. Morgenlied. — <i>Jam lucis orto sidere.</i>	169
XL. Avondlied. — <i>Te lucis ante ter- minum.</i>	170
XLI. Akten van Geloof, Hoop, Liefde en Berouw.	171
XLII. De Engel des Heeren. — <i>Angelus Domini.</i>	173
XLIII. De Tien Geboden Gods.	174
XLIV. Gulden levensregelen.	177
XLV. Danklied na de H. Mis.	180
XLVI. Jesus' liefdeklagt tot den zondaar.	182
XLVII. Toewijding aan den Heer. — Na de H. Communie.	185
XLVIII. Smeeklied voor onzen H. Vader. — Na de H. Communie.	187

- II. Hernieuwing der Doopbeloften. . . 188
 L. Danklied na de Opdragt. . . . 190

II.

- LI. Advent-zang. — *Creator alme siderum*. 192
 LII. *Alma Redemptoris Mater*. . . . 193
 LIII. De Onbevleete Ontvangenis van Maria. 194
 LIV. Kerszang. — *Jesu, Redemptor omnium*. 196
 LV. Kersnacht. 198
 LVI. »O zalig, heilig Bethlehem!» 200
 LVII. »Heilige Nacht!» 202
 LVIII. Het goddelijk Kind. 203
 LIX. III. Onnoozele Kinderen. — *Salvete, Flores martyrum*. . . . 205
 LX. De Besnijdenis onzes Heeren. . . 205
 LXI. De Openbaring onzes Heeren, of Driekoningen. — *Crudelis Herodes*. 207
 LXII. Feestdag van den Zoeten Naam. — *Jesu dulcis memoria*. . . . 208
 LXIII. Feestdag van St. Pietersstoel te Rome (18 Januarij), en op andere Feesten van den H. Petrus. — *Quodcumque in orbe*. . . 209
 LXIV. Maria-Lichtmis. — *Ave Regina coelorum*. 210

- LXV. Boetezang in den Vastentijd. —
Audi, benigne Conditor. . . . 211
- LXVI. Hulde en Bede aan den H. Josef. 212
- LXVII. Maria-Boodschap. 214
- LXVIII. Lijdenszang. 216
 Vóórzing. 216
 Nazang. 217
 I. Jesus verlaten en verloochend. 218
 II. Jesus voor de regtbanken. 219
 III. Jesus' geeseling en spotkrooning. 220
 IV. Jesus' kruisdraging. 222
 V. Jesus gekruist. 223
 VI. Jesus sterft. 225
- LXIX. Smeekzang tot de Moeder der Zeven Smarten. 227
- LXX. Maria onder 't Kruis 230
- LXXI. Paaschlied. 231
- LXXII. Paaschlied aan Maria. — *Regina coeli.* 233
- LXXIII. Danklied voor de Oprigting der Broederschap. (Zondag na den 7ⁿ April.) 233
- LXXIV. De vlugt naar Egypte. (Op den IVⁿ Zondag van April.) 235
- LXXV. De Hemelvaart onzes Heeren. —
Salutis humanae Sator. 237
- LXXVI. Op het Pinksterfeest. Aanroeping van den H. Geest. — *Veni, Sancte Spiritus.* 238

LXXVII.	H. Sakramentsdag. Lofzang aan het H. Sakrament.	240
LXXVIII.	<i>Salve Regina.</i>	243
LXXIX.	Titelfeest der H. Familie. (Eerste Zondag van Julij.).	244
LXXX.	Maria-Tenhemelopneming.	246
LXXXI.	Feestlied op Maria-Tenhemelop- neming.	248
LXXXII.	De Geboorte van Maria.	252
LXXXIII.	Lied op den Naam van Maria.	253
LXXXIV.	De Vijftien Geheimen van den Rozekrans.	255
	I. De Vijf blijde Geheimen.	255
	II. De Vijfdroevige Geheimen.	256
	III. De Vijf glorierijke Gehei- men.	257
	Algemeen Gebed.	258
LXXXV.	Kerkhymne van Alle Heiligen. — <i>Placare, Christe, servulis.</i>	259
LXXXVI.	Allerzielendag. Smeeklied tot Maria voor de Overledenen.	261
LXXXVII.	Maria's Opdragt in den tempel.	265
LXXXVIII.	Lofzang op gewone Zondagen. — <i>Lucis Creator optime.</i>	267

III.

LXXXIX.	Meimaandzang.	268
XC.	Liefde tot Maria.	269
XCI.	Liefdegroet aan de H. Maagd en Moeder Gods.	271

XCII.	Uitnoodiging tot den lof van Maria.	274
XCIII.	Ter eere van Maria.	277
XCIV.	Maria, toevlugt der zondaren.	279
XCV.	Maria, Troosteresse.	282
XCVI.	Smee lied tot Maria, om een zalig leven en sterven.	284

IV.

XCVII.	Aan den H. Aartsengel Michaël. — <i>O Heros invincibilis.</i>	288
XCVIII.	Klaagzang tot de Engelen en Heiligen in den hemel.	289
XCIX.	De H. Martina, Maagd en Martelares. (30 Januarij.) — <i>Martinæ celebri.</i>	291
	G. Lofzang ter eere van den H. Aloysius. (21 of 22 Junij.)	293
CI.	Lied ter eere van den H. Aloysius.	294
CII.	Jubellied aan de HH. XIX Martelaren van Gorkum. (9 Julij.)	295
CIII.	H. Maria Magdalena. (22 Julij.) — <i>Pater superni luminis.</i>	297
CIV.	H. Teresia. (15 October.) — <i>Regis superni nuntia.</i>	298
CV.	Op de gewone Feesten van Martelaren. — <i>Deus tuorum militum.</i>	299
CVI.	Kerkhymne op het feest eener H. Maagd. — <i>Jesu, corona Virginum.</i>	301
CVII.	Kerkwijdingsfeest. — <i>Coelestis urbs Jerusalem.</i>	302

- CVIII. Pius-Lied van het H. Huisgezin. . 304
CIX. Kerkhymne ter eere van het Aller-
heiligste Sakrament. — *Pange,*
lingua. Latijn en vertaling. 306 en 307
CX. Lofzang *Te Deum.* Latijn en ver-
taling. . . . . 310 en 311
- Opgave van al de Gezangen naar
de verschillende Feestgelegen-
heden. 317
-